

Η Νεοαία

ΑΡ. ΦΥΛ. 18 (121)
2 ΦΕΒΡ. 1941-ΣΤ'.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1.750 γρ.
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΠΘ. 36.000

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, Διοικου-
μένου υπό της Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ της Κυβερ-
νήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὁστις καὶ τὸ
ἐκπρὸς αὐτῆς, ἀναπληροῦμενος, ὑπὸ τοῦ Κυβερ-
νητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΤΟΣ Γ'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
> > Ἐποπτείας Συντάξεως 34-425
> > Ἀρχιτεκτονικῆς 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 18-1 Φεβρουαρίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως της Ε. Ο. Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου καὶ τὴν σφραγίδα της Ε. Ο. Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελὼν καὶ μὴ
μελῶντων μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
> Ἀμερικῆς Δολ. 6
> Αἰγυπτίου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας),
Σχολικὰς Ἐφορείας καὶ ἐπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε. Ο. Ν.

'Απὸ τὸ ξεχείλισμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνδουσιασμοῦ

ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

Ἐυπνῆστ' ἀθάνατοι νεκροί, τοῦ Μπιζανιοῦ λε-
[θέντες
καὶ σῆς ἀπὸ τοῦ Ζάλογγο τριανόδοις κοπέλλες,
νὰ ἴδῃτε πῶς τ' ἀδελφία σας ἀπὸ τοῦ πολέμου
κ' ὡσάν λιοντάρια στὸν ἐχθρὸ τὸν θάνατο σκορ-
[ποῦν.

Ἐυπνῆστ' ἀκόμη μιὰ φορά, ἀπ' τὴν ἀθανασία,
νὰ ἴδῃτε κ' ἄλλους γίγαντας της μάχης στὰ
[πεδιά,
νὰ ἴδῃτε πῶς ἐκεῖ ψηλά στῆς Πίνδου τὴν κορφή,
περήφανα κ' ἀγέρωχα ἡ δόξα περπατεῖ.

Ἐυπνῆστε, ναί, ἀθάνατοι, καὶ σφίχταγκαλια-
[σῇτε
μὲ τοὺς γενναίους ἀδελφοὺς, στὸν κόσμον γιὰ
[νὰ πῆτε,
ἐκεῖθεν ἀπ' τὸν Σμόλικα, στῆς Πίνδου τὰ
[βουνά,
πῶς πάντα ὁ Ἕλλην τὸν κακὸν ἐχθρὸ του θά
[νικᾷ.

ΚΟΣΜΑΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
Διδάσκαλος

ΘΑ ΛΑΜΨῇ Ο ΗΛΙΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἀκράτητ' ἡ ὁρμή μας ἡ τιπάνεια
Πέλαγα σχίζει, αἰθέρα καὶ βουνά
Μ' ἑλληνικὴ γεμάτῃ περηφάνειά
Σ' αἶψαι ἀλύσεις, ρίχνει κάστρα, ὄχυρά.

Ἐγινε τὸ κορμὶ μου ἀσπάλειο
Καὶ οὕτε ξενύχτι, πείνα ἢ βροχή
Νοιώω τὸ σπέρνο μου τὸ γρανιτένιο,
Ποὺ φώλιασε ἡ Πινόη τοῦ Λυτρωτῆ.

Γ. ΜΑΛΑΜΗΣ
Ἀξιώματικὸς Τ.Τ. 294

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν. ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ

Ἀγαπητοὶ Συνταγωνισταὶ καὶ Συνταγωνί-
στριαί, εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ ἀγωνιστικὸν μέ-
νος, ἡ τελεία ἀφοσίωσις εἰς τὸ ἔργον μας, αἱ ὑ-
περάσθηται προσπάθειαι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν
σκοπῶν μας, τὸ πείσμα καὶ ἡ μανία νὰ ρίξω-
μεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύ-
τερον, τοὺς αἰσχροὺς καὶ δολοφόνους ἐχθροὺς
μας, δὲν μᾶς δίδουν καιρὸν νὰ ἐπικοινωνήσωμε
μαζί σας τακτικὰ διὰ νὰ μοιράσωμε τοὺς ἐν-
θουσιασμοὺς, τίς χαρὰς καὶ συγκινήσεις ποὺ
κατακτηρίζουν τὸν ἑρὸν μας ἀνδρῶν, συγχρό-
νως δὲ διὰ νὰ ἐκφράσωμε καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὰ
ιερά καὶ αἰματοδομημένα αὐτὰ χρώματα της ἑ-
λευθέρως πλέον Β. Ἡπείρου τὰς ἐυχαριστίας καὶ
τὴν ἱκανοποίησιν μας διὰ τὴν ἀπόλυτον συμμε-
τοχήν σας εἰς τὸν ἀγῶνα μας. Πρὸς μεγάλην
σας τιμὴν ὁ δολοφονικὸς πόλεμος δίδει ἀξίαν
εἰς τὰς ὑπὲρ της Νίκης μας προσπάθειάς
σας ἴσῃ πρὸς ὅσα ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὰ χιονισμένα
καὶ τραχεῖα βουνά της Β. Ἡπείρου καὶ Ἀλβανί-
ας. Διότι πιστεύομε ὅτι καὶ ὅλα γυνῖα ἑλληνικῆς
γῆς εἶναι καὶ πρῶτῃ γραμμῇ, δι' αὐτὴ μὲ τὴν
τοια ἀγωνία καὶ λαχάρτα τρέχομε νὰ μάθωμε
ἀπὸ τὴν «Νεολαίαν», τὴν «Ἐξόρμησιν», τὰς ἐφη-
μερίδας κλπ. τὰ νέα ἀπὸ τὸ μέτωπόν σας, ὅ-
ταν βέβαια ἔνα λεπτό τὸ καθήκον καὶ τὸ ἔργον
μας ἐπιτρέπῃ.

Δὲν διαβάσωμε μόνον ἀλλὰ καὶ βλέπομεν τὰ
ὅσα ἡ Ε.Ο.Ν. προσφέρει τὸσον εἰς ἡμᾶς ἐδῶ
ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὑποθαλλομένη εἰς
οἰκονομικὰ θυσίας πνευματικὴν καὶ ὁλικήν.
Ἐχω ὑποχρέωσιν νὰ σας ἐκφράσω τὸν ἐν-

θουσιασμόν καὶ τὴν συγκίνησιν ὅλων μας ὅταν,
περνώντας ἀπὸ τὸ Δελφικὸν καταδιδόντες, εὐ-
ρέθημεν σὲ ἓνα ὄμιλον ἀπὸ κορίτσια της Ὀρ-
γανώσεως καὶ μὴ.

Χωρὶς μεγάλη σκέψιν καὶ συζήτησιν, ἐντελῶς
αὐθόρμητα, ἀπεφάσισαν τὸ πᾶς νὰ ἐξυπηρετή-
σουν καὶ νὰ βοηθήσουν τὰ ἀγωνιζόμενα ἀδελ-
φία τῶν. Ἀμέσως ὅλλες ἀνέλασαν τὴν συγκέν-
τρωσιν καὶ προετοιμασίαν τοῦ μαλλιῦ καὶ ἄλ-
λες τὸ πλέξιμόν διὰ νὰ στείλουν στὸ Μέτωπον φα-
νέλλες, πουλόβερ, κάλτσες κλπ. Οἱ ἀγνές καὶ
πραγματικὰ πατριώτισσες. Ἡπειρωτισσίδες,
χωρὶς καμμίαν ἐπικοινωνίαν μὲ τὰ ἄλλα κορίτσια
της Ἑλλάδος, χωρὶς νὰ ξέρουν τί κάνουν καὶ
προσφέρουν οἱ ἄλλοι νέοι καὶ νέες της Ἑλ-
λάδος καὶ μαζί μὲ αὐτοὺς δολοφόνος ὁ κό-
σμος, ἐντελῶς αὐθόρμητα, χωρὶς καμμίαν ὑπό-
δειξιν καὶ ὑποκίνησιν, ἠδυσάνθησαν τὴν ὑποχρέ-
ωσιν νὰ βοηθήσουν μὲ ὅτι μποροῦν, παίρνοντας
ἑστὶ θέσι στὸν ἀγῶνα.

Ἡ πράξις τῶν εἶναι μεγάλης σημασίας, πα-
ρομοίαις δὲ ἐνεργείαις, πρὸς τιμὴν της Ἑλλη-
νικῆς Νεότητος ἀκούμε καὶ βλέπομε ἀπὸ κάθε
ἑλληνικῇ γωνίᾳ.

Ἡ δὲ Ε.Ο.Ν. προσφέρει εἰς τὸν Μεγάλον
της Πατέρα καὶ εἰς τὴν Αἰωνία μας καὶ Ἐν-
δοξῇ Ἑλλάδα ὅλα δι' ὅσα δημιουργήθη καὶ ἐ-
τοιμάσθη.

Ἡμεῖς ἀπ' ἐδῶ γεμάτοι ἀπὸ συγκίνησιν καὶ
ἐνθουσιασμόν μαζί μὲ τὰς εὐχαριστίας μας ὑ-
πειθυμίζομε σὲ σὰς τοὺς στρατιώτας τῶν μετό-
πισθον νὰ συνεχίσετε τὸ ἔργον σας ὅπως καὶ
ἡμεῖς μέχρι τελικῆς Νίκης.

Διακρίνω, διότι ἡ ὥρα πέρασε, μὲ τὴν βα-
θεῖά μας πίστιν εἰς τὴν Νίκην μας!

Ζήτω ἡ ἀγωνιζομένη καὶ ἀθάνατος Ἑλλάς!
Κάπου εἰς τὸ Μέτωπον
Μονάς 1320 Τ.Τ. 712 τῇ 15 Δεκεμβρίου 1940.
Στρ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΠΛΕΚΟΥΝ

Μὲ ὁφείδια καὶ μὲ γνέματα
τίς νύχτες ἔαγρυπνᾶνε
μαζί μὲ μᾶς κ' ὅλες αὐτὲς
πλέκοντας πολεμᾶνε.

Αὐτὲς μὲ τὰ ξεχώγια τους
μ' ἀποσταμένους κόγχες
κ' ἡμεῖς μὲ τὰ τοφρέκια μας
καὶ μὲ γυνῆς τίς λόγχες.

Καὶ πολεμώντας γι' ἀμοιβὴ
προσμένουμε μ' ἐλπίδα
Νίκην καὶ δόξα θέλωμε
γιὰ Σὲ γλυκεῖα Πατρίδα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Λοχίας Πυρ/κοῦ

Μονάς 1334 Τ.Τ. 712. 21/12/40.

Η ΑΙΩΝΙΑ ΕΛΛΑΣ

Μιλώντας κάποτε γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἕνας διά-
σημος ποιητής, τὴν ἀπεκάλεσε: «Αὐτὴ ἡ μικρὴ
ἀπέραντη Χώρα». Καὶ πόσο δίκην εἶχε, διότι
ἡ Ἑλλάς εἶναι μεγάλη, εἶναι ἀπέραντη. Ἡ
Ἑλλάς δὲν ἔχει ὅρια, δὲν ἔχει σύνορα, διότι
ἡ Ἑλλάς εἶναι Ἰδέα, εἶναι Πνεῦμα, εἶναι Ἡ-
θική, εἶναι Ψυχὴ, εἶναι Φῶς.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τοῦ μυθικοῦ ἐ-
κείνου Προμηθέως φωτίσθηκε τὸ ἀνθρώπινο γέ-
νος. Ἐδῶ ἐξοφύτρωσε καὶ βλάστησε ὅτι ὑπάρ-
χει ὥρατιον καὶ ὠφελὸν στὸν κόσμον αὐτόν. Ἐδῶ
κτίσθηκε ὁ Παρθενών, ἐδῶ γεννήθηκε ὁ Σω-
κράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης. Ἐδῶ γεν-
νήθηκε, ἐδῶ ἐγαλουρήθη ἡ Ἐλευθερία, ἐδῶ ἦτο
τὸ λίκνον ὅλων τῶν τεχνῶν καὶ ὅλων τῶν ἐπι-

στημῶν. Κάθε δὲ φορά ποὺ ὁ κόσμος, κου-
ρασμένος ἀπὸ τίς συνεχεῖς προσπάθειες, ἐπε-
φτε μέσα σὲ ἀβυσσὰ σκοτούρας, τότε ὁ Θεός, ποὺ
διάλεξε τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ εἶναι ἡ αἰώνια
φωτοδότρια, τὴν δυνάμει, της ἐμφυσῶσε θεϊ-
κὴ πνοή, καὶ ἡ Ἑλλάς ἐσηκώθηκε ψηλά, πάνο-
πλη σάν Ἀθηνά καὶ Μεγάλη, καὶ γιγαντωμένη
ἀπὸ τὸ θεῖκό φῶς της ἀνάπλεσε καὶ
τὸν κόσμον τὸ ἀπλετο φῶς της ἀνάπλεσε καὶ
τῆς ἀναδημιουργίας. Καὶ ἔτσι ἐνῶ τὰ Κράτη
ἔρχονται καὶ παρέρχονται, ἐνῶ ἄλλα σθῆνουν
καὶ ἄλλα ἀνατέλλουν στὸν οὐρανὸ της ἱστο-
ρίας, ἐνῶ σκάβουμε γιὰ νὰ βροῦμε ὑπολείμ-
ματα τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἐνῶ μιλάμε ἀορίστως
γιὰ Ἀσσυρίους, Βαβυλωνίους, Καρχηδόνιους
καὶ Φοίνικας, ἡ Ἑλλάς, ἡ αἰώνια Χώρα τοῦ
φωτός, ζῇ, παραμένει ἡ ἴδια, ἀναλλοίωτη.

Σ' αὐτὴν οὐτε ὁ χρόνος, οὐτε καμμία ἄλλη
δύναμι κατάρθωσαν νὰ ἀφήσουν ἴχνη τοῦ πε-
ράσματος τῶν. Ἀπεναντίας αὐτὴ χαράζει ἀνε-
ξίτητα τὰ ἴχνη της στοὺς αἰῶνες καὶ στοὺς λα-
οὺς ποὺ πέρασαν καὶ διαβαίνουν ἀκόμη καὶ
τώρα στὸ προσκήνιο της ἱστορίας.

Κάθε φορά ποὺ ὁ Ἑλληνισμὸς φάνηκε ὅτι
ἔσθηνε, ὁ Θεός της Ἑλλάδος τοῦ ἐμφυσῶσε
νέα δύναμι, γιὰ νὰ σηκωθῇ πρὸς μεγαλόπρεπος,
πρὸς ἐπιθλητικὸς, πρὸς δημιουργικὸς. Κανένας
εἰσβολέας, ὅποιος καὶ νᾶταν ἡ δύναμις του, δὲν
μύδρεσε νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὅταν ὁ
πέπασσαν τὸ ἔσχατος τοῦ, τὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα
ἐξέφυγε καὶ ἔβρινε τὴν δύναμι στοὺς Ἕλληνας
ν' ἀποτινάξουν ἀπὸ τὰ ἅγια αὐτὰ χρώματα κάθε
ἐπιδρομέα.

Οὐτε οἱ Ρωμαῖοι, οὐτε οἱ Φράγκοι, οὐτε ἡ
τετρακοσιόχρονη ὑποδουλασίᾳ ἀπὸ τοὺς Ὀθω-
μανοὺς στάθηκε ἱκανὴ νὰ πνίξῃ τὴν δύναμι αὐ-
τῆ. Διότι ἡ ἑλὴ, ὅση καὶ ἂν εἶναι ἡ δύναμις
της, δὲν μπορεῖ νὰ ὑποτάξῃ τὸ Πνεῦμα.
Ἔτσι καὶ τὴν αἰῶνα αὐτὴ μέρα ποὺ διάλεξε ὁ
Θεός, ἀστράψε ἔξαφνα μὴ λάμψῃ στὸν δλο-
σκότεινο οὐρανὸ της ἀνθρωπότητος καὶ ξεπρό-
βαλε ἡ Ἑλλάς Μεγαλόπρεπος, Ὑπερασπίστρια
καὶ Ἀγωνίστρια τοῦ ὑψηλοτέρου ἀνθρώπινου
ιδανικοῦ, της Λευτερίας.

Καὶ ἀγωνίζεται ἡ Ἑλλάς ἀπ' ἑνὸς μὲν ἐ-
ναντίον ἐκείνων, τῶν ὁποίων οἱ πρόγονοι ἐδῆ-
καν ἀπὸ τὴν λάσπη καὶ τὸ βούρκο της βαρβα-
ρότητας καὶ της ἀμάθειας, χάρις εἰς τὴν εὐερ-
γετικὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δαιμο-
νίου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος καὶ οἱ ὁ-
ποιοὶ ἐτόλμησαν σημερον νὰ πληξοῦν τὴν Χώ-
ραν ἐκείνην ἀπὸ τὴν ὁποίαν βύζαξαν τὸ γάλα
τοῦ ἐξευγενισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπ' ἐτέ-
ρου δὲ γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ πάλι τ' ἀχνάρια ἐνὸς
πολιτισμοῦ στὸν ὁποῖον ὁ κόσμος θὰ κληθῇ νὰ
ἀναβαπτισθῇ καὶ νὰ ἐξαγνισθῇ, ὥστε οἱ ἐπό-
μενες γενεὲς νὰ ζήσουν σὲ μιὰ ἀτιμωμένη γε-
μάτῃ ὠφελῇ ἰδανικῶν καὶ ἐνεργικῆς ἐξορμή-
σεως.

Νὰ γιατί οἱ περίφημες μεραρχίες τῶν φα-
σιστών, οἱ μηχανοκίνητες καὶ οἱ περσιότες, δια-
λύονται καὶ παραλύουν μπροστὰ στὴν Ἑλλη-
νικὴ λόγχη. Διότι αὐτὴ ἡ λόγχη εἶναι σύμπλε-
γμα ἀσάμαστος Ἑλληνικῆς ψυχῆς καὶ θεϊκῆς
δυνάμεως. Διότι μὲ αὐτὴ τὴν λόγχη πρόκειται
νὰ ἐξαφανισθῇ ὁ κόσμος.

Καὶ τώρα παύειν σάρκα καὶ ὀστᾶ καὶ πάλι
ὁ στίχος ἐνὸς ἄλλου μεγάλου ποιητοῦ: «Καὶ σὺ
ἀγιο χῶμα τῶν Ἑλλήνων, εὐὺ λίκνον ὅλων τῶν
τεχνῶν καὶ τῶν ἀρετῶν, εἰπες εἰς τοὺς βασανι-
σμένους λαοὺς ὅτι ἡ Νίκη ἐστεφανώσε τὰ ὀ-
πλα σου. Ἑλλάδα, Ἑλλάδα, μέγα στὸ εὐαδια-
σμένο ἀέρι σαλεύουν νέες δάφνες καὶ ἀπὸ τὰ
βάθη τῶν ἐνδόξων καιρῶν ἀνατέλλει ἐπάνω
στὶς ροδοδάφνες σου τὸ αἰώνιο ἄστρο τοῦ Μα-
ραθῶνα».

ΜΑΝΟΣ Β. ΠΑΥΛΙΑΔΗΣ

Ὁ Ἰωάννης Μεταξάς, πρῶτος στρατιώτης της Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλέως, ἔπρεπε μαχόμενος ὑπὲρ
Πατρίδος. Ἡ θλίψις εἶναι ἀπέραντος. Τὸ κενὸν εἶναι μέγα. Ἀλλ' ὅλην αὐτὴν τὴν θλίψιν θὰ τὴν συγκρατήσω-
μεν, διὰ νὰ τὴν μεταπλάσωμεν εἰς ὁρμὴν (δὲν λέγομεν: εἰς ἀπόφασιν, διότι τὴν ἀπόφασιν μας τὴν ἐπῆρα-
μεν μαζί μὲ τὸν πεσόντα Ἀρχηγόν μας εἰς τὰς 28 Ὀκτωβρίου) καὶ τὸ ἡφαίστειον αὐτῆς της ὁρμῆς θὰ
γίγῃ Ἐπίθεσις καὶ Νίκη.

Ὅταν αὐτὴ ἡ Νίκη, ἡ πλήρης, ἡ τελειωτικὴ, θὰ ἔχῃ στεφανώσῃ τὰ λαμπρά μας λάβαρα, θὰ τὰ φέρω-
μεν νὰ ἀνεμίσουν, εἰς παρέλασιν χαιρετισμοῦ, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ μνημεῖον τοῦ Μεγάλου Ἀγωνιστοῦ καὶ θὰ
σκορπίσωμεν εἰς τὸ χῶμα ποὺ τὸν ἐκάλυπεν ἀφθονὰ τὰ φύλλα της δάφνης.

Τώρα τὸ χρέος μας εἶναι ἕνα: Νὰ σφίξωμεν τὴν ψυχὴν μας, τίς γροθίδες μας καὶ τὰ δόντια μας καὶ
νὰ σταθούμε ἄγρυπνοι καὶ ὀρθοὶ εἰς τὰς ἐπάλξεις, διὰ νὰ ἀποδείξωμεν ἔργῳ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βαθύ-
τατα ἐπίστευε καὶ ἐδίδασκεν ὁ Ἰωάννης Μεταξάς, ὅτι: «ἡ καταπληκτικὴ μεταγωγιστιανὴ ἀνακαίνισις καὶ
τὰ ὑπέρλαμπρα κατορθώματα τῶν ἐνόπλων μας δυνάμεων εἶναι ἔργα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐπανευρόντος,
ὅπῃ τὴν πειθαρχίαν ἐνὸς πατρικοῦ Κράτους, τὰς μεγάλας φυλετικὰς του ἀρετὰς».

Ἡνωμένοι περὶ τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβερνήσιν Του, σφικτοκρατούμενοι, εἰς πυκνὰς φάλαγγας, ὡς
προχωρήσωμεν μέχρι τέλους εἰς τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον τοῦ Ἀγῶνος, της Τιμῆς καὶ της Νίκης, τὸν ὁποῖον
Ἐκεῖνος μᾶς ἐχάραξε καὶ διήνοιξε.

ΤΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ὁ ὁποῖος ἐπὶ 5 ἔτη διεκυβέρνησε παρὰ τὸ πλευρόν Μου τὴν χώραν Μου μετὰ δεξιότητος καὶ αὐτοδυσίας, ὁ ὁποῖος ἔδηκεν εἰς τὸ κράτος διὰ τῆς φωτεινῆς αὐτοῦ διανοίας βαθεῖαν τὴν σφραγίδα τῆς παραγωγικῆς αὐτοῦ δραστηριότητος, ὁ ὁποῖος ἀνεπτέρωσε τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ ὠρδῶδη θαρραλέως πρὸ τῆς ἐχθρικῆς ἐπιβουλῆς, ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν διὰ νὰ μεταστῇ εἰς τὴν χορείαν τῶν διαπρεπῶν μορφῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἀποτίων τιμὴν εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ, διαβεβαιῶ τὸν λαόν Μου ὅτι τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθὲν ἔργον, εἰς ὅλα τὰ πεδία, τὸ πολιτικόν, τὸ στρατιωτικόν καὶ εἰς τὸ πεδίου τῆς ἐργατικῆς καὶ ἀγροτικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας δὰ συνεχισθῇ μετὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε πνοήν.

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς νέας Κυβερνήσεώς Μου, τὴν ὅποیان περιβάλλω μετὰ τὴν αὐτὴν ὡς καὶ μέχρι σήμερον ἐκτίμησιν, ὑπῆρξαν ἐπὶ μακρόν συνεργάται τοῦ ἐκλιπόντος, εἶναι σαφῆς περὶ τούτου ἐγγύησις. Σφικτὰ ἠνωμένοι μετὰ τοῦ Λαοῦ Μου περὶ τὸν δρόνον Μου, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ παραδείγματα τῶν προσφάτων ἐνδόξων σελίδων τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι μετὰ ἀφοσίωσιν καὶ αὐταπάρνησιν δὰ εὐοδώσουν τὸν γιγάντειον ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ὁ ἡρωϊκὸς Ἑλληνικὸς στρατὸς διεξάγει ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς καὶ τὸν ὅποιον, ἐστὲ βέβαιον, δὰ φέρη οὗτος εἰς θριαμβευτικὸν πέρας.

Ζητῶ ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τὰς Ἑλληνίδας νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ παρέχουν ὡς καὶ μέχρι τοῦδε τὰ αὐτὰ ἀξιοθαύμαστα δείγματα πατριωτισμοῦ καὶ πειθαρχίας. Μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Παναγίας, μετὰ τὴν δύναμιν καὶ θέλησιν τοῦ Ἑθνους, ἡ Ἑλλάς, ἡ αἰωνία Ἑλλάς, δὰ ζήσῃ καὶ δὰ θριαμβεύσῃ, ἀνταξία τῶν μεγάλων μας προγόνων, ἀνταξία τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄.

Η Νεολαία

ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ

Τρεῖς μονάχα μῆνες ἔκλεισαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἀρχισεν ὁ Ἑλληνο-ιταλικὸς πόλεμος. Ἀπορεῖ ἀλήθεια καὶ θαυμάζει κανεὶς ἅμα τὸ σκέπτεται. Ἐφθασε τόσο λίγο διάστημα χρόνου γιὰ νὰ χωρέσῃ τόσο μεγάλα συμβάντα. Γιὰ τὴν ἡμετέραν γὰρ νὰ τὸ δηλώσωμε ἀπλᾶ, χωρὶς καμμιὰ περιττὴ ρητορεία, χωρὶς στόμφον καὶ χωρὶς οἰσιν, πῶς ἐγράψαμε οἱ Ἕλληνες μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνες, εἰς τὰ Ἑπειρωτικά καὶ εἰς τὰ Ἀλβανικά βουνά, τίς πρὸ λαμπρῆς σελίδος τῆς νεωτέρῃ μας ἱστορίας. Ἐγράψαμε ἕνα ἔπος, πού θὰ σταθῇ αὐριο παράλληλα, στὴν ἴδια γραμμῇ, σὸ ἴδιο ὕψος, χωρὶς νὰ φοβᾶται τὴν σύγκρισιν, μετὰ τὴν ἀθάνατον σελίδος τοῦ 21.

Τί πολλὰ πράγματα, ἀλήθεια, θὰ ἔχουν νὰ θαυμάσουν καὶ νὰ διδαχθῶν οἱ εὐτυχισμένες γενιές πού θὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν τῶν τριῶν μηνῶν! Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν πού δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ τὴν διηγηθῇ κανεὶς κ' ἄλλῃ μορφῇ νὰ τὴν ἐκφράξῃ παρὰ τὴν παραμυθίαν καὶ τὸ ὄνειρον. Γιὰ τὴν ὅταν παραμυθίαν καὶ ὄνειρον ἐπέρασαν ἐμπρὸς στὰ ἑκθαμβὰ μάτια τὰ ἴδικά μας καὶ ὅταν κατάπληκτα μάτια τῆς Οἰκουμένης οἱ μέρες αὐτῆς πού ἔλυσαν τὴν ἀγωνία καὶ τὸ δέος τοῦ Κόσμου. Τὴν ἀγωνία καὶ τὸ δέος τῆς ἐποχῆς.

Ἀλήθεια, ὁ αὐριανὸς ἱστορικὸς θὰ τὴν χωρίσῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πολέμου πού συνεχίζεται, σὲ δυὸ μέρη: Σὲ κείνην πού εἶχε προηγηθῇ καὶ σὲ κείνην πού ἀκολούθησε ἀπὸ τὴν 28 Ὀκτωβρίου. Πρὶν φέξῃ ἡ ἀγία ἐκείνη αὐγὴ πᾶνω ἀπὸ τὴν γῆν αὐτὴν, ὑπῆρχε τὸ κράτος τοῦ δέους. Ἐμφοδοὶ Λαοί, ἔμφοδα Κράτη, ἔμφοδοι ἄνθρωποι. Ἐνας νέος χρυσὸς μόσχος εἶχε στηθῇ ἀπάνω σ' ἕνα βάθρο πελώριο καὶ σιδερένιος σάλπιγγες ἐπροσκάλουσαν τὰ Ἑθνη καὶ τὴν Φυλὴν τῆς γῆς ν' ἀπαρνηθῶν τὸ Θεὸν τοῦς κ' ὅ,τι ἐκράτησαν ἀπὸ τοὺς πατέρας τοὺς ἱερό, κ' ὅ,τι κατέκτησαν μετὰ τοὺς ἀγῶνες τοὺς ἀγῶνες αἱματος καὶ πνεύματος — ἅγιο καὶ τίμιον καὶ νὰ πῶσιν νὰ προσκυνήσουν τὸ νέο εἶδωλο. Κ' ἔτρεξεν ὁ λιγοστός αὐτὸς λαὸς τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ποιμένων, παρατώντας τ' ἀλέτρια καὶ τὰ κοπάδια τοῦ καὶ τὰ συνέργα τοῦ καθημερινοῦ τοῦ μόχθου, κ' ἀρματώθηκε κ' ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ κ' ὠρῶσε καὶ γιγάντωσε τὸ ἀνάστημά του καὶ εἶπε στοὺς προφήτες καὶ στοὺς κήρυκες τοῦ νέου Μολῶν νὰ πᾶσιν οἱ σιδερένιος σάλπιγγες τὰ ἀπαίσιά τοὺς σάλπισματα. Γιὰ τὴν αὐτὴν δὲν ἀπαρνιέται τὸ Θεὸν τοῦ καὶ δὲν προδίδει τὰ ἱερά του καὶ τὰ ὅσια καὶ δὲν προσκυνᾷ τὸ νέο εἶδωλο. Καὶ πρὶν προφθάσῃ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆτες τοῦ εἰδώλου ν' ἀφήσουν τὴν ὁρμὴν τοὺς νὰ βροντήξῃ καὶ ν' ἀμολύσῃ τοὺς κεραυνούς τοὺς νὰ τὸν κάψουν, ἔαμψε μετὰ χίλια χέρια ἄτρομα κ' ἀναποδογύρισεν καὶ τὸ βάθρο τὸ πελώριον καὶ τὸ ἀπαίσιο εἶδωλο μαζί καὶ τὸ ξάπλωσε στὴ γῆν ταπεινωμένο. Ἐτοίμην ἡ ἀγωνία τοῦ Κόσμου στὴν 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Τὸ κράτος τοῦ δέους ἔπεσε. Τὴν θέσιν τοῦ πῆρε τὸ κράτος τῆς ἐλπίδος. Χιλιάδες νέα χέρια, τὰ χέρια τῶν γυναικῶν αὐτῆς τῆς γῆς, ἐσήκωσαν στὰ χέρια τοὺς ψηλά, σὰν σὲ λαμπριώτικο ὄρθρο, ἀναμμένες λαμπάδες. Μία πορεία φωτὸς πιάστηκε ἀπὸ τότε καὶ προχωρεῖ. Ὡρα μετὰ τὴν ὥρα, μέρα μετὰ τὴν μέρα, στὰ κακοτράχαλα βουνά κ' ἀπάνω ἀπὸ γκρεμούς ἀπάτητους τὰ λειτουργικά τοῦτα χέρια, μετὰ τὴν ἀναμμένην λαμπάδα, ἀνεβάζουν ψηλότερα τὴν λιτανεῖαν αὐτὴν τοῦ φω-

τός. Οἱ χρυσῆς γλωσσίτες, πού μέσα στὴν κάθε μιὰ τοὺς καίει καὶ μιὰ ψυχὴ, στέλνουν τὴν λάμψιν τοὺς τὴν ἀπόκοσμη μακριά, πολλὰ μακριά, ὡς στὴς θάλασσες κ' ὡς τὰ πέλαγα, καὶ τὰ κοπάδια τῶν Ἑθνῶν πού εἶχαν πρὶν ζαρῶσει ἀλαφιασμένα καὶ πού ἄλλα πρόφθασε νὰ τὰ καταπιῇ κ' ἄλλα τὰ φοβερίζει τῆς σκλαβιάς τὸ σκοτάδι, ἀναθαρροῦν κ' ἀναβλέπουν καὶ ἀνοίγουν τὴν καρδίαν τοὺς στὴν ἐλπίδα. Ἐτοίμην θὰ τὴν χωρίσῃ κ' ἔτοιμ θὰ τὴν ἱστορήσῃ, κἀμνοντας τὸ λόγο μῦθο, τὴν ἱστορίαν αὐτῆς τῆς ἐποχῆς καὶ ξέχωρα τὴν ἱστορίαν τῶν τριῶν γεμάτων μηνῶν τοῦ ἰδικοῦ μας πολέμου, ὁ αὐριανὸς ἱστορικὸς. Τί εἴμαστε ἡμεῖς; Μιὰ θνητὴ γενιά πού θὰ περάσῃ, ὅπως τόσες ἄλλες πού πέρασαν. Μιὰ θνητὴ γενιά ὅμως, πού τὴν ἐδιάλεξε ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἔκαμε σκεῦος τῆς ἐκλογῆς Του καὶ ὄργανον τῆς μεγάλης Του βουλῆς. Μιὰ θνητὴ γενιά, πού μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος τῆς ἐκέρδισε τὴν ἀθανασία. Αὐτὸς εἶναι ὁ κλῆρος καὶ ἡ δόξα μας. Μεγάλος κλῆρος καὶ μεγάλη δόξα, πού εἶχε νὰ μᾶς ἐπισκιάσῃ ἡ δύναμις Του γιὰ νὰ τὴν βαστάξωμε χωρὶς νὰ μᾶς συντρίψῃ τὸ βάρος τῆς.

Πρὶν φέξῃ τὸ ἄγιο πρωῒν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἐπάνω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἴδια ἀγωνία, πού εἶχε παραλύσει τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ τὴν ἀρκτικὴν χώραν ὡς τὸ Δουναβί, ἔφριχνε βαρύν τὸν Ἰσθμὸν τῆς ὡς ἐμᾶς. Ἡ ἀπόφασίς μας ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἦταν καὶ γιὰ μᾶς τοὺς ἴδιους μιὰ ἀποκάλυψις. Μεγαλύτερη ἀκόμα ἀποκάλυψις ἦταν τὰ ἔργα μας τὰ ἴδια. Ἀπὸ τότε τὰ σημεῖα καὶ οἱ οἰωνοὶ μετὰ τὴν κάθε μέρα πού περνᾷ γίνονται φωτεινότεροι. Τὰ σκοτάδια πού ἐσκέπασαν τὸν Κόσμον ἀραιώνουν. Οἱ ὀφθαλμοὶ διαλύονται. Ἡ δύναμις τοῦ κακοῦ λυγίζει. Μιὰ αὐτοκρατορία πού ἐθεοποίησε τὴν ὑλικὴν βίαν καὶ σὲ δέκα ὀκτὼ ὀλάκαιρα χρόνια ἔλειψε σίδηρα καὶ σφυροκοποῦσε ἀλυσίδες γιὰ νὰ σκλαβώσῃ λαοὺς, καταρρέει καὶ συντρίβεται, στὴς θάλασσες καὶ στὰς ἡπείρους, μπροστὰ στὰ μάτια μας. Οἱ στρατοὶ τῆς οἱ πάνοπλοι λακίζουσιν καὶ σκορπίζουσιν σὰν τρομαγμένα ἀγρίμια. Εἶναι ὁ Θεὸς πού τὴν ἐκτύπησε μετὰ τὸ χέρι μας. Αὐτὸς εἶναι πού ἀφίονισε τὴν ψυχὴν τῆς καὶ τῆς ἐπαράλυσε τὰ χέρια καὶ τὰ νεῦρα τῆς. Εἶναι τὸ ἀδίκον πού κάνει τοὺς στρατιῶτες τῆς δειλοῦς καὶ τοὺς πολέμαρχους τῆς ἀναιδέους. Εἶναι τὸ ἐγκλημα καὶ ἡ δίκη τῆς συνειδήσεως πού κόβει τὴν ὁρμὴν καὶ κάμνει τὴν καρδίαν τῶν πολεμιστῶν τῆς νὰ τρέμουν. Χιλιάχρονα κρίματα, ἀμαρτίες καὶ ἀδικίες, πού ἐμαζεύτηκαν μετὰ τοὺς αἰῶνες, πλάνες καὶ ψεύδη γενεῶν ἐξαγοράζονται καὶ τιμωροῦνται. Ἡ κρίσις πού ἀργοῦσε ἔτσι γιὰ νὰ ἀπελπίζονταν οἱ ὀλιγόπιστοι καὶ γιὰ νὰ δοκιμάζεται ἡ πίστις τῶν δικαίων, ἦλθε μεγαλόπρεπη καὶ φοβερή. Ἀς μὴ φοβῆται πιά κανεὶς γιὰ τὸ τέλος. Τὸ κράτος τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀδικίας ἔχει κρῖθ. Ἀς μὴ γελασθῇ κανεὶς ἀπὸ τὰς φοβερὰς ἀκόμα πρόκειται νὰ ἴδωσιν τὰ μάτια του. Ἡ ἀγωνία τοῦ τέρατος τοῦ κακοῦ μπορεῖ νὰ βαστάξῃ ἀκόμα, ὅ,τι ὅμως καὶ ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ ἀπὸ τώρα δὲν θὰ εἶναι παρὰ οἱ σπασμοὶ δράκοντα πού ἐχτυπήθησαν θανάσιμα καὶ ψυχομαχαί. Ἀς κρατηθῶμε σφιχτὰ ἀπὸ τὸ χέρι πού μᾶς ὡδήγησε καὶ κατευώδωσε, τρεῖς μῆνες τώρα, τὴν μικρὴν μας δύναμιν στὴς μεγάλες ἀνδραγαθίες. Εἶναι χέρι Θεοῦ, πού ἀλάθευτα μᾶς πηγαίνει στὸ μεγαλεῖον, στὸ θρίαμβον καὶ στὴν νίκην.

Πολλά έχουν γραφεί για την εποποιία της Πίνδου, όμως είμαι βέβαιος πως όλα είναι λιγότερα του πραγματικού. Η ιστορία δεν γράφεται την ώρα ακριβώς που δημιουργείται και στην Πίνδο ξεμελιώθη άλλη μία φορά η ελευθερία της Ελλάδος. Τα Έλληνόπουλα ως μη τό λησμονήσουν ποτέ, η νίκη της Ελλάδος κατά του έχθρου και επιβρομέως είναι συνέπεια του θριάμβου της Πίνδου χωρίς αυτόν το μεγαλούργημα της Κορυτσάς, ο άθλος του Αργυροκάστρου, το κατόρθωμα της Κλεισούρας δεν θα ήταν δυνατό. Εκεί στα «κακοτράχαλα βουνά», όπως έλεγε ο Κρυστάλλης, στις κορυφογραμμές της Πίνδου, του Σμόλικα και του Γράμμου, θέλησε ο Θεός να ύψωθι τρανό, φωτοβόλο, λαμπερό τό άγαλμα της Έλευθερίας, για να θυμίζει σ' όλες τις γενιές των Ελλήνων ότι οι λαοί ζούν, ακμάζουν και δοξάζονται μόνον όταν είναι έτοιμοι για κάθε θυσία, κάθε προσφορά στο βωμό της Πατρίδος.

Όμως αν δεν γραφεται σήμερα ή ιστορία, δεν σημαίνει πως δεν γίνεται ή συγκέντρωση του υλικού που θα χρησιμοποιηθι αύριο από τόν Ιστορικό. Και μέσα στο υλικό αυτό θα βρισκί κανείς έπεισόδια, που θα τόν γεμίζουν θάμνος, για τόν ρόλο που έπαιξε τό Έλληνόπουλο σ' όλον τόν πόλεμο και ιδιαίτερα στην Πίνδο. Αύριο, όταν μία ένδοξη ειρήνη θα είναι τό απόκτημα τών Ελληνικών θυσιών, αύριο, όταν στεφανωμένη από τόν τελικό θρίαμβο ή Ελλάδα θ' αναμετρήσθι τις θυσίες που άπότησεν ή Νίκη και θα μοιράσθι τά φύλλα της Δάφνης στους καλούς μαχητάς και τούς σεμνούς ήρωας, ένα ιδιαίτερο στεφάνι θα είναι για τά Έλληνόπουλα. Έδωσαν τά μπράτσα τους, έδωσαν ό,τι μπορούσαν να δώσουν, έπροσφεραν και τό αίμα τών στών Μεγάλων Αγώνων της Έλληνικής Φυλής. Από όλα τά σημεία του μετώπου μάς φθάνει ή άπτήχησις άθλων τών Ελληνοπαίδων, κατορθωμάτων που τό ύψωνει μέχρως έβδόμου ούρανο ένας συγκινητικός ήρωϊσμός. Στις πρώτες μάλιστα ημέρες του Αγώνος, όταν μία χούφτα Έλλήνων έπροσπαθούσε να συγκρατήσθι τό παφλάζον κύμα της εισβολής, τά Έλληνόπουλα στην Ήπειρο, μαζί με τις γυναίκες και τούς γέροντες, έπαιξαν έναν ρόλο που σ' όλα τά έθνη της γής θα προβάλλεται ως παράδειγμα και υπόδειγμα αυτοθυσίας.

Φίλος από την Ήπειρο μου περιγράφει σ' ένα γράμμα του την γενναϊότητα, την έφευρετικότητα, την άφοσίωσι στην Πατρίδα και την άδάμαστο θέλησι που έδειξαν στις δύσκολες ήμέρες τών άρχων του πολέμου τά Έλληνόπουλα στην Ήπειρο. Δεν μπορώ, βέβαια, στόν περιορισμένο χώρο που διαθέτω να παραθέσω όλο τό γράμμα, που είναι ένας ύμνος στην Ελλάδα και στόν Ελληνικό ήρωϊσμό. Μπορώ όμως και με βαθεία συγκίνηση θ' αναφέρω ένα έπεισόδιο που ζωγραφίζει την εποποιία της Πίνδου.

Σ' ένα σημείο, λέει, του όρεινου όγκου της Πίνδου έμάχετο ένα όλιγαριθμο τμήμα ήρωϊκού στρατού και συγκρατούσε μόνο του πολλές χιλιάδες έχθρων, που ένεργοούσαν έπιθέσεις έπι έπιθέσεων, στρώνοντας κάθε φορά τό έδαφος με πτώματα, χωρίς να κατορθώνουν και ένα μόνο βήμα να κατακτήσουν. Οι λίγοι Έλληνες πολεμιστάι μολοντί δεν είχαν ψωμί και κανένα άλλο έφόδιο εκτός από πυρομαχικά, εξακολουθούσαν αναρίθμητες ώρες να μάχωνται και να σκορπίζουν τόν όλεθρο στις τάξεις του έχθρου, όταν συνέβη ένα έπεισόδιο που έφερε τό τέλος της μάχης, με τόν Ελληνικό θρίαμβο, αλλά και με μία θυσία που θα ύψωνεται σύμβολο στους αιώνες.

Στό σκοτάδι και μέσα στην άκμή της συγκρούσεως οι Έλληνες πολεμιστάι είδαν κάτι να κινήται προς τις θέσεις των. Τι να ήταν; Ένας στρατιώτης έσύρθη και σέ λίγο ένύρισε υποβαστάζοντας ένα Έλληνόπουλο με την χαρακτηριστική στολή τών Ελληνοπαίδων της Ήπειρου. Τό αίμα έτρεχε από μία πληγή όπλου που είχε στό λαμμό. Τό μόνο που πρόλαβε να πη ήταν:

— Προσέχετε, άνεθαίνουν από τό μονπάτι...

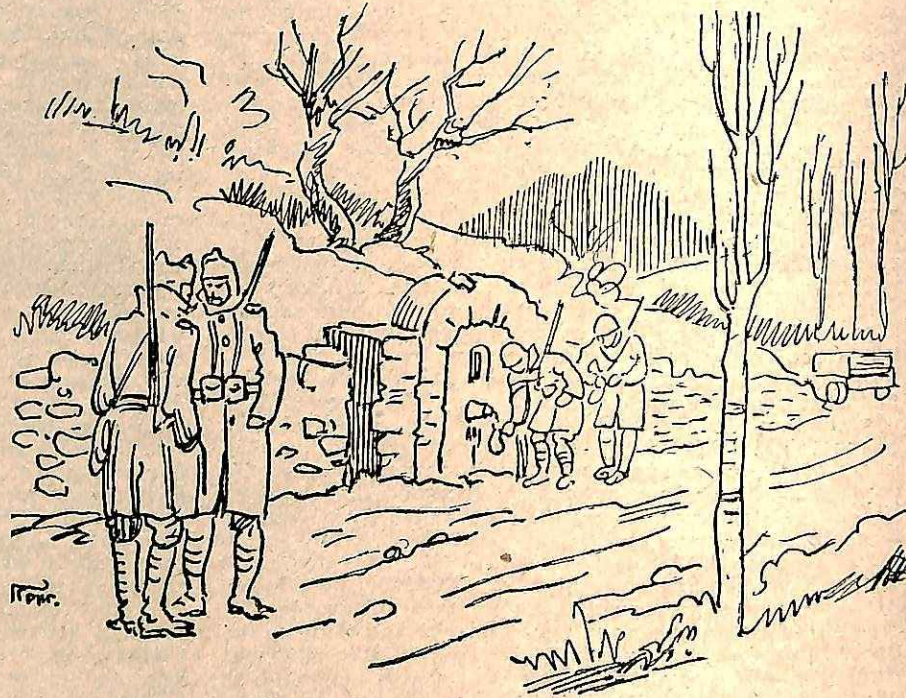
Τό μονπάτι σκαρφάλωνε πίσω από τις Ελληνικές θέσεις και μόλις έπρόλαβαν οι στρατιώται ν' αντιμετωπίσουν την καινούργια έπίθεσι που έρχόταν από σημείο που δεν ήταν εύκολο να ξέρη ο έχθρος, αν δεν είχαν όχη-

γούς. Όταν τελείωσε ή μάχη με μία πανένδοξη Ελληνική νίκη, έμαθαν οι πολεμιστάι ποιο ήταν τό Έλληνόπουλο που τόσο συνέβαλε στόν θρίαμβο: Ένα χωριατόπαιδο, που μέσα στην νύχτα άκουσε τούς άτάκτους που ακολουθούσαν τούς Ιταλούς να κουβεντιάσουν και να καταστρώνουν τό σχέδιο της έπιθέσεως από τά νώτα. Δεν έχασε καιρό, έσύρθη στά βράχια και σκαρφάλωσε στόν βράχο που ύπερήςπιζαν οι στρατιώται μας. Οι σφαίρες έσφύριζαν πάνω από τό κεφάλι του και σέ κάθε στιγμή θα μπορούσε να φθάσθι ή τελευταία του ώρα. Μπορείσε όμως να συρθί ως σ' ένα σημείο που άπείχε λίγα μέτρα από τις Ελληνικές θέσεις, όταν μία Ιταλική σφαίρα τό βρήκε στόν λαμμό. Τό αίμα τόν έπνιγε τόν Κωστάκη — αυτό ήταν τό όνομά του — και για λίγη ώρα φαίνεται πως έμεινε άναίσθητος. Όταν ξανόνοιωσε τόν εαυτό του, εξακολουθούσε να σέρνεται και να βάφει με τό αίμα του τά βράχια και καμιά φορά έφθασε στις Ελληνικές θέσεις. Αφού έδωσε την πληροφορία ψθύρισε «Ζήτω ή Ελλάδα» και ξεψύχησε.

Η Ελλάδα ήταν ή πρώτη και ή τελευταία σκέψις του Κωστάκη. Και μου προσθέτει ο φίλος που μου έδωσε αυτές τις πληροφορίες: «Και τώρα είναι ν' άπορή κανείς γιατί ο Έλλην Δαυίδ νικά τόν υπερφίαλο και θρασύ Γολιάθ;»

Χρ. Έμμ. Αγγελολομάτης

Σκίτσα από τό μέτωπο

Στη βρύση ενός από τά καταληφθέντα Άλβανικά χωριά.
(Έστάλη υπό του μαχομένου συνεργάτου της «Ελευθερίας» Γ. Γρηγόρη, Τ. Τ. 712).

“ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΝΕΙΣ ΠΕΘΑΙΝΕΙ”

«Νά πεθάνουμε! Άλλά νά νικήσουμε!» Είναι ή διάχυτη στόν ούρανό της Ελλάδος κραυγή του στρατευμένου πολεμιστού, του αστρατευτού πολίτη, τών γερόντων, τών γυναικών, τών παιδιών και τών νηπίων άκόμη που καθώς θηλάζουν παρακολουθούν την μητέρα τους καθώς πλέκει κι' αυτή τά μάλλια που στέλνει στόν πολεμιστή πατέρα των.

Είναι ή συνέχεια της γενιάς τών πολέμων και τών θριάμβων! Δεν ύπάρχει γι' αυτήν άλλο από την βαθύτερη αίσθησι πως όλα πρέπει να θυσιασθούν. Από τά υλικά άγαθά ως τό αίμα και την στερνή πνοή και του τελευταίου, επάνω στο βωμό στόν όποιον έπι αιώνες ή φυλή προσφέρει άδιάκοπα την θυσία προς την Μεγάλη Θεότητα, την Έλευθερία.

Η Ελλάδα και ή Έλευθερία είναι δύο σφιχτοδεμένες έννοιες, που ή μία δεν μπορεί να νοηθί δίχως την άλλη. Αν ρίξη κανείς μία ματιά στις έπιστολές που καθημερινά δημοσιεύον-

ται, εκείνες που οι γονείς και οι σύζυγοι και τά τέκνα και οι φίλοι στέλνουν στους μαχομένους στο Μέτωπο, καθώς και στις άλλες που οι πολεμιστές άπευθύνουν στους δικούς τους, βλέπει τη συνισταμένη που ένώνει τις ψυχές τών εκεί και τών εδώ: Νά νικήσουμε! Είναι ή προσταγή τών μαχομένων πίσω προς τούς μαχομένους μπροστά και τανάπαλιν.

Οι κακοχίες, οι σκληροί άγώνες, αϊ στερήσεις, τό αίμα, ο θάνατος δεν είναι παρά άσημαντες λεπτομέρειες άπέναντι στο σκοπό: Τη Νίκη! Και νικούμε! «Η κόψη ή τρομερή» του Έλληνικού σπαθιού που σ' αυτό μετοχετεύεται όλη ή δύναμι και τό πείσμα και ο παλμός της φυλής σκορπής τις άστραπές που τις ημέρες αυτές αυλακώνουν και φωτίζουν όχι μονάχα τό Έλληνικό στερέωμα, μα όλο τόν κόσμο, που έκπληκτος παρακολουθεί τά μεγαλουργήματα εις τά Άλβανικά βουνά και εις όλην την ελλην μαχομένην επίσης Ελλάδα.

Νικούμεν! Ο έχθρος κάτω από τά αλύπητα και συνεχή χτυπήματα ύποχωρεί συνεχώς, διασκορπίζεται, αιχμαλωτίζεται και πανικόβλητος προσβλέπει στο τρομερό τέλος, που τόν περιμένει. Είναι κοντά τό τέλος αυτό, αλλά αν είναι άνάγκη να είναι και μακρότερον θα είναι τό ίδιο. Η άποθήκη της Έλληνικής άνδρείας, της πίστewς και της έπιμονής και μπροστά και πίσω είναι άνεξάντλητη και άκόμη περισσότερο γιατί στο λαό αυτό τό άσθημα του φόβου δεν ύπάρχει και ή έννοια του θανάτου είναι ύποταγμένη στην συναίσθησι του καθήκοντος.

Πεθαίνουμε υπερήφανα για τη Νίκη και για την Έλευθερή Ελλάδα:

«Κι' αν πρέπει να πεθάνουμε για την [Ελλάδα

Θεία εν' ή Δάφνη
Μιά φορά κανείς πεθαίνει».

Κ.φ.ς.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Άγαπητοί μου Φίλοι,

Θά έχετε διαβάσει στις έφημερίδες την πληροφορία ότι όχι μόνο οι δικοί μας στρατιώται βλέπουν συχνά να τούς παραστέκεται στις μάχες και να προχωρή μαζί τους ή Παναγία, αλλά την βλέπουν και αυτοί άκόμη οι Ιταλοί. Βλέπουν — λέγει ή πληροφορία — μπροστά από τά Ελληνικά στρατεύματα να βαδίζει μία Μαυροφόρα, καταλαβαίνουν ότι είναι ή πενθοόσα Μεγαλόχαρη και τρέπονται εις φυγήν.

Μά την βλέπουν λοιπόν πραγματικά; Την βλέπουν με τά ίδια τους τά μάτια; Έμφανίζεται πράγματι ή Μητέρα του Χριστού και στους δικούς μας και στους έχθρους μας, θεία έμψυχώτρια, προστάτισσα και βοηθός στους πρώτους, δίκαιη και άυστηρή τιμωρός στους άλλους;

Ναί, έμφανίζεται! Την βλέπουν με τά ίδια τους τά μάτια! Είναι ίδια ή Παναγία, ζωντανή, πραγματική, ατούσια!

Ας μη δοκιμάσθι κανείς, άγαπητοί μου, ν' άντικρύσθι την θείαν αυτήν έμφάνισι με τόν φακό της κοινής λογικής. Είναι τόσο στενός ο φακός αυτός, και τόσο περιωρισμένη ή άκτίνα όρατότητος που άνοίγει μπροστά μας! Δεν θά δούμε τίποτε! Τό μεγάλο δράμα, ή θεία άποκάλυψις, είναι εκεί πίσω, πίσω από τά όρατά όρια τών όριζόντων, πίσω από τά άπτά σύνορα της υλικής πραγματικότητας. Και δεν μπορεί κανείς να την δη ούτε με τά πιό ισχυρά κυάλια της καθιερωμένης, της τρεχούσης σκέψεως.

Για να διασχίσθι κανείς τούς θαμπούς αυτούς όρίζοντες και να περάσθι πάνω από τούς ύψηλους κι' άποπνικτικούς φραγμούς του όρθολογισμού, χρειάζονται μονάχα τά φτερά της Ψυχής. Χωρίς φακούς, χωρίς μάτια, ή ψυχή βλέπει. Δεν ύπάρχουν γι' αυτήν όρια και φραγμοί. Τά διαπερνά και βλέπει. Βλέπει ως τά πιό άκαταμέτρητα βάθη, ως τά πιό άπεριόριστα ύψη. Βλέπει τόν Θεό! Έπομένως βλέπει και τό θαύμα.

Η δύναμις αυτή της Ψυχής λέγεται Πίστις. Μακάριοι

έκείνοι, που την έχουν μέσα τους! Και οι στρατιώται μας την έχουν. Τι άλλο παρά Πίστις είναι τό άκατάβλητο θάρρος τους, ή υπεράνθρωπη άντοχή τους, ή άφάνταστη αυτοθυσία τους;

Γι' αυτό οι στρατιώται μας βλέπουν τό θαύμα, γι' αυτό έχουν φέρει κοντά τους την Μητέρα του Χριστού και την αισθάνονται και την άντικρύζουν εκεί μαζί τους, «όπέρμαχον Στρατηγόν» και συναγωνιστριάν τους. Και γι' αυτό νικούν.

Μά οι άλλοι; Πώς την βλέπουν και οι άλλοι, οι άπιστοι, οι άσεβείς, οι ιεροσυλοί; Πάλι θαύμα. Θαύμα όμως όχι πίστewς, αλλά άπιστίας, όχι εύλογίας, αλλά καταδίκης και τιμωρίας, τό θαύμα του ένόχου, του άμαρτωλού, ο οποίος από τόν καιρό του άδελφοκτόνου Κάιν άκούει ξαφνικά ν' άντηχή, άυστηρή και όργιλη, σαν κατάρτα, ή φωνή του Θεού.

Γι' αυτό τά χέρια τους τρέμουν και ή ψυχή τους παραλύει. Βλέπουν τό θαύμα και τρέπονται εις φυγήν, ένω οι δικοί μας βλέπουν τό θαύμα και γιγαντώνονται άκόμη περισσότερο. Άλλά μόνο τάχα τό βλέπουν οι δικοί μας; Τό ζούν, τό δημιουργούν οι ίδιοι! Θαύμα δεν είναι ή μεγάλη τους νίκη; Ο φακός της λογικής, τά κυάλια του όρθολογισμού, δεν έβλεπαν παρά τά 48 εκατομμύρια του λαού τών εισβολέων, τά 8 εκατομμύρια τών λογχών τους, τά άμέτρητα πλήθη τών πολεμικών τους μηχανών και έφοδίων, τά άκαταμάχητα όχυρώματά τους. Μά ήρθε τό θαύμα, τό θαύμα της Ελληνικής ψυχής, και τά σάρωσε όλα και τά ποδοπάτησε και τά τσάκισε κάτω από τό γερό πόδι ένός μικρού λαού, που πίστewσε στο Δίκαιο, στην Τιμή και την Έλευθερία, που πίστewσε στο Θεό! Γι' αυτό πιστεύει και στο θαύμα!

Μέ όλη μου την άγάπη
Μελίης Νικολαΐδης

«Θά νικήσωμεν! Άλλά μη λησμονώμεν ποτέ ότι οι Έλληνες, και αν δεν έπρόκειτο να νικήσωμεν, τό όποιον δεν θά συμβή, διότι θά νικήσωμεν, μη λησμονώμεν ότι ήμεϊς οι Έλληνες έθέσαμεν πάντοτε υπεράνω της Νίκης την Δόξαν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΣΙΩΠΗ!

Κανείς άλλος, έξω από εκείνους που χειρίζονται τα πολεμικά μας πράγματα, δεν έχει σήμερα το δικαίωμα να έξη περισσότερες πληροφορίες γι' αυτά, από όσες μάς δίδουν τα έπισημα ανακοινωθέντα στον τύπο και στο ραδιόφωνο. "Ας άρκοιμεθα σ' αυτές. Δεν είναι ανάγκη να ζητούμε περισσότερα, από κανένα. Είναι κίνδυνος σήμερα στο μεγάλο άγώνα μας ή περιέργεια. Μά και αν τύχη να άκούσαμε κάτι χωρίς να τό ζητήσαμε, αυτό άς τό εσχάσουμε άμέσως και έπί ουδενί λόγω να τό μεταδίδουμε σέ άλλον, είτε καλό είναι είτε κακό. Δίπλα μας στέκει πάντοτε ένα ύποπτο αὐτί. Ο έχθρός μας έχει τελείαν κατασκοπείαν. Σ' αὐτήν είναι ίκανώτατος. Γι' αυτό όπως εἰς τό Μέτωπον τόν νικώμεν με τήν λόγην, έδώ θά τόν άντικρύσωμεν με τήν σιωπήν μας. Οί νέοι τής Οργάνωσης τό ξέρουν αυτό. Άλλά δέν πρέπει μονάχα να τό ξέρουν και να τό εφαρμόζουν οί ίδιοι, πρέπει και να διδάσκουν τούς άλλους. Προχθές ένας τραυματίας διηγείτο στο καφενέον διαφόρους ιστορίας από τό Μέτωπον. "Ενας Φαλαγγίτης τόν έπλησίασε και τού έπε στο αὐτί: «Είμαι Φαλαγγίτης! Σέ συχαίρω γιά τίς θυσίες σου στον άγώνα. Υπάρχουν όμως κατάσκοποι έδώ. Μη μιλάτε γι' αυτά τό πράγματα. Θάρρη καιρός να μάς τά πητέ. Τώρα είναι κίνδυνος».

Και ο τραυματίας σφίγγοντάς του τό χέρι τού εἶπε κατασυγκινημένος:

«Μπράβο, παιδί μου! "Εται είναι! Θά σιωπήσω. Λέγε το σ' όλους».

Ο ΝΕΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

"Όπως άνεμέντο, ο νέος έρανός, τόν όποιον διενήργησεν ή Ε.Ο.Ν. κατά τας τρεις ήμέρας τής 25ης, 26ης και 27ης τρέχοντος, απέδωσεν ίκανοποιητικά άποτελέσματα. Αι λεπτομέρειαι θ' ανακοινωθούν έν καιρό. "Εκείνο πού έόρου είναι ότι δέν έμεινεν 'Ελληνικό σπίτι, δέν έμεινεν 'Ελληνικό κατάστημα, πού να μη προσέφερε με συγκινητική προθυμία ότι μπορούσε — και πολλές φορές και ό,τι δέν μπορούσε — χάριν τών πολεμιστών μας και τών οικογενειών των.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

Τό μέγα βιβλίον τών άγώνων τής Ε. Ο. Ν. έσφραγίσθη με νέον αίμα. Με τό αίμα τών τριών έφήβων πού έπασαν έκτελούντες διατεταγμένην ύπηρεσίαν κατά τήν τελευταίαν Ιταλικήν άεροπορικήν έπιδρομήν ένάντιον τού Πειραιώς. Ο σύγχρονος πόλεμος δέν γνωρίζει ιδιαίτερας ζώνας έπιχειρήσεων και μετόπισθεν. "Εξακολουθούν βέβαια οί στρατοί να παρατάσσονται και να μάχονται εἰς μετωπικές ζώνας, αλλά τό έναέριον όπλον, τού όποιου έχει καταπληκτικώς αύξηθή ή σημασία, είναι εἰς θέσιν άνά πάσαν στιγμήν να μεταφέρη τόν πόλεμον εἰς οἰονδήποτε σημείον τού έδάφους τής έμπολέμου χώρας και κατά προτίμησιν εἰς τά ζωτικά της κέντρα. Εἰς τούς λυμένους, έπί τών συγκοινωνιακών κόμβων και έπί τών βιομηχανικών περιοχών. Διά τόν λόγον αὐτόν ή γνωστή εἰς τούς παλαιότερους «εἰρηνική» περιοχή τών μετόπισθεν εξέλιπε κατά τόν παρόντα πόλεμον. Ο κίνδυνος τής εχθρικής έπιθέσεως είναι άνάγκως παρών έντεῦθεν τών πεδίων τών μαχών, με τό μειονέκτημα μάλιστα διά τούς πληθυσμούς, ότι αὐτοί δέν έχουν τό πρόνομιον οὔτε τά μέσα να μάχονται όπως οί στρατιῶται τής ζώνης τών πρώων, αλλά είναι υποχρεωμένοι να δέχωνται παθητικώς τās εχθρικές έπιθέσεις. Υπό τās νέας αὐτάς συνθήκας εἰς τās θυσίας τού συγχρόνου πολέμου μετέχουν άμέσως και δίδουν θύματα όλα τά στρώματα και όλα αἱ ήλικίαι τού λαού, γέροντες και γυναῖκες και βρέφη και άνήλικοι. Οί τρεις φαλαγγίται τού Πειραιώς ήτο πολύ δυνατοί να πέσουν υπό τά έρείπια μιάς πληγείσης οίκίας ή εἰς όποιονδήποτε βομβαρδισθέντα χῶρον. Όποτε φυσικά ο θάνατός των, χωρίς να παύη ν' άποτελή θυσίαν, δέν θά είχε τόν χαρακτήρα τής προσφοράς πού κάμνει τήν θυσίαν συνειδητήν και ήβλημένην και τό θῦμα ήρωα. Οί έφηβοί τού Πειραιώς ήσαν και οί τρεις τεταγμένοι εἰς τήν έκτέλεσιν ύπηρεσίας. Τούς δύο τούς εἶρε ή εχθρική βόμβα βαδίζοντας πρὸς έκτέλεσιν κατεπειούσης έντολής άνωτέρων, ο τρίτος έπείσε καθ' ήν στιγμήν έφρόντιζε διά τήν περιθαψιν άλλων θυμάτων. Και οί τρεις έστάθησαν άνδρικώς πιστοί εἰς τόν όρκον των και εἰς τό χρέος των και διά τοῦτο ή βραχεία ζωή των έλαθε πληρότητα και τελείωσιν και ο θάνατός των τούς άνεθίβασε εἰς τήν κορυφήν τής άποδόσεως και τής αξίας πού ήμπορεί να όνειροπολήση ή ανθρώπινη ύπαρξις. "Εμειναν πιστοί μέχρι θανάτου και άπέκτησαν τόν στέφανον τής ζωής.

"Ετσι στοχάζεται ο νοῦς. "Όμως αὐτή ή βιαστική εἰσοδος εἰς τήν άθανασίαν, πού είναι τόσον άταίριαστη εἰς τήν ήλικίαν των, τόσον αντίθετος με τήν κοινήν μας αντίληψιν περί ζωής, άναστατώνει εκ βαθέων όλόκληρον τόν κόσμον τών αἰσθημάτων μας. Διά τοῦτο όσα και αν άντιλέγη ή λογική μας, ή ιδιότυπος τραγικότης τού ήρωϊσμοῦ και τής θυσίας των μάς καταθλίβει. Ο πόνος διά τήν άπώλειαν των παραμένει άπέραντος όσο κι' αν πλημμυρίζεται από φῶς. Και ή μόνη παρηγορία μας είναι ότι ή φωτεινή όρμη πού τούς ώδήγησεν εἰς τήν υπερτάτην άθλησιν θά δικαιωσθῇ εἰς τās τάξεις τής 'Οργάνωσης μαζί με τήν άνάμνησιν των. "Ας μοιρασθῶμεν με τούς γονεῖς, με τούς αδελφούς, με τούς οικείους των τήν θλίψιν διά τήν πρόωρόν των άπώλειαν. "Ετσι θά γίνη ίσως και δι' αὐτούς και δι' ήμās έλαφροτέρα. Εἰς τόν άγώνα πού θά συνεχίζεται διά τήν τελειωτικήν ελληνικήν νίκην και διά τήν άνοικοδόμησιν τής νέας μεγαλειότητας και λαμπρότητας 'Ελλάδος, τό πνεῦμα των θά άνεμίζη τά λάβαρά μας. Τά όνόματά των θά έπαναλαμβάνονται εἰς τά προσκλητήρια. Η μεγαλωσύνη τής άπεράντου άγάπης των, πού ύπέρξεν ίσχυροτέρα από τόν θάνατον, θά κάμνην τās σκέψεις μας άγνοτέρας, τās πράξεις μας στιβαρότερας, τās επιδιώξεις μας τιμιώτερας, τήν ζωήν όλων μας ως άτόμων και ως ομάδων φωτεινότεραν και ώραιότεραν, άναξάν τού θάρρους με τό όποιον έβάδισαν και έδέχθησαν τόν θάνατον. "Ετσι ή θυσία των θά καρποφορήσῃ δι' όλους και θ' άναβλύσῃ από τά τραύματα πού τούς έπροξένησαν τόν θάνατον μύρον άγάπης, πού θά διαωνίσῃ εἰς τά ιερέα μας όψηλά έργα τήν ιδιότην των άρετήν

ΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

"Ασχέτως πρὸς τās σοβαράς χρηματικές προσφοράς τής Κύπρου ύπέρ τού έθνικοῦ έράνου και τού 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ως και πρὸς τās εἰς εἶδη άποστολάς πρὸς τόν τελευταίον, οί Κύπριοι έστειλαν έπίσης άφθονα δῶρα πρὸς τήν Κ.Υ.Α.Μ. διά τούς πολεμιστάς μας και τās οικογένειάς των. Μεταξύ αὐτῶν είναι και πολλά σινδόνια, μαξιλάρια, μανδήλια και άλλα λευκά εἶδη κεντημένα με τά ίδια τά χέρια τών γυναικῶν τής Κύπρου. Και τό χαρακτηριστικώτερον είναι ότι μέσα σέ κάθε δέμα ύπήρχε και ένας κατάλογος τών περιεχομένων εἰδῶν, γραμμένος με τήν φωνητικήν γραφήν τής τοπικῆς διαλέκτου τών χωρικῶν τής μεγαλονήσου. Πολλοί λέξεις, όπως λ.χ. ή λέξις «κουρούλα» (τουλάπιν) και άλλα, δέν ήσαν καταληπτὰ. Και όμως πόσον καταληπτὰ και πόσον εύλογος και προσφιλές ήτο ή άφωνή γλώσσα, πού ώμιλοῦσαν τά κεντημένα εκείνα εἶδη, τά πλεκτά και όλα τά άλλα δῶρα, πού έστειλεν ή πατριωτική ψυχὴ τών αδελφῶν μας Κυπρίων!

«ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΑΙ Η ΕΛΠΙΣ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ»

Δημοσιεύομεν χωρίς κανέν σόόλιον τήν ακόλουθον έπιστολήν, ή όποία έστάλη εἰς τήν Ε.Ο.Ν. από τό Μέτωπον εκ μέρους πολεμιστοῦ, ο όποιος ύπέρξε βαθμοφόρος τής. "Εκφράζει ζωντανά και χαρακτηριστικώτατα τά αἰσθήματα τών άγωνιστῶν μας πρὸς τήν Ε.Ο.Ν. και τās ύπηρεσίας, τās όποιας προσφέρει εἰς τόν 'Αγώνα:

Τ.Τ. 345. 16 'Ιανουαρίου 1941.

Πρὸς τήν άγαπήν Νεολαία, Πλημμυρισμένος από έθνική χαρά από τήν παντοειδή θράσιν σου, διότι, κατά τόν Ιερὸν άγώνα πού άνέλαβε τό 'Εθνος, φάνηκες πραγματική πρωτοπόρος, στάθηκες πραγματική μας συμπολιτίστρια, σέ είδαμε και στο χαράκιμα να μάς δίνης άδελφικά τό χέρι και να μάς λές «έμπρός!» Και μεῖς, παιδιά σου έν ειρήνῃ, καταλάσαμε τήν ψυχική σου άνάγκη, γιατί είναι κοινή και σέ μάς, και ώρμήσαμε μαζί σου στον άγώνα, πού θά δείξῃ σ' όλο τόν κόσμο ότι οί 'Ελληνες όλων τών αἰώνων είναι οί ίδιοι: λατρεύουν τήν 'Ελευθερία σαν θεά και θυσιάζονται όταν πρόκειται να προστατεύσουν τήν θρησκεία τους, τήν οικογένειά τους και τήν Πατρίδα τους, και αὐτή πάλι προστατεύει τίς πρώτες. Σέ είδαμε, άγαπήν Νεολαία, να καλλιεργῆς τήν 'Ελληνική γῆ, να βοηθῆς τούς πτωχοῦς, να περιθαλπῇ τούς τραυματίας αδελφούς, να παρηγορῆς τά όρφανά και παντοῦ να εἰσαι τό φῶς τής σημερον και ή έλπις τής αύριον. Σοῦ στέλνω, άγαπήν Νεολαία, συναδελφικό χαίρετισμό με τήν όπόσχεσιν ότι μόνον νικητής θά έπανέλθω εἰς τās γραμμές σου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΕΡΗΣ Βαθμοφόρος τής Ε.Ο.Ν.

Γιατί δά νικήσωμεν

Μέσα στην ένθουσιαστική όρμην τού 'Ελληνισμοῦ, πού άναζωογονείται σαν φωτιά από τήν βάρβαρον άπαίτησιν τής 'Ιταλίας να τής δώσωμεν «γῆν και ύδωρ», και στην άθάνατο άπάντησιν τού 'Εθνικοῦ μας Κυβερνήτου «Μολὼν λαθέ», αν έξετάσῃ κανείς τά βαθύτερα ψυχολογικά και κοινωνικά αίτια, θά εύρη 1) Τόν άκραϊφή και πατροπαράδοτο πατριωτισμό τού 'Αρχηγοῦ τής Κυβερνήσεως 'Ιωάννου Μεταξά, πού σέ μιά στιγμή σαν άληθινός 'Ελληνας έδωκε στους νεοθαυβάρους τήν άρμόζουσαν ιστορικήν άπάντησιν.

2) Τόν άκραϊφή πατριωτισμόν όλων τών 'Ελλήνων, άνδρῶν, γυναικῶν και παιδιῶν, οί όποιοι από βρέφη ακόμα ζοῦν και ανατρέφονται με τήν παντοτεινή ιερή φλόγα τής άγάπης πρὸς τήν πατρίδα. Σ' όλο τό λαό τά μεγάλα ιδανικά θερμαίνουν βαθιά τήν 'Ελληνική ψυχὴ και καρδιά, και ή άγάπη πρὸς τήν έλευθερία είναι κάτι πολύ συνδεμένο με κάθε 'Ελληνικήν ύπαρξιν.

3) Τήν ευεργετικήν έπίδρασιν όλων τών σταδίων τής 'Ελληνικῆς εκπαιδεύσεως, ή όποία γαλουχεῖ άνέκαθεν τούς μαθητάς με τās δρώσας πρὸς τήν πατρίδα υποχρεώσεις και διδάσκει τά θαυμαστά ήρωικά 'Ελληνικά κατορθώματα.

4) Τήν από πάσης άπόψεως θαυμασίαν και ιστορικήν από τετραετίας άπόδοσιν τής 'Εθνικῆς 'Οργάνωσης Νεολαίας, ή όποία, περιλαμβάουσα όλην τήν σχολικήν και εργαζομένην νεότητά, κατάρθωσε: Και εἰς πόλεις και εἰς χωριά και εἰς τά μέγαρα και εἰς τās καλύβας τών χωρικῶν να άναζωυπρήσῃ τά έθνικά ιδεώδη. Να εισδύσῃ βαθέως εἰς τήν 'Ελληνικήν οικογένειαν. Να εισχωρήσῃ εἰς τās άγνάς ψυχὰς τών νέων και να μορφώσῃ σκληραγωγημένους και υπεργήφανους οργανισμούς, με ύψηλόφρονες έθνικούς σκοπούς.

5) Εἰς τό ότι από τετραετίας, έπιστημονική και έπιτελική συγκρότησις τών μαχητικῶν δυνάμεων τής χώρας και έφοδιασμός εἰς σύγχρονα ὕλικά μέσα, κατέστησαν τās πολεμικὰς δυνάμεις τής χώρας ίσχυράς εἰς τρόπον ώστε να έπιχειρηθῇ ή νικηφόρος προέλασις και αἱ αδιάλειπτοι νικηφόροι μάχαι τού 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ κατά ξηράν και θάλασσαν.

6) Εἰς τό ότι ο 'Ελληνικός Λαός πάντοτε, αλλά ιδιαίτέρως έπί εσχάτων, έπίστευσεν εἰς τόν Θεόν και τά 'Εθνικά ιδεώδη και είχε πεποίησιν ακράδαντον εἰς τήν 'Ελληνικήν άνδρείαν και τό 'Ελληνικὸν δαιμόνιον τού άθανάτου 'Ελληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Αὐτὴ λοιπὸν ή Νέα 'Ελλάς, ή ψυχολογικῶς και κοινωνικῶς αναδημιουργηθεῖσα τήν 4ην Αὐγούστου, έδέχθη τήν 28ην 'Οκτωβρίου τήν βάρβαρον έπίθεσιν. Και Αὐτὴ ή 'Ελλάς είναι πού άπήντησεν άμέσως διά τού 'Αρχηγοῦ τής «Μολὼν λαθέ». Και τότε σαν ένας άνθρωπος, δυνατὴ ψυχικῶς και άκμαϊοτάτη, εἶπε σ' όλον τόν κόσμο: «Θά πολεμήσω και θά νικήσω!».

Και ένίκησε, και θά νικήσῃ και τήν τελειωτική Νίκη, διότι ο Θεός και τό Δίκαιον είναι μαζί της. Και ή Νίκη τών όπλων μας, ή Νίκη τού 'Ελληνικοῦ 'Εθνους, θ' άποτελέσῃ Νίκην τού πνεύματος ένάντιον τής βαρβαρόρου άλαζονείας, ένάντιον τής βίας και τής βαρβαρότητος.

Η αἰώνια 'Ελληνική ψυχὴ γράφει και τώρα στην 'Αλβανία μιά έποποιία πού θά τήν θαυμάζουν οί αἰῶνες. Η δέ παρούσα γενεά, εύτυχῆς διά τά 'Ελληνικά κατορθώματα, θά παραδώσῃ διά μέσου τών αἰώνων στην άθανασία τό δοξαζόμενο όνομα τής Νικητρίδας 'Ελλάδος.....

(Από ραδιοφωνικήν όμιλίαν)

'Ιωάν. Δ. 'Αραβαντινός

Εσώκαιρα σοήματα

Αγωνιστής

Κυνηγι στήνει ο θάνατος άπ' τά θολά τά ούράνια καίγεται τό χορτάρι άπ' τη φωτιά, πού ρίχνουν τ' άτσάλινα γεράνια τού έχθροῦ, και μεσ' στο ύγρὸ τ' άχνάρι τού άγροῦ τ' άλέτρι κοιτάει όρφανὸ παρατημένο σαν να ριγὰ και σαν να τρέμῃ φοδισμένο.

Τά μαυροπούλια τ' αύγινά ξεσκίζουνε μαγνάδια σαν στοιχειωμένα χέρια σαν χάρου χέρια δόλοαυρα γνέφουνε στα σκοτάδια τού 'Απείρου πού βούλιαξαν τ' άστέρια. Τού γύρου πάλλευκες κορφές άντιλαοῦν μαζί και κλαίνε. 'Ο κάμπος μας! 'Ο κάμπος μας! βρηνοῦν και λένε.

Θωρεῖς; Σαγίτες πέρσαν με τρίχα άνωρθωμένη τ' άγρίμια τρομαγμένα. Καρτέρι στήνει ο θάνατος κι' ή φρίκη σφιχτοδένει, 'Ωμένα! τού δόλιου ανθρώπου τήν ψυχὴ, πού στη φουρτοῦνα στέκει και τά φτερούγια στα ξερά κλαριά δλοένα πλέκει.

Μά να ένας άνδρας μοναχὸς καταμεσίς τού κάμπου δεξιά του τό γυνὶ στη φούχτα τό σκονί τού αλόγου, πού όλο χλμιντρέ στην γκριζα άχνα τού θάμπου τού παγεροῦ, μακριά να όρμήσῃ, να σωθῇ άπ' τη φωτιά τού έχθροῦ. Μά ο άνδρας τό κρατεῖ σφιχτά στο χέρι πῶς δυνατός κι' από τού χάρου τό καρτέρι.

Σαν να τόν ξέχασε κι' ο Θεός εκεί στο σταυροδρόμι τής νύχτας και τής μέρας. "Όμως τό μάτι είναι άφοβό κι' δόλοστητο του οί ὤμοι σαν να τού δάσαν γέρας ν' άγωνιστῇ ποτίζοντας μ' αίμα κι' αὐτός τό ρέικι στο πλάγι εκεί τό σπέρμα ρίχνοντας στη γῆς, πού θά βλαστήσῃ ή Νίκη ή ελληνική.

Γκριζὸς κι' αὐτός στην καταχνιά, σαν πού ή καίτη τού ζοῦ του και σαν πού είναι ο πόνος τής γῆς, πού σκίζει άνέσπλαγχνα ή μανία τού έχθροῦ του. Αὐτός κοιτάζει μόνος και τὸ πικρὸ ή γῆς σαν νάχασε τη μητρική θερμότη και τὸ πικρὸ της δάκρυ κρύο σταλάζει και παγερό σαν νάχασε τήν πρώτη τ' εστασία της σαν να ματώνῃ κι' ή καρδιά της και πέρα από τά μακρὰ κλαίνε θαρρεῖς και τά δεινρά της.

Μά να, μιά πεταλοχτύπησε τ' αλογό του κι' ώρθώθη κι' ο άνδρας σιωπηλὸς τό σέρνει με μιά δύναμι τρανή, πού δέν εἰπώθη. Σκύβει και παίρνει μιά φούχτα χῶμα και κοιτά στο στόμα του τό φέρνει τόν πόνο, λές, να τού γλυκάνῃ να τό ξεσπῇ με τήν άνάσα τη δική του με τη ζωή του. Κι' όταν σηκώθῃ έφτανε τό μπόι του στα ούράνια. Βουνὸ βλασταίνει τής Φυλῆς μέσα του ή περηφάνεια!

Γιατί και πῶς; 'Ο άκακὸς και σιωπηλὸς έγινεν ήρωας τρανός. Με μιάς τό θάνατο άψηφώντας ύψώνεται πανέμορφος στην πόχνη τής αύγῆς ντύνεται σαν πορφύρα τόν θώρακα μιάς άφοδῆς ψυχῆς όρίζοντας τήν κλήρα τού Λαοῦ, πού ύψώνεται νικώνας.

Τί τόν κινεί σ' αὐτό; Τό χρέος, τό χρέος πρὸς τη Φυλὴ. "Εται κι' αὐτός άσύγκριτα είναι ώραίος και γιά τής Δόξας αξίος τό φιλί.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

A black and white line drawing of a man and a woman in traditional attire. The man on the left wears a turban, a long tunic with a wide sash, and trousers. The woman on the right wears a headscarf, a long tunic, and a skirt. They are walking towards the left.

463

50. (Συνέχεια)

Φώναξε το γυιό του και του είπε: — Πάρε πεζούς και καθαλλάρηδες, εκατό άμάρια και πενήντα ελέφαντες και χτύπα τους.

Ωρμησε ο γυιός του Πώρου έναντι στον Άλέξανδρο. Οι Έλληνες ώρμησαν κι αυτοί. Τετρακόσιοι Ίνδοι έπεσαν και μαζί τους και το βασιλόπουλο, ο γυιός του Πώρου. Οι έπιλοιποι άρχισαν να φεύγουν.

Τρέχει ο Πώρος βοήθεια με τον πιο έκλεκτο στρατό του. Μπαίνει τότε ο Άλέξανδρος μπροστά, καθάλλα στο Βουκεφάλα και χημάει με τους διαλεχτούς του καθάλλασηδες. Οι έθροϊ κλονίζονται, οι ελέφαντες τρομάζουν, άρχίζουν να φεύγουν καταπατώντας τους Ίνδους.

Ωστόσο ο Κρατερός με το στρατό του πέρασε κι αυτός τον ποταμό, οι έθροϊ κυκλώνονται. Πολεμοῦν γενναία. Ο Βουκεφάλας πληγώνεται, σέρνει μέγα χλμίντρισμα και πέφτει κάτω. Ο Άλέξανδρος τον άγκαλιάζει, προσπαθεί να τον άνασκηώσει, μα το ξακουσμένο άλογο κοιτάζε μια στιγμή τον άφέντη του, σά να τον άποχαιρετούσε, κι έκλεισε τα μάτια. Ήταν νεκρό. Ο Άλέξανδρος με βουρκαμένα μάτια πήδηξε σε άλλο άλογο που του έφεραν κι έξακολούθησε τη μάχη.

Ο Πώρος, καθάλλα στον ελέφαντά του, πολεμούσε άτρόμητος. Ήταν γίγας, ωραίος άντρας, μέγας βασιλιάς. Μά δεν υπόεσε ν' άντισταθή στον Άλέξανδρο. Δέκα χιλιάδες Ίνδοι ήταν έαπλωμένοι στο πεδίο της μάχης. Κατά το δειλινό όλος ο ξακουστός στρατός έφευγε τρομαγμένος. Ο Πώρος, γεμάτος πληγές, μὴν υπορώντας πιά να παλαίψη, έπεσε στα χέρια του Άλέξανδρου.

Ο Άλέξανδρος τον κοιτάζε με θαυμασμό. Ποτέ δεν είχε δη τόσο ψηλό κι ωραίο άντρα. Ποτέ δεν είχε δη τόσο μεγαλοπρέπεια και γαλήνη σε πρόσωπο νικημένο βασιλιά.

— Πώς θές να σε μεταχειριστώ; τον ρώτησε.

— Σά βασιλιά! άποκρίθηκε ο Πώρος.

Ο Άλέξανδρος θαύμασε την περηφάνειά του και την αξιοπρέπεια.

— Σε κάνω φίλο μου, είπε, το άξιζεις. Σου άφήνω το βασίλειό σου. Είσαι λεύτερος.

Είπε και τράβηξε να βρῆ το πτώμα του άχώριστου του φίλου, το Βουκεφάλα. Το βρήκε άνάμεσα στα έχθρικά πτώματα με το κεφάλι χωμένο στη λάσπη. Ο Άλέξανδρος διέταξε να τον σηκώσουν, να τον πλύνουν, να τον άλείψουν άρώματα, να τον στεφανώσουν με χρυσή δάφνη. Άνοιξε μεγάλο λάκκο, σήμαναν οι πολεμι-

κές σάλπιγγες και τον έθαψαν. Και στο μέρος που έπεσε έχτισε μια πόλι. — Την όνομάζω, είπε, Βουκεφάλα, προς τιμή του άγαπημένου μου σύντροφου!

Κ ε φ. 67.

Έθρεχε, έθρεχε, έθρεχε. Όλη η γῆ πιά δεν ήταν παρά λάσπη, οι ποταμοί φούσκωναν, βροντές κι άστραπές μέρα και νύχτα.

Προχωρούσαν βουτώντας στη λάσπη, μουσκεμένοι, τουρτουρίζοντας, τὰ ρούχα τους είχαν γίνει κουρέλια, παράξενες άρώστειες τους τσάκιζαν τὰ γόνата΄ ήταν κουρασμένοι, δεν ήθελαν πιά να προχωρήσουν.

— Που πάμε; Που πάμε; ρωτούσαν. Μήνες και μήνες προχωρούμε. Που πάμε;

Μά κανέναν δεν τους έδινε άπάντησι.

— Μουρμουρίζουν οι στρατιώτες, είπα... ά μέρα ο Πτολεμαίος στον Άλέξανδρο.

— Ας μουρμουρίζουν, άποκρίθηκε ο Άλέξανδρος. Φτάνει να υπακούουν. Μά ύστερα από λίγες μέρες ο Ήφαιστίωv ζύγωσε τον Άλέξανδρο.

— Δέ θέλουν πιά να υπακούσουν, είπα. Σταμάτησαν.

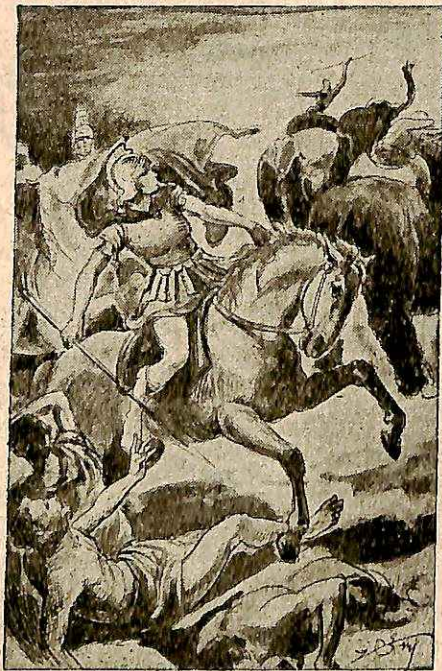
— Τι θέλουν;

— Να γυρίσουν πίσω.

— Ποῦ;

— Στην Έλλάδα.

— Έδώ είναι η Έλλάδα, παντού εί-

Μπαίνει τότε ο Άλέξανδρος μπροστά καθάλλα στο Βουκεφάλα.

να η Έλλάδα, φώναζε ο Άλέξανδρος. Δεν το καταλαβαίνουν;

— Όχι, άποκρίθηκε ο Ήφαιστίωv. Θέλουν τὰ σπίτια τους, τὰ χωράφια τους στη Μακεδονία, στη Θεσσαλία, στην Έλλάδα.

— Εγώ τους έδωσα παλάτια και χώρες άπέραντες, τη Λυδία, τη Φρυγία, την Καππαδοκία, τη Φοινίκη, την Αίγυπτο, τη Συρία, τη Μεσοποταμία, την Υρκανδία, τη Βακτριανή, τη Σογδιανή, τὸ Άφγανιστάν, τις Ίνδιες, δεν τους φτάνουν;

— Δέ θέλουν τον κόσμο, άποκρίθηκε ο Ήφαιστίωv, θέλουν τὰ μικρά τους σπιτάκια στη Μακεδονία, στη Θεσσαλία, στην Έλλάδα.

— Νάρθουν έδώ μπροστά μου όσοι παραπονιούνται. Θά τους μιλήσω.

Τη μέρα εκείνη η βροχή είχε πάψει. Σε μια μεγάλη πεδιάδα ο στρατός σταμάτησε. Όσοι είχαν παραπονα κι ήθελαν να γυρίσουν στην πατρίδα προχώρησαν. Ο Άλέξανδρος για να τον άκούν όλοι άνέθηκε σ' ένα πανύψηλο ελέφαντα που του είχε χάρισει ο Πώρος.

— Έχετε τίποτα να με ρωτήσετε; φώναζε ο Άλέξανδρος στους μαζεμένους στρατιώτες μπροστά του.

Και τότε άκούστηκε μυρίστομη κραυγή:

— Που πάμε;

Ο Άλέξανδρος τίναξε το κεφάλι. Βροντερή άκούστηκε η φωνή του:

— Ακούσατε! Πάμε να βρούμε τ' ανατολικά σύνορα της γῆς. Λίγο ακόμα, να περάσουμε ένα μεγάλο ποταμό και φτάνουμε. Έπειτα θά γυρίσουμε πίσω στον Περσικό κόλπο, θά κατασκευάσουμε μεγάλο στόλο, θά μπορούμε στον ώκεανό, θά κάνουμε τὸ γύρο της Αφρικής, θά φτάσουμε στις σῆπες του Ήρακλη, θά μπορούμε στη Μεσόγειο και θά φτάσουμε από την άλλη μεριά στην Έλλάδα. Έτσι θά κλείση άκέραιος ο κύκλος κι η πορεία μας θά τελειώσει. Πιστοί και γενναίοι μου σύντροφοι, αυτό είναι τὸ σχέδιό μου. Είμαστε Έλληνες, δηλαδή ελεύτεροι άνθρωποι. Μιλήσετε καθαρά: ποιά είναι η γνώμη σας;

Νεκρική σιγή άκολούθησε τὰ λόγια του Άλέξανδρου. Έξαντλημένοι, χλωμοί, γεμάτοι πληγές, γερασμένοι σε λίγα χρόνια, οι παλιοί σύντροφοι του Άλέξανδρου σώπαιναν. Τὸν κοίταζαν με γουρλωμένα μάτια κατάπληκτοι και σώπαιναν.

Ο Άλέξανδρος ταραχτηκε. Γιατί δέ μιλούν; Τι έχουν; Γιατί τὸν κοιτάζουν έτσι; Κοίταξε τὸς πὸν πιστούς αξιωματικούς του που στέκουνταν όρθιοι γύρω του. Χοντρά, βουβά δάκρυα έτρεχαν στα άδυνατισμένα κουρασμένα τους μάγουλα.

(Άκολουθεί)

ΜΕ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ ΑΛΠΙΝΙΣΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΜΗΣ ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ "ΤΖΟΥΛΙΑ,"

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Όταν οι Κένταυροι του Ψευδοκαίσαρος της Ρώμης πέρασαν μετά των Άλπινι της "Τζούλιας" ύπουλα και δολοφονικά τὰ σύνορά μας στην Πίνδο τὰ μεσάνυχτα της 27ης πρὸς την 28ην Οκτωβρίου — προτού ακόμη κηρυχθῇ ο πόλεμος — ένόμιζαν ότι θά έκαμναν ένα περίπατο στην Έλλάδα.

Πολύ γρήγορα η 1η Μεραρχία έκλεισε τὰ σύνορά

λων αϊχμαλώτων ήταν έλεινή. Οι φανταροι μας ύπεδέχθησαν τὸς... άτυχήσαντας Άλπινιστάς με πολύ καλό τρόπο και τὸς έδωσαν τὸ λίγο ψωμί τους και τὰ τσιγάρα τους.

Οι αϊχμαλωτοί μας κοίταζαν περίλυποι και φωνάζανε:

— Αμίκος, άμίκος μαντζαρία. Μπόνος Γκρέκος, μπόνος Γκρέκος!...

Δηλαδή: Φίλοι, φίλοι, φαί. Καλοί Έλληνες, καλοί Έλληνες!...

— Βρέ σεις, φώναζε κάποιος χωριάτης, τί δίνετε ψωμί στους Ταλιάνους; Αυτοί σκοτώσανε άσπλαχνα γυναίκες και παιδιά στην Κόνιτσα!...

— Δεν πειράζει, μπάρμπα, άπάντησε ένας φαντάρος. Έμεις δέ θά κάνουμε τὰ ίδια. Έμεις, έτόνισε με ύπερηφάνεια, είμαστε Έλληνες.

Στην άπάντησι αυτή του Έλληνα φαντάρου ξανάζησε τὸ άρχαίο πνεῦμα και τὸ μεγαλείο του άθανάτου πολιτισμοῦ μας. Ξανάζησε ο ιπποτισμός των Μαραθωνάχων και των Σπαρτιατών που θεωρούσανε ίερούς τὸς αϊχμαλώτους. Οι Έλληνες έβρουνε να πολεμούνε σὸν λιοντάρι. Ξέρουνε όμως ακόμα καλύτερα να φέρωνται με μεγαλοψυχία και ανθρωπισμό στους νικημένους αϊχμαλώτους του πολέμου.

Σε μια συνομιλία που είχα σε γαλλική γλώσσα με έναν ύπολοχαγό Ίταλο σχετική με τὸν Έλληνοϊταλικό πόλεμο, ο αϊχμαλώτος αξιωματικός μου έξέφρασε τὸν θαυμασμό του για τὴ γενναιότητα του Έλληνικού Στρατοῦ.

Οι στρατιῶται σας, μου είπε, μάχονται με άνδρεία και άποφασιστικότητα και έβρουνε να χρησιμοποιούνε τὸ έδαφος με έξαιρετική έξυπνάδα και ταχύτητα. Η άτομική τακτική πολέμου του Έλληνα στρατιῶτη μου κίνησε τὸ θαυμασμό.

Μεγάλη έντύπωσι μου έκανε και η μεγάλη εὔστοχία του πυροβολικού σας. Μία μέρα έσκασε μία όβριδα σας πάνω απ' τὸ καζάνι μας τὴν ώρα που είχαμε συγκεντρωθῇ για σῆστίσιο.

Όταν τὸν ρώτησα τι έδεά έχει για τὸν Ίταλοελ-

ληνικό πόλεμο, μου είπε χωρίς να σκεφθῇ καθόλου: «Αὐτός ο πόλεμος ήτανε άδικος. Ο Ντοῦτσε τὸν θέλησε χωρίς να τὸν θέλη όμως και ο Ίταλικὸς στρατός».

Έπειτα άναστένανε βαθιά, χαίδεψε λίγο τὴ μαύρη γενειάδα του και κουτώντας τὸ κεφάλι είπε:

— Οι διαταγές είναι διαταγές!... Είμαι μόνιμος αξιωματικός και είχα ζητήσει δι' αϊτήσεώς μου να μετάσχω των πολέμων της Αθῆσσαινας και της Ίσπανίας. Αι αϊτήσεις αὐταί άπερρίφθησαν τότε. Σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο δεν πίστευα και δεν ήθελα να μετάσχω.

Έδω όμως δέ με ρωτήσανε και με στέλλανε να πολεμήσω την Έλλάδα. Ήρθα με κρύα καρδιά και να τώρα που βρίσκομαι στα χέρια σας αϊχμαλώτος... Αυτὰ έχει η μοίρα!...

Άράγε έλεγε αλήθεια πὸς δεν ήθελε να πολεμήσῃ την Έλλάδα; Ποιὸς ξέρει!...

— Τι να γίνῃ, του άπάντησα. Σεις φταίτε. Η Έλλάς δεν θέλησε ποτέ τὸν πόλεμο αὐτό!...

Μόλις ξημέρωσε τὴν άλλη μέρα (14 Νοεμβρίου) τὸ Στρατηγεῖο έδωσε διαταγή να μεταφερθῶν οι Ίταλοί αϊχμαλωτοί μέσω Γρεβεντίου στο Μέτσοθο με συνοδεία 40 μόνον ένόπλων άνδρῶν και 4 όπλοπολυβόλων.

Ξεκινήσαμε στις 6 τὸ πρωί και η φάλαγγα των αϊχμαλώτων έπιασε 500 και πλέον μέτρα στη γιγδοστράτα, που βαδίζαμε ένας-ένας...

Όταν περάσαμε τὸ ποτάμι της Λαίστας φανήκανε σὸν οὐρανὸ τρία βομβαρδιστικά Ίταλικά άεροπλάνα.

Τότε φώναξα στην ομάδα των αϊχμαλώτων που οδηγούσα να βγάλουνε τὰ κράνη, γιατί γυαλίζανε απ' τὸν ήλιο και μπορούσανε να μας προδώσουνε στους Ίταλούς άεροπόρους... Οι αϊχμαλωτοί υπακούσανε άμέσως και βγάλανε όλοι τὰ πράσινα κράνη τους.

Ένας παμπόνηρος «φρατέλλος» κοιτάζε κατά τὸν οὐρανὸ και μου είπε με ύφος ανήσυχο για να με εί-

δοποιήση τάχα ότι κινδυνεύαμε:

— Σολντάτο - σολντάτο, άπαρέτζι!...

Δηλαδή: Στρατιῶτη - Στρατιῶτη άεροπλάνα!...

Εγώ όμως άτάραχος του άπήντησα:

— Νόστρι άπαρέτζι!...

Δηλαδή: Δικά μας είναι τὰ άεροπλάνα!...

Ο φουκαράς ο «φρατέλλος» έκανε τότε πὸς χαμογελάει και χτυπώντας με στὸν ώμο μου είπε για να με εύχαριστησῇ:

— Βόστρι - βόστρι άπαρέτζι!...

Δηλαδή: Δικά σας, δικά σας είναι τὰ άεροπλάνα!...

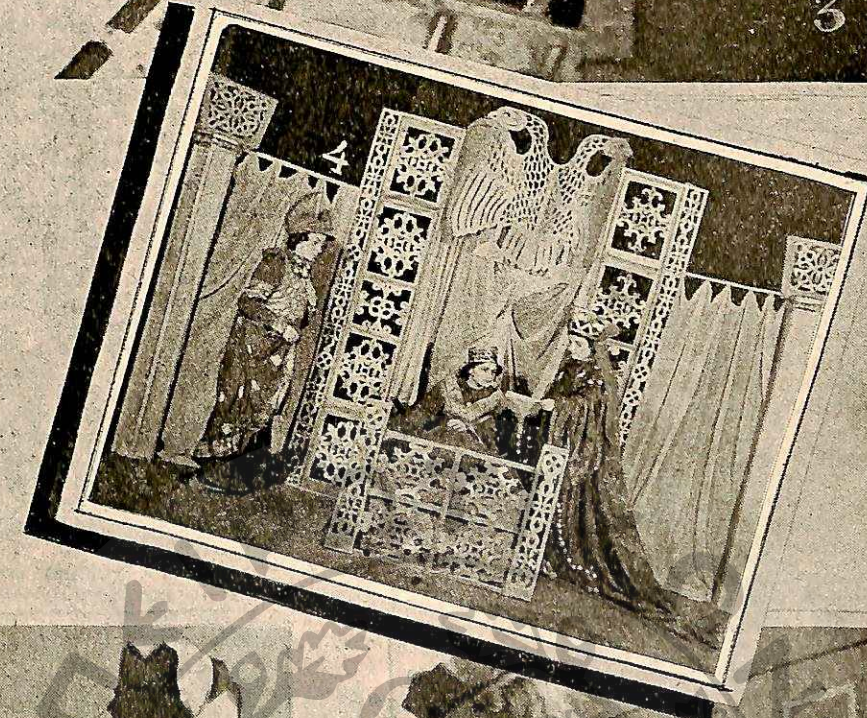
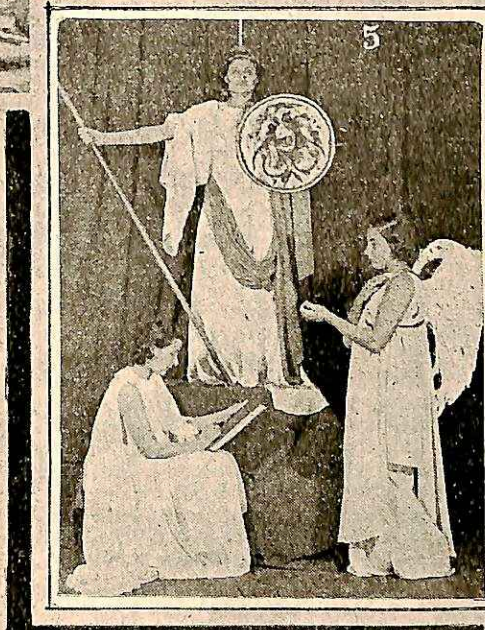
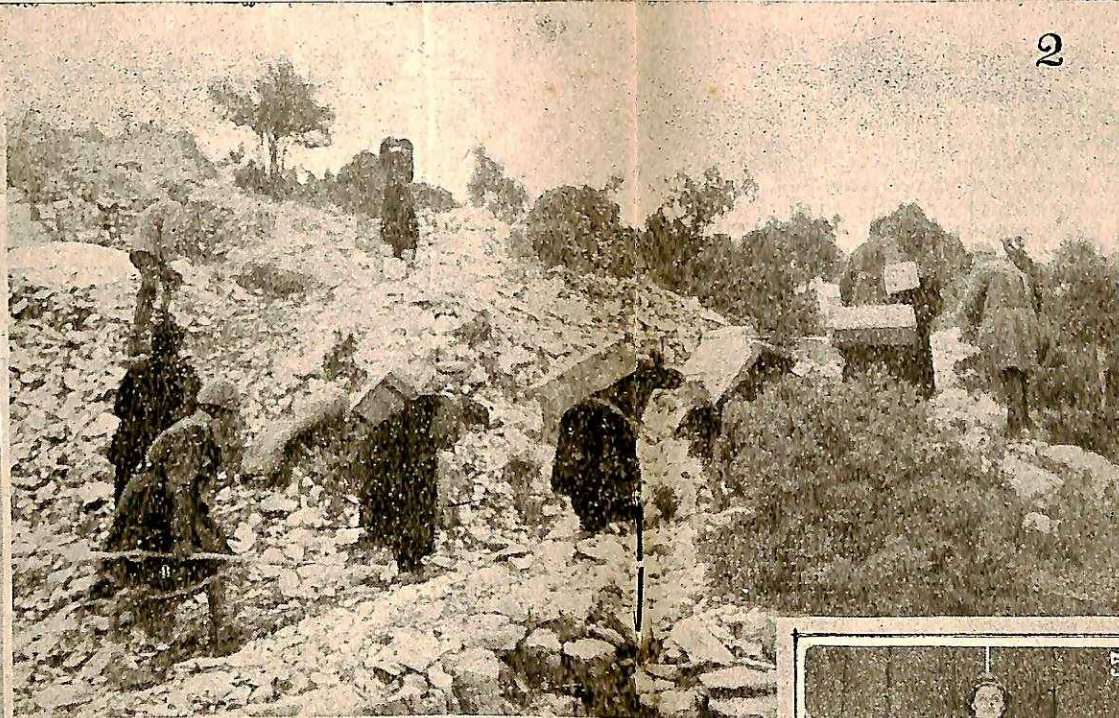
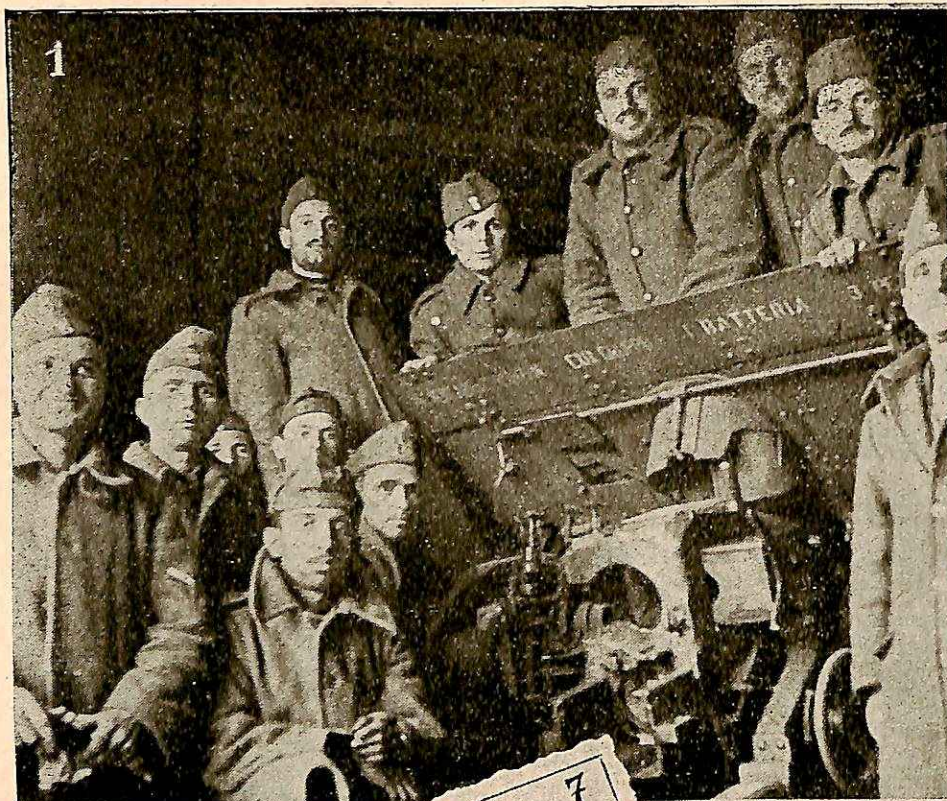
Κι' όμως ήμουνα σίγουρος πὸς δεν πίστευε τίποτα από όσα μου έλεγε... Άνάγκα και Θεοί πείθονται!...

Κατὰ τὴν διάρκεια μίας μικρῆς άναπαύσεως ένας άλλος άνθυπολοχαγὸς αϊχμαλώτος με έανθὸ μου-

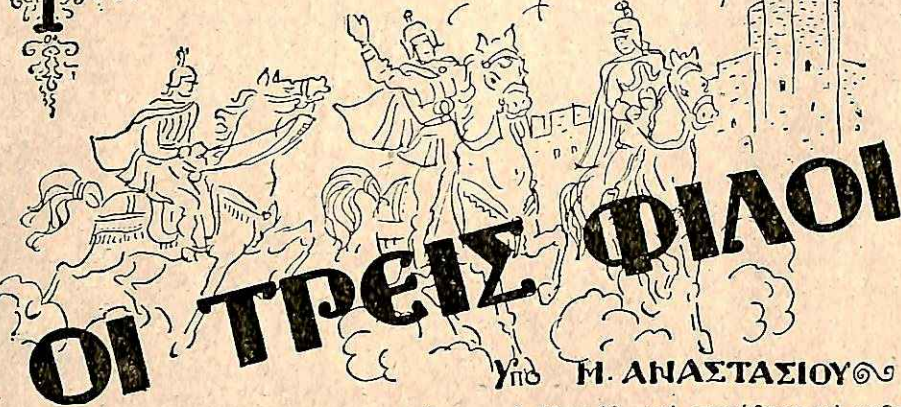

Αι δύο όψεις χαλκίνου άναμνηστικού μεταλλίου, τὸ όποῖον έκόπη από τὸν Φασιστὸν επί τη καταλήξει της Άλβανίας από της «ήρωικής» Μεραρχίας των Άλπινιστῶν «Τζούλιας». Διά τὴν κοπήν των μεταλλίων αὐτῶν χρησιμοποίηθησαν οι «εντερέδες» των άτυχῶν Άλβανῶν. Επί της μίας όψεως διακρίνονται ο συγχρονος Άλπινιστὴς μετὰ τοῦ Έθνικοῦ ήρωος τῶν Άλβανῶν Σκεντέρμπεη (Γεωργίου Καστριώτη) και ἐπὶ της άλλης ο χαρακτὴς της Άλβανίας, χωρίς σύνορα πρὸς νότον.

στάκι, που είχε ύφος άτυχήσαντος πολεμαρχου, θέλοντας να δικαιολογήσῃ (Συνέχεια έξωφύλλου)

1) Φαντάροι μας, άνεβασμένοι επάνω σε καταληφθέν Ιταλικόν πυροβόλον, ποζάρουν για την «Νεολαία». 2) 'Ηπειρώτισσες μεταφέρουν εις προκεχωρημένας γραμμάς του μετώπου κιβώτια με πολεμοφοδια. 3) "Ένας από τους γενναίους 'Ικάρους μας χαιρετάει τους συναδέλφους του πριν απογειωθῇ διά να καταδιώξῃ τόν έχθρό. 4 και 5) Είκονες από την ἑορτήν της «Στέγης Φαλαγγίτισης» 'Αθηνών, της οποίας αι εισπράξεις διετέθησαν ὑπέρ της Π.Υ.Α.Μ. 6) "Ένας στρατιώτης προσφέρει σέ συναδέλφου του τσιγάρο μέσα από Ιταλική χειροβομβίδα, την οποίαν χρησιμοποιοῖ ὡς ταμπάκερα. 7) 'Ο λοχαγός Ιερεὺς 'Ιωακείμ Λιούλιας κάπου εἰς τὸ μέτωπον. 8) Καί οἱ μικρές Σκαπίνισσες πλέκουν μάλλινα για τοὺς στρατιώτας μας. 9) Οἱ Φαλαγγίτες καί οἱ Φαλαγγίτισσες ἐργάζονται πυρετωδῶς διά τόν ἀνεφοδισμὸν τῶν στρατιωτῶν μας σέ μάλλινα. 10) Φαλαγγίτισσαι διασκεδάζουσαι τοὺς τραυματίας.

46.

(Συνέχεια)

—Κένταρχε Γρηγόριε Κομιτά... εἶπε πάλι ἡ ἴδια φωνή. Δὲν ξέρω ποιὰ ἀφορμὴ ἔφερε σένα καὶ τοὺς φίλους σου ἐδῶ πέρα... Σοῦ χρωστῶ δῶς μιά φιλοξενία ἐκεῖ κάτω στὴ Θεσσαλονίκη καὶ μάθε πὼς θὰ κάνω κά-θε τι γιὰ νὰ σοὺ τὴν ἀνταποδώσω...
—Ὁ Πέτρος Καλυβίτης, φώναξε ὁ Δημήτρης.

—Ὁ ἀνεψιὸς τῆς κυρᾶς Στάυρας, ὁ ἴδιος ἔβεβαίωσε ὁ Γρηγόρης...
—Ὁ Ἰωαννίτης, ὁ κατ᾿ἀσκόπος, πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ...

Αὐτὸς ἐξακολουθῆσε...
—Εἴμαστε τέσσερες φορές περισσό-τεροι ἀπὸ σὰς κι' ὡς τὸ βράδυ τὸ νη-σι θὰ εἶναι γεμάτο ἀπὸ συντρόφους μου... Ἡ ἀντρέια σας λοιπὸν θὰ πάη τοῦ κάκου... χαμένη.

—Στοιχηματίζω πὼς ἡ σαῖτα τούτη εἶναι ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ εὐγενέστατου ἄρχοντα Δημήτρη Γρηγορά... πού παρήγαγε τὴν ἀσφάλεια καὶ τὰ μεγα-λιὰ τοῦ παλατιοῦ καὶ κατεβαίνει στὴν Κρήτη γιὰ χάρι μᾶς...

—Δὲν μπορῶ... θὰ τοῦ ἀπαντήσω, εἶπε ὁ Μιχαήλ καὶ πρὶν ἀκόμα δώ-σουν τὴ γνώμη τους οἱ ἄλλοι πρόσ-θεσε:

—Πέτρο Καλυβίτη... ἡ Ἰωαννίση ἡ... δὲν ξέρω πὶο ἄλλο ἀκόμα ὄνο-μα νὰ σοὺ δώσω, γιατί, χωρὶς ἄλλο, ἐξὸν ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ ἔχεις κι' ἄλ-λα... Ἐμεῖς κάνουμε τὸ χρέος μᾶς καὶ πολεμοῦμε γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χρι-στοῦ καὶ τὸν αὐτοκράτορα... Μὰ ἐσύ γιὰ ποιὸν κρύβεσαι καὶ κατασκοπεύ-εις καὶ προδίδεις;

—Μιχαήλ Χρυσοθέρηγ' ἀπάντησε ἡ φωνή... Εἶσαι γενναῖος ἀντίπαλος καὶ τὴ γενναϊότητα ἡ ράτσα μου ξέρει νὰ τὴ σέβεται καὶ νὰ τὴν τιμᾷ... Σοὺ ἀπαντῶ λοιπόν, Κι' ἐγὼ κάνω τὸ χρέ-ος μου ἐκεῖ πού μ' ἔταξαν· μπορεῖ νὰ εἶναι ἄχαρο, ἀλήθεια, μὰ δὲν εἶναι λι-γώτερο ἀκίνδυνο καὶ μ' ἁρέσει... Ὡς τόσο εἶμαι πρόθυμος νὰ μετρηθῶ μαζὶ σου καὶ μὲ τὸ σπαθὶ καὶ μὲ τὸ κον-τάρι κι' ὅπως θές. Ἄς βγοῦμε οἱ δυὸ στὴ μέση κι' ἄς δείξουμε μπροστὰ σ' ὅλους τὴ ἀξιζοῦμε.

—Σὲ προκαλεῖ σὲ μονομαχίᾳ εἶπε ὁ Δημήτρης.

—Καὶ θὰ τὸ δεχθῶ τὸ κάλεσμά, μὰ τὸν τροπαιοφόρο Γεώργιο ἀπάντη-

Ὁ Μιχαήλ μὲ τὸ σπῆθος μπροστὰ προχωροῦσε σταθερά κατ' ἐπάνω του.

παραμικρότερή του κίνηση, ἔκλινε λο-ξά, ἐξέφυγε τὸ χτύπημα κι' ἀρπάζον-τας καὶ μὲ τὰ δυὸ του χέρια τὸ δικό του σπαθί, θέλησε νὰ χτυπήσῃ τὸν ἀν-τίπαλό του... Ὁ Μιχαήλ δὶχως ἄλλο θὰ ἦταν χαμένος ἂν δὲν εἶχε κυλιστῇ κάτω συναρπασμένος ἀπὸ τὴν ὀρμὴ καὶ τὴ δύναμη πού ἔβαλε νὰ χτυπή-σῃ... Θὰ πρᾶφταν νὰ σηκωθῇ ἄ-ράγε; Οἱ φίλοι του πέρασαν στιγμὲς ἀφάνταστης ἀγωνίας.

Οἱ Βυζαντινοὶ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ οἱ Σαρακηνοὶ ἀπὸ τ' ἄλλο, ὀρθοὶ πιά κι' ἀπροφύλακτοι, παρακολουθοῦσαν τὴ μονομαχίᾳ πού εἶχε φτάσει στὸ κρι-σιμώτερό της σημεῖο. Ὁ Καλυβίτης ξανασήκωσε τὸ σπαθί, μὰ ὁ Μιχαήλ μὴ χάνοντας τὴν ψυχραιμία του σὲ κεί-νη τὴ δύσκολη θέσῃ πού βρισκόταν, βάλθηκε νὰ κυλᾷ γοργὰ τὸν κατήφο-ρο ὡς πού βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ πε-ταχθῇ ὀρθιος.

Πάλι οἱ δυὸ ἀντίπαλοι βρέθηκαν ὁ ἓνας ἀντίκρου στὸν ἄλλο...
—Δόξα τῷ Θεῷ, ὁ κύρ Θόδωρος φτάνει... εἶπε κάποιος πίσω ἀπὸ τὸ Γρηγόρη...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκαν φωνὲς ἀπὸ τὸ κουρσάριο... Αὐτοὶ πού εἶ-χαν ἀπομείνει μέσα ἐδειχναν κατὰ τὸν κάδο πέρα, χειρονομοῦσαν ζωηρὰ καὶ φώναζαν...

Ὁ Βυζαντινὸς καράβι εἶχε στρίψει κι' ὅλας μὲ τὰ πανιά ἀνοιχτά, μὰ καὶ μὲ τὰ κουπιά σ' ἐνέργεια, γιὰ νὰ πη-γαίνῃ πρὶν γρήγορα, ἐρχόταν ἴσια κατὰ πάνω στὸ κουρσάριο...

Ὁ Καλυβίτης μὲ μιὰ λοξὴ ματιά πού ἔρριξε, εἶδε, ἀναμέτρηση τὴν κατ᾿-σταση καὶ πῆρα ἀπόφαση... Κάποια προσταγὴ ἔδωσε στοὺς συντρόφους του πού ἄρχισαν νὰ τρέχουν κατὰ τὸ πλεούμενό τους, ἐνῶ κείνοι πού ἦσαν μέσα τραβοῦσαν κιάλας τὰ πανιά, πού εἶχαν μαζέψει στὸ μεταξύ, κι' ἐπαιρ-ναν θέση δίπλα στὰ κουπιά τους...

—Μιχαήλ Χρυσοθέρηγ, φώναξε ὁ Καλυβίτης. Ἡ τύχη σὲ βοήθησε αὐτὴ τὴ φορά... Τώρα καθὼς βλέπεις οἱ δικοί σου μ' ἀναγκάζουν νὰ διακόψω τὸν ἀγῶνα μὰ τὴν ἄλλη, σὰ θὰ συναντηθοῦμε, ὅπου ὁ Θεὸς ὀρίσῃ, σοὺ δίνω τὸ λόγο μου πὼς θὰ σὲ πε-ριποιηθῶ καλλίτερα...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια του ἔκαμε ἓνα πήδημα πρὸς τὸν κατήφορο, κυ-λίστηκε κάτω, σηκώθηκε καὶ πρὶν ἀ-κόμα ὁ Μιχαήλ προφτάσῃ νὰ πῆσῃ ἀπάνω του, αὐτὸς εἶχε σμίξει μὲ τοὺς συντρόφους του.

—Εμπρός παιδιά, φώναξε σύγκαι-ρα ὁ Γρηγόρης, χτυπάτε τους μὲ τὰ δοξάρια...
Οἱ σαῖτες ἄρχισαν νὰ πέφτουν βρο-χὴ σφυρίζοντας... Ἕνας Σαρακηνός, τρυπημένος στὸ σπῆθος, ἔπεσε βο-γώντας... Ἕνας ἄλλος ἔμεινε πίσω κρατώντας τὸ πληγωμένο του πόδι...

—Δημήτρη, κοίταξε τὸν Καλυβίτη πού αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀνεβαίνει στὸ καράβι... σημάδεψέ τον καλά καὶ χτύπησε, εἶπε ὁ Γρηγόρης.
—Ὡς πού νὰ τεντώσῃ ὅπως τὸ δοξά-ρι τοῦ ὁ Δημήτρη, ἄλλοι μπήκαν μπροστὰ του καὶ τὸν ἔχασε ἀνάμεσά τους.

Τώρα ὅλοι οἱ κουρσάριοι βρίσκουν-ταν πιά στὴ φούστα.
(Ἀκολουθεῖ)

Πὼς ἀντικρίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμὲς

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολό-γιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα

οἱ τρεῖς φίλοι

9ον

Ὁ μισθὸς του, μαζὶ μὲ τὸν δικό μου, μόλις ἐκατάφερνε νὰ μᾶς φτάνῃ γιὰ νὰ ζοῦμε σὰν ἄν-θρωποι. Σήμερα, ὁ δικός μου μι-σθὸς ἀναγκαστικὰ κουτσουρευε-ται. Κοίτα λοιπὸν καὶ σύ, μιά κι' ἐκλείσαν τὰ σκολειά, νὰ βρῆς καμιά δουλίτσα ν' ἀνα-κουφίξῃς τὸ σπῆττός μας, σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς.

—Ἔννοια σὺ, τοῦ λέω, κατα-λαβαίνω. Θὰ κάνω ὅ,τι μπορέσω.
—Καὶ ἰδίως νᾶσαι καλὸς μὲ τὴν μάνα καὶ τὸν πατέρα, ἐπι-μένει ὁ Γιώργος. Εἶναι ἀδύνατο νὰ φαντασθῇς τί σπουδαῖο πράμα εἶναι νᾶχῃ κανεὶς καλοὺς γονι-οὺς, σὰν τοὺς δικούς μας. Ἐχε ἀκόμα στὸ νοῦ σου πάντα τὰ μι-κρά μας τ' ἀδερφάκια. Στὸν πα-τέρα καὶ στὴν μητέρα δὲ μένει πιά πολλὸς καιρὸς γιὰ νὰ τὰ προ-σέχουν ὅσο χρειάζεται. Αὐτὰ πρέπει νὰ ζήσουν καὶ νὰ χαροῦν τὴν εἰρήνῃ τοῦ κόσμου, πού πά-με σήμερα ἐμεῖς νὰ θμελιώσου-με, θυσιάζοντας ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ μας, σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο...

Στάθηκε πιά λίγο, κι' ὑπερτα συμπληρώσε:
—Ἀ, καὶ κάτι ἄλλο: Ὁ κα-θηγητὴς καὶ οἱ κόρες του μοῦ ζητήσαν, χωρὶς ἐγὼ νὰ τοὺς πῶ τίποτε, νὰ κάνουν μάθημα, ὁ-ρεᾶν στὸν Δημήτρη. Ὁ καθη-γητὴς θέλει νὰ κἀνῃ καὶ σὲ σὲ-να μάθημα. Μὴν παραλείψῃς νὰ πᾶς... Νομίζω πὼς δὲν εἶναι ντροπὴ νὰ δεχτοῦμαι... Κοίτα καὶ σὺ νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσῃς σὲ τίποτα ἂν χρειασθῇ ἀνάγκη. Εἶ-

ναι πολὺ καλοὶ ἄνθρωποι... Νὰ θυμίσῃς καὶ στὴ μητέρα νὰ πη-γαίνῃ συχνὰ νὰ τοὺς βλέπῃ... Εἶναι πολὺ καλοὶ ἄνθρωποι καὶ μᾶς ἀγαποῦν...

Δὲν μπορούσᾷ πιά νὰ κρατη-θῶ, καὶ ἔξασα φωνάζοντας μὲ λυγμό:

—Γιώργο, ἀδερφοῦλη μου...

Δὲ μ' ἄφησε νὰ τελειώσω:

—Ἐγὼ καὶ τὸ ρολόι τοῦ xe-ριοῦ μου στὸ μᾶστορη, φωνάζει σὰ νὰ θέλῃ νὰ σκεπασθῇ τὴ δι-κιά μου φωνή. Δὲν ἐπρόλαβε ν' εἶπα πὼς θὰ πᾶς νὰ τὸ πάρῃς ἐσύ. Πέρασε, πᾶρε το καὶ φέρε το, γιὰ νὰ μὲ θυμίσῃς, ὥσπου νὰ γυρίσω, μὲ τὸ καλὸ, ἂν γυ-ρίσω.

—Θὰ γυρίσῃς... Πρέπει νὰ γυρίσῃς, τοῦ λέω τότε ἐγὼ, ἐνῶ τὰ δάκρυα, ἀσυγκράτητα πιά, κυλοῦν ἀπάνω στὰ μάγουλά μου.
—Ὁλα γύρω μου γίνονται πὶο σκοτεινὰ γιὰ τὰ βῆμα μᾶς καὶ στριφογυρίζουν σὰν σέσουρο.

Ἀπὸ τὴν πνιγερὴ αὐτὴ συγκίνη-σὶ μου μὲ βγαίνει τὸ δυνατό καὶ παρατεταμένο σφύριγμα τοῦ στα-θμάρχη, πού δίνει τὸ σύνθημα γιὰ νὰ ἐκινήσῃ τὸ τρένο...

—Καὶ τώρα, γειά σου, μοῦ λέει ὁ Γιώργος. Φεύγω...

Μ' ἀγκαλιάζει καὶ μὲ φιλεῖ. Νοιώθω καὶ τὰ δικά του μάγου-λα νωτιαμένα ἀπὸ δάκρυα.

Μόλις προφταίνω νὰ ψιθυρίσω ἓνα ἔχει γειά, καὶ τὸν χάνω ἀπὸ τὰ μάτια μου, μὲς στὸ σκο-τάδι καθὼς υπερδεύεται καὶ σκαρφαλώνει μ' ἄλλους φαντά-

ρους. Κάθομαι ἔτσι καὶ κοιτάζω γιὰ μιὰ στιγμὴν σὰν χαζὸς τὴν ἀνοιχτὴ θύρα πού ρούφηξε τὸ Γιώργο, τ' ἀγαπημένο μου τ' ἀ-δερφί.

Τώρα οἱ ἀνοιχτὲς θύρες τῶν βαγονίων κλείνουν ὅλες, κι' αὐ-τὲς βιαστικά. Μὰ νὰ πού, ἔα-φνου, μὲς ἀπ' ἓνα παραθυράκι, ἀπὸ τὰ πολλὰ πού ἀνοίγουν, βγαίνει καὶ τεντώνεται πρὸς τὸ μέρος μου ἓνα χέρι:

—Μιχαλάκη... Μιχαλάκη...

Εἶν' ὁ ἀδερφός μου:

—Ἀκουσε, πᾶρε αὐτὸ, μοῦ λέ-ει καὶ μοῦ βάνει στὸ χέρι κάτι σὰν γράμμα. Πᾶρ' το καὶ δὸς το στὴν Ἀννούλα... Δὲν εἶν' ἀνάγ-κη νὰ γίνῃ κουβέντα...

Σαστίζω καὶ βᾶνω στὴν τσέ-πη ἐκεῖνο πού μοῦ δώσε, χωρὶς νὰ πῶ λέξι. Ἐγιναν κι' ἄλλα πράμα ἀκόμα, κίνεσε τὴ στι-γμὴ, πού τώρα μοναχὰ βρισκο-μαί σὲ θέσι νὰ τὰ βῶμαι σὲ τὰ-ξὶ ἐνῶ εἶμαι στὸ μυαλό μου:

Θυμοῦμαι δηλαδὴ τώρα, πὼς ὅστερ' ἀπὸ τὴν παραπάνω σκηνὴ ἡ μηχανὴ τοῦ τρένου ἐξαμύλησε δυὸ σφυρίξεις δυνατές καὶ πὼς ὁ ἀτμός ἄρχισε νὰ βογγᾷ ρυ-θμικά, στὴν ἀρχὴ ἀργὰ καὶ ὕστε-ρα ὅλο καὶ πὶο γοργὰ, ξεφεύγον-τας ἀπὸ τὶς βαλεῖδες καὶ παρα-σέρνοντας ἀθόρυβα τὰ βαγόνια πᾶνω στὶς ράγες των, πρὸς τὸ βορρᾶ.

Καὶ τότε, ἐνῶ μὲ σκούνταγαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριεὶς οἱ ἀργοπο-ρημένοι στρατιῶτες, καθὼς ἔτρε-χαν νὰ κρεμαστούν ἀπὸ τὸ τραί-νο πού ἔφευγε, εἶδα ν' ἀνοίγων-

ται κι' ἄλλα παραθυράκια καὶ νὰ ξεπροβαίνουν ἀπὸ κεί οἱ σκιεὶς πολλῶν φαντάρων καὶ ντουφεκι-ὶν πού ἐξάμωαν ψηλὰ τὸν οὐρα-νὸ μὲ τὶς μακρυεὶς κάννες τους.
Ἐνα «μποῦμ», πού ἐξαμύλησε, γιὰ μιὰ στιγμὴν, ἀπὸ ἓνα τέτοιο ντουφεκί, δὲν ἔμεινε μοναχό του. Τὸ ἀκολουθῆσε ἀμέσως ἄλλο, ὁ-στερα κι' ἄλλο, ὥσπου βροντῆσε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ ντουφεκίδι καὶ γιόμισε τὸ σκοτάδι ἀπὸ ξεφωνη-τὰ καὶ ζητωκραυγές:

—Ἀέραςα!

Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς καί, μαζὶ μ' αὐτόν, ὁ ἀδερφός μου ὁ Γιώργος, ἐφευγε γιὰ τὸ μέτωπο...

Ὁ Θεὸς μαζὶ τους, ψιθύρι-σ' ἀπὸ μέσα μου, ἐνῶ ἔβλεπα τὸ φειδωλὸ σκοτεινὸ ἀχνάρι τοῦ τρένου νὰ χάνεται πρὸς τὸ βορ-ρᾶ καὶ νὰ γίνετα ἓνα μὲ τὴ σκο-τεινὴ νύχτα.

Ἐμμεῖνα ἔτσι, ἐκεῖ, στὴν πλατ-φόρμα τοῦ σταθμοῦ, ὥσπου δὲν ἔβλεπα καὶ δὲν ἀκούγα πιά τί-ποτε ἀπὸ τὸ τρένο πού πῆρε τὸν ἀδερφό μου...

Η ΑΘΗΝΑ ΚΙ' ΕΓΩ
ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ...

Σφύραγαν γύρω μου ἀκόμα τὰ τρένα, καθὼς μανουβράριαν γιὰ νὰ φορτώσουν τὶς νέες μάζες τῶν φαντάρων, πού πλημμύριζαν τὸ χῆρος τῆς πλατφόρμας, στὰν βῆκα ἀπὸ τὸ σταθμὸ, μὲ πλω-ρὴ νὰ γυρίσω σπῆτι.

Μπροστὰ μου, τώρα, δὲν ἀν-τίκρυζα μοναχὰ πλέρια σκοτάδι, ἀλλὰ καὶ πλέρια σιγὴ. Σίγουρα δὲν εἶναι περισσώτερο ἀπὸ ἐντε-κα καὶ μισή. Κι' ὅμως, νὰ πού γύρω μου δὲν ὑπάρχει τίποτ' ἄλλο ἀπὸ σκοτάδι καὶ σιγαλιά...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Μετὰ τὴν ὀργάνωσι τοῦ ἱεροῦ λόγου γίνηκε ἡ ὀργάνωσι τοῦ ἱππικοῦ. Οἱ Καβαλλάραιοι φέ-ρανε ἄλλοι στολὴ κοζάκου καὶ ἄλλοι στολὴ οὐσάρου.

Στὴν ἐκκλησίᾳ τῆς Φωζάνης γίνηκε ἡ τελε-τὴ τῆς ὁρκωμοσίας τῶν ἱερολοχιτῶν. Καὶ μετὰ τὸν ὄρκο ὁ ἀνθὸς ἐκεῖνος τῶν ἑλληνικῶν νεοτάων μὲ ἀλαλαγμούς χαρὰς τράθηξε γιὰ τὸ σπῆττός του ἀρχηγίου τοῦ ὁ Ὑ-ψηλάντης, τραγουδώντας τὸ ἐμβατήριο:

«Φίλοι μου συμπατριῶτες
δοῦλοί νᾶμεθα ὡς ποτε,
τῶν ἀγρέων Μουσουλμάνων
τῆς Ἑλλάδος τῶν τυράννων;»

Βῆκε τότε στὸ μαλκόνι ὁ Ὑψηλάντης καὶ μὲ φωνὴ πού κόβονταν ἀπὸ τὴ συγκίνησι, τοὺς ἀνάπτει τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ ὡς κα-τακλείδα τοὺς ζητῇ νὰ μὴ ἐχάσουν ποτὲ τὸν ὄρκο πού δώκανε πρὶν λίγες μέρες μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἁγίους. Οἱ ἱερολοχιτεὶς ἐα-νῶσαν ὠριμένους περικοπὲς τοῦ ὄρκου.

«Ὀρκίζομαι νὰ χῶσα καὶ αὐτὴν τὴν ὑπέ-ραν ρανίδα τοῦ αἱματός μου ὑπὲρ τῆς θρη-σκείας καὶ τῆς πατρίδος μου».

«Ὀρκίζομαι νὰ μὴ βλέπω εἰς τὰ ὀπισθὲν μου, ἂν πρῶτον δὲν ἀποδιώξω τὸν ἐχθρὸν τῆς πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας μου».

Τὴν ἄλλη μέρα φάσανε ἀπὸ τὴ Ρωσία καὶ ἄλλα Ἑλληνόπουλα. Γιὰ τοὺς νέους τούτους πιστοὺς δὲν ὀφείχαν ὅλα καὶ ρούχα. Τὸ ἀπό-θεμα πού ὑπῆρχε στὴ Βεσσαραβία εἶχε σωθῇ.

Στὸ τέλος ὁπλοίστηκαν ἄρρυθμα... Τὸν ταχτικὸ τοῦτο στρατὸ τὸν γιόμισε ὁ Ὑψηλάντης συμ-βουλὲς ἀσπληγῆς. Τὸς ἐτόνισε πὼς πρέπει νὰ φέρνουναι στὴν πορεία τους καὶ νὰ μὴ δίνουν ἀφορμὴ δυσαρέσκειας στοὺς κατοίκους.

Τὸ ἱεὸ ὀργανωτικὸ καὶ δραστηρίως στάθηκε καὶ ὁ Καρπενισιώτης στὸ Γαλάτσι. Πῆγε καὶ μὲ ἔξῃνα ἄντρες, καὶ τοὺς ἔκανε μὲ μιὰς ἐξα-κόσιους. Κατάλαβε τοὺς προμαχόνες, πού βρί-σκονταν ἐξῶ ἀπὸ τὴν πόλιν, μετέφερε τὰ κανό-νια ἀπὸ τὰ πλοῖα κι' ἔκανε ἀπορθητὸ τὸν προ-μαχῶνα πού ἦταν στὸ δρόμο τῆς Βραβίας. Μέσα σ' αὐτὸν βρῆκε καὶ σεβαστὴ ποσότη-τα σφαιρῶν, κρυμμένες ἀπὸ καιρὸ ἀπὸ τοὺς Ρω-σούς. Ἐστῆσε καὶ ὁ ἴδιος τὸ στρατηγεῖο τοῦ καὶ στὸν ἄλλο τοποθετήθηκε ὁ Τρομπελιώ-της Μήγκλαρης. Διακόσιοι ἄντρες ταμπουρ-θήκαν στοὺς προμαχόνες καὶ τετρακόσιοι μεί-ναν μέσα στὴν πόλιν.

Ὁ Ὑψηλάντης εἶχε τώρα θετικές πληροφο-ρίες πὼς στρατὸς πολλὸς ἐρχόταν γιὰ νὰ πο-λεμήσῃ μαζί του. Εἰκοσι πέντε χιλιάδες Γενί-ταροὶ πού εἶχαν ἐκινήσει ἀπὸ τὴν Βασιλεύ-σουσα ὅσο νὰ φτάσουν στὸ Δουναβί, εἶχαν πε-ράσει ἀπὸ τὴ φονία καὶ τὸ τεκεαὶρὶ ὅλους τῶν τόπων πού πᾶτησαν τὰ πόδια τους. Ἀρχιστρά-τηγος τοῦ στρατοῦ τούτου ἦταν ὁ Σελὴμ Με-χμέτ. Καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸν στέκονταν ἄλλοι ἐμ-πειροὶ ἀξιωματικοί, ὅπως ὁ φρούραρχος τῆς Βραβίας Γιουσούφ Βερκόφταλης, καὶ ὁ Δερ-βίς Πασᾶς τοῦ Βιδίνιου. Ὁ στρατὸς αὐτὸς διαι-ρέθηκε σὲ δυὸ τμήματα. Τὸ τμήμα τοῦ Σελὴμ Μεχμέτ βάδιζε κατὰ τῆς Μεγάλης Βλαχίας, καὶ ὁ Γιουσούφ, ἀντὶ μὲ τὸν πασά τοῦ Βιδίνιου, κατὰ τῆς Μικρῆς Βλαχίας.

Τὶς ἐχθρικές αὐτὲς κινήσεις τὶς γνώριζε κα-λὰ ὁ Ὑψηλάντης. Κι' ἔδωσε διαταγὴν στὸ Δούκα νὰ ἀσφαλίσῃ καλά τὸ Πλοεστί, τὴν Κίμπιντ καὶ τὰ παραπλήσια μέρη, πού τὸν ὑπολόγιον σῶμα του νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸ Βουζέο κι' ἀπὸ κεί, ἀ-φοῦ κἀνῃ κι' αὐτὸς δύο πτέρυγες, νὰ στείλῃ τὴ μιὰ πρὸς τὴ Γαλιονίτσα καὶ τὴν ἄλλη πρὸς τὸ Ρίμνικο. Τὰ σώματα αὐτὰ εἶχαν σκοπὸ νὰ χτυ-πήσουν τοὺς Τούρκους καὶ νὰ γκρεμίσουν γιο-φύρια. Διαταγὴ ἀσπληγῆ εἶχε δοθῇ ἀπὸ τὸν Ὑ-ψηλάντη γιὰ νὰ φέρνουνται μὲ καλωσύνη στοὺς χωριάτες, καὶ νὰ τοὺς κάνουν μὲ τρόπο καλὸ νὰ μένουν σὰ τίτλια τους.

Οἱ Τούρκοι πάλι γιὰ νὰ προκαλέσουν ἀντιπε-ρισσασμὸ καὶ γιὰ νὰ κινηθοῦν ἀνετότερα οἱ κεντρικὲς τοὺς δυνάμεις, ἔστειλαν ἀπὸ τὸ Ρουχτσούκι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ ἑκατὸν πε-νήντα ἄντρες γιὰ ἀφινδίασμά καὶ λεηλασίες.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

*

ΠΙΣΤΙ...

π

«Δι' εκείνον, ο οποίος στέκει επί κεφαλής ενός αγώνος, είναι μεγάλο πράγμα να γνωρίζω ότι όλοι οι συναγωνιστάι του εμπνέονται με τα ίδια αισθήματα και με την ιδίαν απόφασιν, όπως αυτή: Να φέρουν τον αγώνα εις πέρας ένδοξον και τιμημένον».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο Κορίτσι,
Αγαπητή μου Φαλαγγί-
τισσα,

Όταν άρχίζουμε ένα έργο, δηλούμε άμέσως με την άρχη του την πίστι μας σ' αυτό. Είτε μεγάλο, είτε μικρό είναι, έχει μέσα του το σπέρμα της πίστewς. Μεταξύ όμως άρχης και πέρατος ενός έργου υπάρχει μεγάλο διάστημα. Την άρχη ενός έργου την κανονίζει πάντα ή πίστι, το τέλος του και μάλιστα το έπιτυχές του τέλος ή μετρημένη σκέψη και ή μελέτη του από όλες τις πλευρές. Πολλές φορές μία ομάδαική πίστι σε κάτι δεν όρίζεται από τη λογική και τη σκέψη. Στηρίζεται πάνω σε μεταφυσικά φαινόμενα και γεννάται κάτω από τη δυνατή ψυχική επίδρασι ενός έκλεκτου Άρχηγού. Έτσι έγινε στην χριστιανική πίστι και γενικά σε όλες τις θρησκείες που κήρυξαν γεροί στην ψυχή 'Η-γέται.

Η πίστι είναι ένα μαγνητικό ρευ-στό, που μπορεί να ξαπλώνεται και να μεταπηδά από ψυχή σε ψυχή πληρώντας τα πάντα και παρουσιάζοντας τις διαδοχικές έκδηλώσεις, όταν ο 'Η-γέτης που άνοιξε την ψυχική του πηγή για μετάδοσι είναι μεγάλος.

Η άληθινή πίστι ανάδει και φου-σκώνει σαν φλόγα από δυνατό βοριά φυσημένη. Μόνο ή πίστι αυτή μπορεί να έπιτελέση θαύματα. Και όταν ο

Θεάνθρωπος λέγει εκείνο το λακωνι-κό: «ή πίστις σου σέσωκέ σε!», ξέρει να δίνει την ψυχολογική σφραγίδα της έννοιας «πίστις».

Και τώρα με τον ίδιον τρόπο ο Προφήτης - 'Ηγέτης φύσησε μέσα στις ψυχές μας σαν πνοή νέας ζωής την πίστι. Έπρεπε να έλθη ή ιστορική 28 'Οκτωβρίου του 1940 για να νοιώ-σουμε τη δύναμή Του την ήγετική. Βροντοφώνησε από τη μιά άκρη της 'Ελλάδος ως την άλλη, μ' άναμμένα τα μάτια από μία προηγητική φλόγα: «Λαέ μου, σου φέρνω μία νέα φωτιά κλεμμένη από τους Θεούς. Άνοιξε την ψυχή σου για να δεχτής το θαύμα αυτό, που θα σε κάνει ισάξιο μ' αυ-τούς και θα σε άνεβάσει ως τους 'Ο-λύμπους των. Σου φέρνω τη θερμή και φλογερή δάδα της πίστewς, της πίστewς στα πεπρωμένα της Φυλής σου! Λαέ μου, κλείσε την πίστι αυτή μέσα σου, θωρακίσου μ' αυτή και όρ-μησε να ζητήσης το δικίο σου και να γράψης με τα πυρά γράμματα της νέας σου ιστορίας τας δέλτους. Λαέ μου, με την πίστι αυτή θα γίνης άκα-τάβλητος και ούτε άχίλλειο πτέρνα δεν θάχης έσύ, γιατί θα βαπτιστής όλόκληρος μέσα στ' άθάνατά της νά-ματα! Έτσι όπλισμένοι θα κερδίσης τη Νίκη!».

Παράξενος θώρακας αυτή ή πίστι! Τό ποιόν της είναι τό ίδιο ανά τους αιώνας. Μ' αυτή πέθαιναν οι μάρτυ-ρες του Χριστιανισμού χαμογελώντας. Στο τέλος έστειψε τη μεγάλη αυτή ύπόθεσι της ανθρωπίνης ψυχής ή Νίκη. Τώρα σηκώθηκε άμέσως δόλοκληρος ο έλληνικός λαός σαν ένας άνθρωπος ρωμαλέος, άφοβος, αίσιόδοξος, όρμη-τικός, έτοιμος για θυσίες στην προ-φητική αυτή φωνή του 'Ηγέτου του. Τά παιδιά του, μικρά και μεγάλα,

προσφέρονται με τη χαρά στα μάτια. Τίποτα δεν τα σταματά. Τι κι αν ο έ-χθρος ήτανε τρομερός Δράκων του πα-ραμυθίου, που φυσούσε πυρ από το στόμα κι' έβγαζε φλόγες από τα μά-τια; Τι κι αν ή πανοπλία του ήτανε καμωμένη από πυρωμένα άτσαλένια λείπια; Ξεκίνησε ο 'Αη-Γιώργης, τό ίδιο όπλισμένος με την πίστι, ο 'Ελλη-νικός λαός, κι' έχωσε τό θαυματουργό κοντάρι του στο έπληστο στόμα του θηρίου.

Έτσι ξαναζούνε πάλι οι θρύλοι και οι μύθοι της λαϊκής μας ζωής. Ο Θησέας, ο 'Ηρακλής, ο 'Ιάσωνας, ο Διγενής Άκρίτας, ο 'Αη-Γιώργης είναι ο καθένας τους μία συμπύκνωσι της έλληνικής πίστewς σε όρισμένες εποχές. Ποιός ξέρει αν άργότερα ο-ταν έμεις πια δεν θα υπάρχουμε και οι μελλούμενες γενεές θα βλέπουν με τό γυαλί της άποστάσεως τη σημερινή εποχή δεν λένε τη σειρά αυτή και δεν προσθέτουν στο τέλος «και ο 'Ιωάννης Μεταξάς με όλο του τό λαό!».

Έτσι θα μας μνημονεύσι χωρίς άλ-λο ή ιστορία, γιατί τα δυο αυτά με-γάλα δεδομένα Λαός - Άρχηγός είναι τόσο όμοιογενή, μονολιθικά και όργα-νικά δεμένα που δεν θα μπορή κά-νεις άργότερα να ξεχωρίση τον έναν από τον άλλον.

Η πίστι Του έγινε πίστι μας, ή πε-ποιθήσι Του πεποιθήσι μας και ή ά-πόφασί Του άπόφασί μας.

Και καθώς «φέρνουμε τον αγώνα εις πέρας ένδοξον και τιμημένον» δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε τον έαυτό μας από 'Εκείνον. 'Εκείνος είναι με-σα στην πολυμερή λαϊκή ψυχή μας και μείς όλοι μέσα στην άπέραντη δική Του.

Σ. Καραϊσκάκης

*

ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΤΟΧΗ

*

Θά ξέρετε βέβαια πως χρειάζεται κάποια δύναμι και άντοχη για να διαφυ-λάξη κανείς την ψυχραιμία και την διάθεσί του σε κρί-σιμες στιγμές. Πολλές φο-ρές μας χτύπησαν συμφο-ρές, χάσαμε τό κέφι μας, κλειστήκαμε στον έαυτό μας και δεν μας έμελλε για τή γύρω μας. Ο πόνος μας και ή δυστυχία μας ήτανε τό κέντρο των σκέψεών μας.

Τώρα όμως δεν μπορεί να γίνη έτσι. Ό,τι και να μας λάξη άτομικό, πρέπει να τό παραγκωνίζουμε, να τό λημονούμε. Τώρα πρέ-πει να θέσουμε όλη μας τη

δύναμι, τη ζωή και την ψυ-χή μας στην έπιτυχία του μεγάλου κοινού σκοπού, της Νίκης του 'Εθνους μας έναντιόν των επιδρομέων. Οι μεμψιμοιρίες και οι ά-ναστεναγμοί για τα άτομι-κά μας βάσανα καταστρέ-φουν την δραστηριότητά μας κι' αυτό είναι πολύ θλι-βερό στη σημερινή εποχή.

Αυτοί που υποφέρουν ση-μερα απ' τις φυσικές συνέ-πειες του πολέμου μας ζη-τούν την εργασία μας και την ψυχική μας άντοχη. Δεν μπορούμε βέβαια να τους προσπεράσουμε ή να τις παραβλέψουμε γιατί ο ά-

τομικός μας πόνος μας έμ-ποδίζει. Δεν μας έπιτρέπε-ται να παραμελήσουμε μία άπαραίτητη δουλειά γιατί αυτή τη στιγμή είμαστε λυ-πημένες. Πρέπει σοβαρά να άναλογισθούμε κι' έμεις ο-τι είμαστε άληθινά έπιστρα-τευμένες και ότι όπως ο στρατιώτης όταν είναι στο μέτωπο δεν μπορεί τίποτε άλλο να σκέπτεται κατά την ώρα της μάχης παρά τη νίκη, έτσι κι' έμεις τώ-ρα δεν μπορούμε να έχουμε στο νοῦ μας τις δικές μας θλίψεις. Μόνο ή ανάγκη του συνόλου της αγωνιζομένης 'Ελλάδος άς μας συγκινή.

Τά παιδιά της Ε.Ο.
Ν. θα περάσουν από
τά σπίτια σας στις 25,
26 και 27 'Ιανουαρίου,
για να τους δώσετε
ό,τι μπορείτε για τους
ήρωικούς στρατιώτας
μας και τας οικογε-
νείας των.

Η οικογενειακή ζωή της 'Ηπείρου

Β'.

Ο άναγνώστης άς μην παραξενευτή που μιλώντας για τους 'Ηπειρώτες άφιε-ρώνουμε ιδιαίτερο κεφάλαιο στην τροφή τους. Εί-ναι και τό φαί ένα από τα κυριότερα προβλήματα που ένδιαφέρουν τους ανθρώ-πους. Στην 'Ηπειρο μάλι-στα είναι πολύ συνηθι-σμένος ο όρκος: «μὰ τό ψωμί». Τά παιδιά μάλιστα, θέλοντας καμιά φορά ν' άστειευτούν, όρκίζονται ψέ-ματα αλλάζοντας έλαφρά την προφορά: «νὰ τό ψωμί».

Τή μομπότα, που άπο-τελεί τη βάση της τροφής των, την υπολήπτονται έξαί-ρητικά οι 'Ηπειρώτες. Ποτέ δεν πετούν τό ψωμί που τους περισσεύει. Ακόμα και τα φίχουλα φυλάγονται να μην πέσουν καταγής. Εί-ναι κρίμα, λέν, να πατήσης τό ψωμί: ο Θεός τό βλέπει και μπορεί «να κάμης στα μάτια» από την πείνα μία μέρα.

Τό ψωμί τους είναι συ-νηθέστερα καλαμποκίσιο, από άσπρο ή κίτρινο κα-λαμπόκι. Κάπου κάπου ζυ-μώνουν οι νοικοκυράδες και σμιγό, άνάμικτο δηλα-δή με σιτάρι, βρίζα ή κρι-θάρι. Σε σπάνιες περιστά-σεις φτειάνουν ψωμί κι' από καθαρό σιτάρι που, όταν πρόσθέσουν και αρκετό λά-δι, λέγεται πια καθαρόπη-τα. Αυτό γίνεται μονάχα σε τίποτα γιορτάδες και για τό καλό του χρόνου. Οι πε-ρισσότεροι όμως, οι πιο φτωχοί, δεν γνωρίζουν τό σπαρψώμο παρά μόνο από τα «ύψώματα», δηλαδή τα πρόσφορα που λειτουργάει ο παπάς στην εκκλησιά και που μοιράζονται ύστερα στο σπίτι ανάλογα με τα μέλη της οικογενείας.

Τό ψωμί, αφού ζυμώθη, ψήνεται μέσ' στη γωνιά, πάνω στις πλάκες που τις έχουν ζεστάνει πρωτίτερα με κάρβουνα και τις ξε-σταχτώνουμε με τη μασιά. Για να μην καή τό ψωμί, τό σκεπάζουν με φύλλα γκου-τσουπιάς, που τα βγάζουν ύστερ' απ' τό ψήσιμο. Απο-πάνου άκουμπουνε τη γά-στρα, είδος μεγάλου καπα-κιού καμωμένου από λαμα-ρίνα, όλο κάρβουνα και

στάχτη για να καλοψηθή τό ψωμί.

Μιλούμε για τους όρει-νούς πληθυσμούς, αυτούς που ζούν μακριά απ' τα κέντρα και που δεν έχουν ιδέα από φούρνο. Σε άλλα μέρη όμως, που βρίσκονται κοντά στις πολιτείες, χρη-σιμοποιοῦν φούρνους και ψήνουν καρβέλια κανονικά.

Όταν είναι τό ψωμί ζε-στό, τρώγεται με πολλή ο-ρεξι. Ό,τι και να πάρης τό-τε για προσφάι, τυρί, έλιές ή κρεμμύδια, σου φαίνεται βασιλικό φαί, που λέν. Για την κρυωμένη μομπότα, που δεν ροκανίζεται, έχουν έφαρμόσει μιάν άλλη μέ-θοδο. Την κόβουν με τό μα-χαίρι στη μέση, κομμάτια κομμάτια, και τοποθετών-τας τα άντίκρυ στη φωτιά τ' αφήνουν ώσπου να ροδο-κοκκινίσουν. Έτσι γίνονται οι νοστιμώτατες «πυρομά-δες», που δε λείπουν, πρό πάντων το χειμώνα, από κα-νένα σπίτι. Απ' αυτές παίρ-νουν μαζί τους και τα σο-πανούδια καθώς και οι τα-ξιδιώτες για τό δρόμο.

Οι βουνίσιοι μεταχειρί-ζονται πολύ περισσότερο τό βούτυρο παρά τό λάδι κι' αυτό, έπειδή τό πρώτο τό παράγουν οι ίδιοι, από τό κοπάδι τους, ενώ τό δεύ-τερο πρέπει να τ' αγορά-σουν, να δώσουνε παράδες. Βούτυρο βάνουν και στις λαχανόκητες, που μωσκο-μυρίζουν έτσι από τη λίγδα.

Άλλες ηήττες που συνη-

θίζονται στον τόπο τους εί-ναι οι τυρόπηττες, οι κρεα-τόπηττες κι' οι κολοκυθό-πηττες. Για τό ξύσιμο των κολοκυθίων μεταχειρίζον-ται τον τρίφτη. Τό απ' έξω μέρος, τη λεγομένη γκού-σια, τό μεταχειρίζονται για τό στέγνωμα του κολοκυ-θόσπορου από πάνω απ' τη φωτιά.

Τό χειμώνα συνηθίζονται πολύ κι' οι «παπαδίτσες». Αυτές είναι σπειριά καλαμ-ποκιού που τα βάνουν μέσ' στον ψήστη και με τό γυρί-σμά του άπάνω απ' τη φω-τιά πρατσαλώντας φουσκώ-νουν, γίνονται άφράτα. Στα φτωχόσπιτα τό χειμωνιάτικο δείπνο άποτελείται συχνά από γκορτσούζοι, δηλαδή βρασμένα άχλάδια. Στην ανάγκη βράζουν και κορό-μηλα, λιασμένα από τό κα-λοκαίρι, και όχι μόνο μία παρά δυο και τρεις φορές.

Την εποχή που έχουνε γα-λακτερά, δε λείπει από κα-νένα σπίτι τό ξινόγαλο. Αύ-τό είναι γάλα βαρεμένο, που του έχουνε βγάλει τό βούτυρο. Αν τό ξαναθρά-σουν, μπορεί να δώση πρέν-τζα. Τό γάλα που δεν τό έχουν άποθουτυρώσει, άμα τ' αφήσης μία δυο μέρες, γίνεται «κορφή», τροφή πολ-λύ θρεπτική. Από βούτυρο άνακατωμένο με ζεστό ψω-μί γίνεται κι' ή «μούστα» ή «μποκουβάλα» που άρέσει έξαιρετικά στα παιδιά.

Γευσικώτατο είναι και τό λεγόμενο τηγανιστό, δηλα-

δή αυγά με άλευρι και γά-λα ψημένα στο τηγάνι. Τ' αυγά εκεί τα τρών πάντα όμελέττα, ποτέ μάτια. Καμ-ιά φορά τα σπασμένα τα ψήνουν άπάνω στα κάρβου-να. Στη φωτιά ψήνουν και τις ρόκες, τους καρπούς του καλαμποκιού, όσο είναι άκόμα τρυφεροί. Τους έ-ιδους τους βράζουν και μέσ' στην τέντζερη. Άγα-πημένο φαί τους είναι κι' ο τραχανάς.

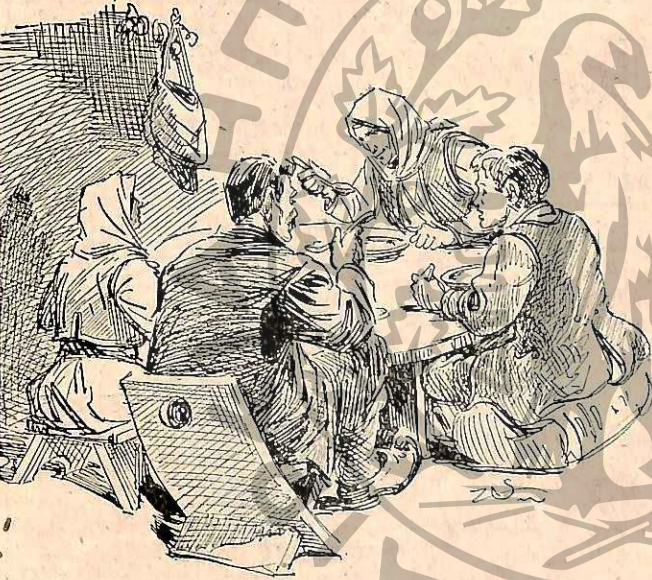
Οι 'Ηπειρώτες τρών όλοι άντάμα, οικογενειακά. Ό-ταν λείπει ο πατέρας, θά τον περιμένουν όσο κι' αν άργήση Μαζεύονται γύρω από την τάβλα, τό χαμηλό στρογγυλό τους τραπέζι, καθισμένοι σε σκαμνιά ή καταγής, κάνουν δυο τρεις φορές τό σταυρό τους κι' άρχίζουν τό φαί. Στα πε-ρισσότερα σπίτια μεταχει-ρίζονται ξύλινα χουλιάρια, καλοπελεκημένα έννοείται. Παίρνουν από τό καπάκι ή τό νταβή ή τό ταψί, που εί-ναι ένα για όλους.

Όταν άποφάν, σταυρο-κοπιούνται πάλι και δεν ξε-χνούν ποτέ να ρίξουν τ' ά-ποφάγια τους στο σκυλί, τον πιστό φύλακα του σπι-τιού. Τό πρωτό κινάν για τις δουλειές τους χωρίς να βάλουν τίποτε στο στόμα. Μονάχα όσοι βαρουνε τσα-πί κολατίζουνε κάτι για να ψυχοπιάνουν. Τον καφέ δεν τον δοκιμάζουν παρά οι γεροντότεροι. Οι άλλοι προτιμούν τό ρακί.

Ο 'Ηπειρώτης μεταχει-ρίζεται για τό φαγητό προϊ-όντα πρό πάντων της γής του. Βάσι της τροφής του τό καλοκαίρι είναι τό γά-λα, τό χειμώνα τα φασό-λια. Κάνει αρκετά φαγιά δικής του κατασκευής, ά-γνωστ όμως και πλήθος άλ-λα που συνηθίζονται άλλου. Υπάρχουν άνθρωποι στα βουνά που δεν έχουν γευτή ποτέ τους μελιτζάνες, μπά-μιες, γεμιστές πιπεριές ή ντομάτες, ντολμάδες, σαρ-δέλλες του κουτιού κι' άλ-λες κοινώτατες τροφές. Δεν υπάρχουν στο μέρος τους, δεν τις ξέρουν.

Σας φαίνεται άπίστευτο; Κι' όμως είν' άλήθεια. «Κά-θε τόπος και ζακόνι» λέει μία παροιμία.

Γ. Ανέμης

Μαζεύονται γύρω από την τάβλα...

ὁ κήπος τῶν

ΔΕΝ ΣΑΣ ΦΟΒΗΜΑΣΤΕ

Στὴν προχθεσινὴ ἐπιδρομὴ τῶν ἐχθρικών ἀεροπλάνων πού ἐγίνε στὸν Πειραιᾶ, ἔτυχε νὰ εὐρίσκωμαι ἐκεῖ γιὰ κάποια ὑπηρεσία πού με εἶχε στείλει ὁ Ὁμαδάρχης μου, με δύο τρεῖς ἀλλοὺς συναγωνιστὲς σκαπανέως τοῦ Ὑποτομέως μας. Ὁ συναγεμὸς εἶχε σημαίνει καὶ ὁ βῆμας τῶν ἐχθρικών ἀεροπλάνων ἠκούετο καθαρά. Οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν στὰ καταφύγια. Μία μπόμπα ἔπεσε σὲ λίγη ἀπόσταση ἀπὸ κεῖ πού βρισκόμαστε καὶ εἶδαμε νὰ σηκώνονται πέτρες καὶ χῶματα καὶ κοπνοί. Μαζὶ ἔπεσε καὶ ὁ τοῖχος ἐνὸς διπλανοῦ σπιτιοῦ. Οἱ μπόμπες ἐξακολουθοῦσαν νὰ πέφτουν σὲ ἄλλα μέρη τῶν πόλεως. Εἶχαμε κρυθῇ σ' ἓνα ταχύσκαπτο πού ἦταν ἐκεῖ κοντὰ καὶ τὰ εἶδαμε ἔλα. Ὁ πῖθ μικρὸς συναγωνιστής, ὁ Τάκης — ἓνα σκαπανάκι ζωηρό — ζωηρό — ἐφώναξε:

«Τί στέκουμε παιδιά; Πάμε κατὰ κεῖ πού ἔπεσε ὁ τοῖχος. Κάποιον θάχουν πλακώσει τὰ χῶματα. Τρεχάτε νὰ τὸν βοηθήσουμε!». Ἐπήγαμε, ἀλλὰ εὐτυχῶς δὲν εἶχε πάθει κανένας τίποτε. Ὅταν ἐτελείωσε ἡ ἐπιδρομὴ καὶ γυρίζαμε πίσω ἐμάθαμε πὺς σκοτώθηκαν σὲ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως τρεῖς συναγωνιστὲς φαλαγγίται, τὴν ὥρα πού ἔκαναν ὑπηρεσία. Ἡ καρδιά μας ἐπόνεσε γιὰ τὸ χαμὸ τῶν συναγωνιστῶν μας, μαὶ καὶ ἡ ψυχὴ μας γέμισε ἀπὸ ὀργὴ καὶ πείσμα ἐναντίον τῶν ἀνάνδρων Ἰταλῶν πού δολοφονοῦν παιδιά καὶ γυναῖκες καὶ γέροντες καὶ σηκώνοντας τὶς γροθιές μας εἴπαμε:

«Οἱ ἄνδρες, βρέ, δὲν σκοτώνουν παιδιά! Ἄν ἔχετε καρδιά, πηγαίνετε σὸ μέτωπο! Ἐκεῖ μονάχα θὰ δῆτε τὴν ἀληθινὴ παλληκαριά! Οἱ πατέρες μας καὶ οἱ ἀδελφοί μας πού πολεμοῦν καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ τοὺς ἀντικρύσετε ἐσεῖς θὰ ἐκδικήσουν τὸ θάνατο τῶν συναγωνιστῶν μας. Κι' ἐμεῖς ἐδῶ δὲν σὰς φοβοῦμαστε γιὰ τὴν ἐξέδωκε πὺς εἴστε δειλοί».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Γράμματα Ἐκαωνέων

Ὁ Ὑποφαλαγγάρχης Στ. Παυλίδης, ἐφεδρὸς ἀξιωματικὸς Πυροβολικοῦ, μᾶς στέλλει ἀπὸ τὸ Μέτωπον τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ μικροῦ Σκαπανέως Χαρ. Μανιακούδα πού ἔγραψε πρὸς τὸν μαχόμενον πατέρα του:

Παναγία Θάσου 14-1-41

Ἀγαπημένε μου μπαμπᾶ, δὲν πήραμε γράμμα σου καὶ στενοχωροῦμεθα πολὺ. Γράφε μας συχνὰ νὰ μαθαίνουμε τί γίνεσαι, γιὰ τὴν ἐξέδωκε πὺς ἔχουμε μεγάλη χαρὰ ὅταν παίρνουμε γράμματά σου.

Μπαμπᾶ μου, τώρα με τὴν κατάληψη τῆς Κλεισούρας, πού οἱ καλοί μας στρατιῶται τόσο γενναῖα πολέμησαν, ἤθελα νάμουν

κοντὰ σου νὰ συμμερισθῶ τὴ χαρὰ σου πού ὀλόψυχα ζηλεύω. Ἦθελα νάμουν κι' ἐγὼ στὴ θέσι ἐκείνων γιὰ νὰ πολεμήσω κι' ἐγὼ σὰν ἓνας ἄλλος ἥρωας γιὰ νὰ ὠφελήσω τὴν Πατρίδα, μα' εἶμαι πολὺ μικρὸς καὶ μόνον με τὸ ξύλινο τουφεκάκι πού ἔχω ἀπὸ τὰ δῶρα τῆς πρωτοχρονιάς κάνω κάθε μέρα ψευτοπόλεμο με τὴ Λέλα.

Ἀχ!... πὺς ἤθελα γρηγορὰ νὰ μεγαλώσω, κι' ἀντὶ τὸ ξύλινο τουφεκάκι νὰ μοῦ δώσῃ ἡ ἀγαπημένη μου Πατρίδα τὸ βαρὺ τουφεκί τοῦ στρατιώτη.

Ἡ μαμὰ καὶ ὅλοι εἰμέθα καλά.

Σὲ καταφιλῶ ὁ υἱός σου
Χαρᾶλαμπος

«Καὶ σήμερα ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἓνας ὁργανισμὸς πασίγνωστος εἰς ὅλον τὸ ἔθνος, πασίγνωστος ὁργανισμὸς ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος προσφέρει πολυτιμωτάτας ὑπηρεσίας γιὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

8. (Συνέχεια)

Βλέπετε αὐτὸν τὸν ἀράπη πού με τὸ παραμικρὸ ἀφίνει νὰ φανοῦνε τὰ κάτασπρα δόντια του; Αὐτὸν τὸν παλιάτσο πού παίζει τὸ βιολί του καὶ πηδᾷ καὶ τραγουδᾷ καὶ κάνει τὸν κόσμον νὰ διασκεδάζῃ; Εἶναι ὁ κύρ Μπούλης. Τὰ πονηρὰ του μάτια ψάχνουνε μέσα στὰ μάτια τῶν θεατῶν καὶ διαβάζουνε τὴ σκέψη τους.

Μεταμορφώνεται κάθε στιγμή καὶ διαφορετικὰ. Ἀλλάζει ὅλα τὰ καὶ ἐπαγγέλματα. Μία γίνεται ὁδοκαθαριστής, μιὰ λακὲς καὶ ἀνοίγει τὶς πόρτες τῶν ἀμαξιῶν καὶ τῶν αὐτοκινήτων μπροστὰ στὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα... Ἀλλοτε

πουλάει ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ στοὺς δρόμους ἢ μοιράζει ρεκλάμες... Ἀλλοτε πάλι κάνει τὸν κουτσὸ ἢ τὸν τυφλὸ καὶ ζητιανεύει ἐδῶ κι' ἐκεῖ... Εἶναι πανταχοῦ παρὼν καὶ σκαρφίζεταί τὰ πάντα, μα' πούθενά δὲ βρίσκει κείνο πού ζητᾷ.

Θὰ ἐβγαίνει λοιπὸν γελασμένος καὶ ντροπισμένος... Ἐνας παλιοπῆγος θὰ τὰ κατὰφερνε ν' ἀτιμᾷ τὸ πὺς ἐξυπνο καὶ ἐσκουσμένο σκυλί τοῦ κόσμου; Ὁ κύρ Μπούλης ἔπρεπε νὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι του καὶ νὰ παραδεχτῇ γιὰ ἱκανώτερο τοῦ ἓνα λωποδύτη;

Σαράντα δύο ὥρες εἶχανε περάσει ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὁ πρώην κ. Νομάρχης εἶχε τυφλώσει με τὸν ἄμμο τοὺς ἀστυνομί-

Βλέπετε αὐτὸν τὸν ἀράπη...

κοὺς καὶ τὸ εἶχε σκάσει. Τώρα θάταν ἡ ὥρα 10 καὶ 3 πρῶτα λεπτὰ τὸ βράδυ... Ὁ Σερλὸκ Χόλμς τῶν ζωῶν περνοῦσε ἀπὸ ἓνα μεγάλο πολυσύχναστο δρόμο. Σταμάτησε ἐξαφνισμένος... Μπροστὰ του, ὅσο ψηλὰ μπορούσε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια, ἀπὸ τὴ γῆ ὡς τὸ δέκατο πάτωμα, σηκώνονταν τὰ σανίδια καὶ οἱ σκαλωσιές ἐνὸς θεόρα-

του σπιτιοῦ πού χιζότανε... Κι' ἐπάνω στὰ σανίδια καὶ στὶς σκαλωσιές εἶχανε κολλήσει λογὴς λογὴς πολυχρῶμες ρεκλάμες, ἀληθινὰ ἀριστουργήματα κακοῦ γούστου. Ἐ, καὶ τί ἔγραφαν ἐκεῖνα τὰ παρδωλὰ χαρτιά ὡστε νὰ κάνουν τὸν ἀτάραχο κύρ Μπούλη νὰ ταραχτῇ;

Πρῶτα - πρῶτα ἦταν 3824 - 3825 ταινίες ἀπὸ ὅλα τὰ γωμάματα καὶ στὴν κάθε μιὰ ἀπ' αὐτὲς ἦταν γραμμένο με χοντρά γωμάματα:

ΚΟΥΜΠΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡΟΣ

Αὐτὸ μονάχα; Περιμένετε. Ἦτανε καὶ ἄλλες ἀκόμα 2599 - 2600 ταινίες με γωμάματα πὺς μεγάλα ἀπὸ τὰ πρῶτα:

ΚΟΥΜΠΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡΟΣ
ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟ ΖΩΟ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὅλος ὁ κόσμος ἤξερε πὺς τὸ ἵπποδρόμιο αὐτὸ ἦταν ἀπὸ τὰ καλλίτερα πού ὑπάρχουνε στὸν κόσμο... Γιὰ τὴν λοιπὸν ὁ κύρ

Σκαπανέων μας

Ἀπὸ τὴ δρᾶσι τῶν Σκαπανέων

Η ΣΚΑΠΑΝΙΣΣΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ

Σὲ ἓνα κεντρικὸ δρόμο τῶ Ἀθηνῶν, προχθὲς τὸ ἀπόγευμα, ἐπερπατοῦσαν δύο ἀπὸ τοὺς ἐνδόξους τραυματίες μας. Ὁ ἓνας κουτσαίνοντας ἐστηρίζετο σ' ἓνα μπαστούνι κι' ὁ ἄλλος εἶχε μ' ἓνα ἐπιδεσμο δεμένο τὸ μᾶτι του. Ἐφαίνοντο πὺς μόλις εἶχαν βγῇ ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο καὶ ἡ στολή τους ἦταν τσαλακωμένη, γιὰ τὴν καθὼς ξέρουμε, τὰ ρούχα στὰ νοσοκομεῖα πάντα περνοῦν ἀπὸ τὸν ἀπολυμαντικὸ κλίβανον καὶ φυσικὰ ζαρώνουν. Πίσω τους περπατοῦσε μιὰ μικρὴ Σκαπανίσσα πού τοὺς παρακολουθοῦσε ἀπὸ πολλὴ ὥρα καὶ ἐφαίνετο νὰ τοὺς θαυμάζῃ. Πρῶτη φορὰ ἔβλεπε τραυματίες καὶ καθὼς οἱ διαβάτες ἐβγαζαν τὰ καπέλα τους καὶ τοὺς χαιρετοῦσαν με σεβασμὸ, θυμότανε τώρα ὅλα ὅσα τῆς ἔλεγαν στὸ σχολεῖο καὶ στὸν Τομεῖα τῆς γιὰ κείνους

πού δίδουν τὸ αἷμα τους καὶ τὴ ζωὴ τους ἀκόμη γιὰ τὴ Δόξα τῆς Ἑλλάδος.

Ἀξάφνα ἔτρεξε μπροστὰ τους, τοὺς ἐσταμάτησε καὶ ἐπῆρε τὰ χέρια τους καὶ τὰ φίλησε.

Οἱ τραυματῖαι τὴν χάιδεψαν συγκινημένοι.

— Σὲ τί μπορῶ νὰ σὰς βοηθήσω; τοὺς ρώτησε ἡ Σκαπανίσσα.

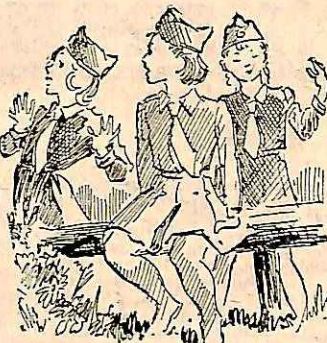
— Δὲν χρειάζομαστε τίποτε παιδί μου, τῆς εἶπαν οἱ τραυματῖαι. Τὰ τραύματά μας ἔχουν σχεδὸν θεραπευθῇ καὶ τώρα πῆραμε ἀδεια νὰ πάμε στὸ χωριὸ λίγες μέρες νὰ ἴδωμε καὶ μεῖς τοὺς μικροὺς σκαπανεῖς — τὰ παιδιά μας πού μᾶς περιμένουν ἀνυπόμονα.

— Καὶ θὰ μέινετε πιά ἐκεῖ κοντὰ τους;

— Ὅχι παιδί μου. Πρέπει νὰ ξαναγυρίσουμε στὸ μέτωπο νὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο μας, μαζὶ με τοὺς ἄλλους συντρόφους πού ἀφῇ-

καμε ἐκεῖ πάνω. Ὅταν πιά διώξουμε τοὺς Ἰταλοὺς στὴν πατρίδα τους, τότε θὰ γυρίσουμε νὰ σὰς φέρομε μαζὶ τὴ Νίκη καὶ τὴ Δόξα τῆς Ἑλλάδος, πού γι' αὐτὰ ὅχι μονάχα ἐμεῖς οἱ δύο μα' ὅλες οἱ χιλιάδες τῶν συντρόφων μας δίδουμε εὐχαρίστως καὶ τὸ αἷμα μας...

— Μὰ κάτι πρέπει νὰ σὰς κάνω κι' ἐγὼ, εἶπε ἡ Σκαπανίσσα. Νά, ἐδῶ δίπλα ἡ ἀδελφή μου ἡ μεγαλύτερη ἐργάζεται σ' ἓνα σιδηρωτήριο. Θέλετε νὰ πάμε ὡς ἐκεῖ νὰ σὰς σιδερώσουμε τὰ τσαλακωμένα ρούχα σας; Δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ σὰς κάμω, γιὰ τὴν καὶ ὁ πατέρας ὁ δικός μου εἶναι στὸ πᾶντο καὶ ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφή μου ἐργαζόμαστε γιὰ νὰ βγάλουμε τὸ καθημερινὸ τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὴ τὴν χαρὰ δὲν μὴν κάμετε. Ἐλάτε... Καὶ τοὺς πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τράβηξαν στὸ σιδηρωτήριον τῆς ἀδελφῆς τῆς...

ΓΕΥΠΝΑ

ΚΑΙ ΚΟΥΙΑ

Ὁ μπαμπᾶς. — Σοῦ εἶχα πῇ νὰ με ξυπνήσῃς στὶς 6. Γιὰ τὴν δὲν τὸ ἔκαμες; Κωστᾶκης. — Δὲν ἐτόλμησα μπαμπᾶ, γιὰ τὴν κοιμώσατε!...

Τᾶκης. — Τί ψάχνεις νὰ βρῇς Τοτό;

Γιαννᾶκης. — Ἐχάσα ἓνα δίφραγκο. Ἄν μοῦ τὸ βρῇς δὲν σοῦ δώσω ἓνα τᾶλληρο!

Ἀνδρῖκος. — Μαμὰ, εἶναι σωστὸ νὰ με τιμωρήσῃς ὁ δάσκαλος γιὰ κάτι πού δὲν ἔκαμα;

Μαμὰ. — Ὅχι παιδί μου...

Ἀνδρῖκος. — Κι' ὁ μᾶς, με τιμώρησε γιὰ τὴν δὲν εἶχα ἐτοιμάσει τὸ θέμα μου!...

ἡ παράστασι. Βλέπετε γι' αὐτὴ τὴν περίφημη παράστασι, πού ἦταν ἡ τελευταία, εἶχανε βάλει εἰδικὰ τράινα, λεωφορεῖα, ἀμάξια καὶ ὅτι ἄλλο ἀκόμα μπορεῖ νὰ φαντασθῇ μεταφορικὸ μέσο καὶ κουδᾷ λήθηκε ὅχι μόνο ἀπὸ τὶς συνοικίες μα' καὶ ἀπὸ τὰ περίχωρα κι' ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες ἡ κοσμοπλημμύρα αὐτὴ.

Τέλος πάντων τὸ θέαμα ἀρχίζει.

Ντριν ντριν ντριν. Ἐνα ἀσὰ ἀκούεται ἀπ' ὅλα τὰ στόματα. Τέλος πάντων...

Πρῶτοι πρῶτοι παρουσιάζονται οἱ παλιάτσοι με φωνὲς καὶ με γέλια. Ὅσο ἀστεῖοι κι' ἂν εἶναι δὲν κάνουν ὅμως καὶ μεγάλη ἐντύπωση στὸν κόσμο. Γιὰ τὴν ὅλοι περιμένουν με ἀνυπομονή τὸ «νέο νοῦμερο» πού εἶναι νὰ βγῇ, «τὸν Τσεπολόγο» ὅπως τὸν ἔγραφε τὸ πρόγραμμα.

(Ἀκολουθεῖ)

Σταμάτησε ἐξαφνισμένος!

οὔτε ἓνας ψῆλλος δὲν μπορούσε νὰ χωρέσῃ ἐκεῖ μέσα πιά, χωρὶς νὰ σκάσῃ. Ὅλοι σηκώνονται στὰ δάχτυλα καὶ περιμένουν ἀνυπόμονα πότε θ' ἀρχίσῃ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοί Πρωτευούσης

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Είς την Κ.Υ.Α.Μ. διά την ενίσχυσιν του έργου της υπέρ των πολεμιστών μας και των οικογενειών των απέστειλαν:

Η Αίκατ. Μέκου εἰς μνημὴν τὸν συζύγου της Δημ. Μέκου δρχ. 10.000. Οἱ κρατούμενοι τῶν Φυλακῶν Συγγροῦ 192 κυτῖα σιγαρέττων, προϊόν ἐράνου μεταξὺ τῶν. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν 134 ζεύγη κάλτσες, 76 ζεύγη γάντια κ. ἄ. Η Ἰσραηλιτική Κοινότης Ἀθηνῶν 2.000, κουκούλες, 70 ἑλληνικὸς Ταχυποικτικὸς Ὀργανισμὸς 70 ζεύγη κάλτσες, 20 ποῦλόδεσ, 30 κουκούλες, 10 ζεύγη γάντια. Ο κ. Πετρίδης 100 σαπούνια. Ο ἑλληνικὸς Ὀρειβατικὸς Σύνδεσμος 2 ζεύγη ὑπόδηματα ἀνδρῶν, 4 ζεύγη γκέτες, 1 γυλές ἀνδρικό, 1 ζακέττα, 1 ζακέττα, 2 φανέλλες ἀνδρικές, 3 φανέλλες παιδικές, 1 τεμάχιον ὑφάσματος μάλλινο. Μαλτέζος Κίτσος 10 βιβλία. Ὀρειβατικὸς Σύνδεσμος Αἰγίου 33 ποῦλόδεσ. Ἄλλα εἶδη προσέφεραν οἱ ἐξῆς: Κατημέρη Αἰμ. καὶ μὴ ἀνόνημος κυρία. Ομοίως οἱ μικροὺς Μιράντα Ἀθανασογλου καὶ Ἀλεξάνδρα Τρίκοιτη προσέφερον εἰς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. τὰ παιχνίδια τῶν, διὰ νὰ δοθῶν εἰς τὰ παιδιά τῶν μαχομένων. Ἐπίσης προσέφερον τὸ περιεχόμενον τῶν κουμπαραδῶν τῶν. Ἐπίσης διὰ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.), ἀπέστειλαν ὑπὲρ τῶν ἡρωικῶν πολεμιστῶν μας καὶ τῶν οικογενειῶν τῶν, οἱ κάτωθι τὰ ἐξῆς ποσά:

Ο κ. Ἀλεξάνδρος Μερκάτης, Ἀυλάρχης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως 2.000 δρχ. εἰς μνημὴν τοῦ ἑμμανουὴλ Ὑψηλάντου.

Η Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης 600 δρχ. ἐξ ἐράνου, τὰ παιδιά τῆς Λέσχης ἐργαζομένου παιδίου Ν. Ἰωνίας 909 δρχ. καὶ τὸ Περιτρεφὸν Παιδαίης Συντάγμα-τος δρχ. 9.245. Η δὲ Φανή Σῦδη δρχ. 300, κ. Εὐγενίδης Εὐγενίου (διὰ τῆς κ. Λέας Ι. Μεταξῆ) δρχ. 50.000, κ. Ι. Ιατροκόπουλος δρχ. 150 καὶ ὁ 3ος Ὑπομέτης Θηλέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Βορρᾶ γιὰ τὴν κάλτσα τοῦ Στρατιώτου δρχ. 11.000.

Εἶδη προσέφερον οἱ κάτωθι:

Δις Δημητράκου, κ. Χέλη, κ. Λύρα, κ. Ζω-ναρά, ἡ Ἐπιτροπὴ Χρηματιστηρίου, κ. Πε-τροπούλου, κ. Κουμαντάρι, κ. Κωνσταντι-νίδου, κ. Φωσκόλου, κ. Μίκου, κ. Σαγουρά-κη, κ. Κοτζιά, κ. Ξένου, κ. Φίφα, κ. Κοτζιά, κ. Κουμαντάρι, Ἀγγλικὸς Ἑρυθρὸς Σταυ-ρὸς, κ. Κυριακίδου, κ. Φωκά, κ. Πολυτίμου, κ. Βελισσαροπούλου, Ε.Ο.Ν. Λεσβείας, κ. Ταινέμη, δις Βιτάλη, κ. Κοσμετάτου, κ. Κου-μάνταρου, κ. Ἰσάρη, κ. Φιλίπιδης καὶ δις Μήγου.

Ο Σύνλογος τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀγρο-τικῆς Τραπέζης ἀπέστειλε πρὸς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. 15.000 δρχ., ἀντὶ τῆς πῆτας τῶν ὑπαλ-λήλων, ἵνα διατεθῶν διὰ τὴν ἀποστολὴν δώ-ρων εἰς τὸν ἡρωϊκῶς μαχομένον διὰ τὴν ἐλευ-θερίαν στρατὸν μας. Ο κ. Κερόρ Μπου-σιαν δρχ. 7.000. Τὸ προσωπικὸν τῆς ΣΤ' οἰκο-νομικῆς ἐφορείας Ἀθηνῶν δρχ. 5.751. Ο κ. Α. καὶ Γ. Διαμαντοπούλου δρχ. 1.000 καὶ διὰ τῶν κυτῖων «Τὸ Τσιγάρο τοῦ Στρατιώ-του» 705 δρχ.

Ὑποαὐαρχος καὶ κ. Σ. Γιαννοπούλου δρχ. 7.000 διὰ 100 δέματα δώρων πρὸς τοὺς ἡ-ρωϊκοὺς πολεμιστὰς, Λέσχῃ Ἀθηνῶν δρχ. 10.500 διὰ 150 δέματα, Δημοσ Λαυρίου δρχ. 2.100 διὰ 30 δέματα, Ἀξιωματικοὶ Σώματος Πᾶθ. Ἀεραμύνης Πειραιῶς δρχ. 6.850, κ. Νίκη Ἀσπρογενεράκη δρχ. 700, Ἀξιωματικοὶ ἑπιτεδῶν μηχανικῶν δρχ. 6.500, Δημοσ Ἀ-θηναίων 45 ποῦλόδεσ, 50 ζεύγη γάντια, 50 ζεύγη κάλτσες, αἱ κ. κ. Καλ. Πατέρτα καὶ κ. Λαζαροῦ 31 ζεύγη κάλτσες, 4 ποῦλόδεσ, ἡ Ἀθηναϊκὴ Ἐριουργία 80 ζεύγη γάντια, 80 ζεύγη κάλτσες, καὶ 80 κουκούλες, οἱ Ναῦται τοῦ ὄχυρου φλεβῶν 1.600 πακέτα σιγάρα.

Αἱ Μοναχαὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς «Κοι-μήσεως τῆς Θεοτόκου» τῆς Τήνου ἐτόιμασαν περὶ τὰ 1.150 φυλακτὰ διὰ τοὺς στρατιώ-τας μας, τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν εἰς τὸν κ. Κύρον, διευθυντὴν τῆς «Ἑστίας», ὅστις τὰ διέβιβασε πρὸς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. συνοδεύσας αὐτὰ μὲν τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ.

«Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Η Γυναικεῖα Μονὴ τῆς «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» ἐν Τήνῳ μοῦ ἀπέστειλεν ἀριθμὸν

φυλακτῶν διὰ τοὺς Στρατιώτας μας. Κατε-σχευάσθησαν ἀπὸ τὰς Μοναχῶν τοῦ Μονα-στηρίου, μετεφέρθησαν ἐπειτα εἰς τὸν Νάον τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ἠυλογήθησαν ἐκεῖ εἰς εἰδικὴν λειτουργίαν. Νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ τὰ διαθέσω καλύτερον παρὰ στέλλων αὐτὰ εἰς τὴν Κ.Υ.Α.Μ., ὅπως ἐγ-κλείσῃ ἀνὰ ἓν εἰς καθεὶ δέμα διὰ τοὺς Στρα-τιώτας μας, ἐξηγουντες ταυτοχρόνως ὅτι πρό-κειται περὶ φυλακτῶν τῆς Παναγίας.

» Παρακαλῶ νὰ μοῦ σταλῇ μίᾳ ἀπόδειξις, διὰ νὰ τὴν στείλω εἰς τὴν Μονήν.

Μετὰ βαρυτάτης ἐκτιμήσεως

Ἀχιλλεύς Κύρου»

ΜΙΑ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΗ ΔΩΡΕΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

Ο κ. Καλαμάρας, δι' ἐπιστολὴν τὴν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν γνωρίζει ὅτι προσέφερε ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ Ἀγώνος 13 χιλιάδες ζεύγη κάλ-τσες «Βίκας» ἀξίας 1.690.000 δρχ.

Ο Ἀρχηγὸς ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς:

Φίλε κ. Καλαμάρα,

Ἐλαβὼν τὴν ἐπιστολὴν σας διὰ τῆς ὁποίας μοῦ γνωρίζετε ὅτι ἐκτὸς τῆς πρώτης προσφο-ρᾶς σας τῶν 200 χιλιάδων δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ Ἀγώνος μας, προσφέρετε 13 χιλιά-δες ζεύγη κάλτσες παραγωγῆς τοῦ ἐργοστα-σίου σας, ἀξίας δρχ. 1. 690. 000 καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰ ἐγκάρδια συγχα-ρητήρια μου.

Αἱ παντοειδῆς ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ Ἀγώνος μας ἐκδηλώσεις καὶ προσφοραὶ βαθύνονται μὲ συγκινήσει.

Τὴν προσφορὰν σας ἐγνωστοποίησα εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ἡ ἀρμοδία ὁπηρεσία τῆς ὁποίας θὰ ἐνεργήσῃ συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν σας.

Φιλικάτα

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΒΡΑΔΥΝΗΣ

Η Ἑφημερίς «Βραδυνή» ἀντὶ ἄλλου δώ-ρου πρὸς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. διὰ τὸν μπουναμά τοῦ πολεμιστῆ προσέφερε δωρεάν τὴν στοιχειο-θεσίαν καὶ ἐκτύπωσιν τοῦ Πολεμικοῦ Καζα-μῖα 1941, ἀξίας 37.000.

ΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Π.Υ.Α.Μ.

Διὰ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλλη-λεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.), προσέφερον ὑπὲρ τῶν ἡρωικῶν τραυματιῶν μας οἱ κάτωθι τὰ ἐξῆς ποσά:

Τατάκης 5.000, Λιδιέρτου Γρ. 3.500, Κου-μαντάρου Λιέττα 10.000, Στρατιώτῃ 2.500, Σταρ. Schell 5.000, Laird Archer 5.000, Κὰ Κόκκαλη 2.000, Κὰ Λοράνδου 1.000, Κὰ Φωκά 1.000, Κὰ Ρεσπουτάσκου 1.000, Κὰ Βερνάρδου 1.000, Δις Κιζιλκή 500, Κὰς Σκάρπας 500, Κὰ Φωτιάδῃ 1.000, Δις Φε-τση 500, Δις Κουμαντάρου Μάρω 5.000, Κὰ Σεδαοτκή 500, Κὰ Φωτιάδῃ 2.450, Ἡλε-κτρικὴ Ἑταιρεία 10.000, Κὰ Κοκκόλη 1.100, Ἑταιρεία Καμπά 2.000, Κὰ Φίλωνος 60 ἐρά-νου 1.500, Κὰ Βοϊθόνα 5.000, Πεθρόνα 2.000, Μαστίνης Ὁβ. 1.000, Ἑταιρεία Ἐλ-λὰς 2.000, Ἀτμοπλοῖα Ποταμίων 1.000, Νι. κολετόπουλος 1.000, Ἀλεξοπούλου Ἐλένη 500, Βιτάλης Τ. 5.000, Νενδρινὸς Κ. 3.000, Κόρτσες Τ. 1.000, Τσιμλεκτογλὺ 1.000, Κανέλλοπουλος Νέλος 750, Σγουρδὰς 1.000, Ἀνώνυμος 1.000, Καρανῖκα Νέλλη 1.000, Φαρακούκης Δημ. 1.000, Κατακουζηνὸς Ἰ. 2.000, Πετρίδης Δημ. 1.000, Σταυριανὸς Δ. 1.000, Καλογερᾶ Β. 1.000, Κλιανὸς Δ. 1. 500, Νικολετοπούλου Σ. 1.000, Κεράνης Α. 2.000, Κὰ Μάνου 200, Δημητράκου 500, Μι-χαηλίδου 500, Μαρῃ 500, Κὰ Κοκκόλη 500, Δις Ρηγοπούλου 500, Δις Κοντοπούλου ἐξ ἐράνου 1.000, Κὰ Γουλανδρῃ 1.000, Κὰ Γα-λάτῃ 300, Μιχαλακοπούλου 300, Ἀσφαλ. Ἑ-ταιρεία 300, Βαρουτσίης Στρυ. 200, Μπότση Ρένα 100, Χατζιτζόγλου Φιὰς 150, Γεωργι-άδης 100, Μπουράκη 100, Δημήτριος, Ἰα-τροῦ Παπαμήτρου 150, Δημητρίου Βασ. 100, Γ. Φωτιάδου 300, Ἀναστασοπούλου Σ. 500, Μασάκη Κ. 100, Πάργας Φ. 50, Κάρρη Φ. 200, Ὁρμαν Θσμ. 50, Τζιτζῆς Ν. 100, Ἀγ-γελοπούλου Γ. 100, Κὰ Χειμαριὸ 300, Δις Σούτσου 100, Κὰ Τριάντῃ 300, Σφόρωνου 100, Γεωργιάδου 300, Ἀναστασάκη 200, Ἑμπερίκου 500, Κὰ Ἀφρονίδου 300, Παπα-γιάννου 100, Βαρδόγλου Ἰω. 100, Βρετ-τανογαλλικὴ Τράπεζα 300, Κὰ Παπαδωμαν-

τοπούλου 300, Κὰ Θάνου 200, Δις Σταυρο-πούλου 100, Δις Μασῶα Ἀγγέλου 100, Φα-ρακούκης Ἀναστ. 300, Γιαννοπούλου Εὐστ. 500, Μασχοτάκης Μαρῆς 100, Φαρακούκης Λεων. 100, Πολετάρχης Ἀνδρ. 100, Φαρακού-κης Γεωργ. 300, Μεταξᾶς Σ. 500, Λαγουμ-τῆς 500, Κυλινδρ. Εὐτυχία 500, Μαντζα-θίνου 200, Picadilly 100, Γερακάρος 500, Βλαχοπούλου Θ. 100, Willey First 50, Μαρ-κοπούλου 200, Λουμίδου 500, Γατάλου 150, Οἰκονόμου 100, Ραυτοπούλου 150, Ἀπέρ-γης Κ. 100, Μαρτίνος 500, Σκαρμαγκά 500, Κὸς Θεοτοκάτος 1.714, Ἀναγνωστοπού-λος 200, Ψαρὸς 100, Κὰ Ἀντύπα 150, Κὰ Κουτελίδου 500.

Ἐπίσης ἡ Διεύθυνσις τοῦ Μηχανουργείου καὶ ἡ Ὑποδιεύθυνσις Καλυκοποιεῖο προσέ-φεραν 2.110 πακέτα τσιγάρα, καὶ ὁ κ. Ε. Ἀρτεμιάδης 2.040 πακέτα μπισκότα.

Ομοίως ὁ 13ος Ὑπομέτης Ε.Ο.Ν. Θηλέ-ων Πειραιῶς ἐξ ἐράνου δρχ. 2.060, ὁ 8ος Ὑπομέτης Θηλέων Ἀθηνῶν δρχ. 4.473 καὶ διὰ τῶν κινωτῶν τῆς περιουλογῆς δρχ. 2. 214 καὶ 600 πακέτα τσιγάρα.

Εἶδη προσέφερον οἱ κάτωθι:

Περιφερειακὴ Διοίκησις Θ. Α. (προσφορὰ πρὸς τὴν Α. Ε. Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως) 190 ζεύγη κάλτσες, 3ος Ὑπομέτης Ν. Ἐπι-δαύρου Π. Δ. Ἀργολιδικορινθίας 25.000 πορτοκάλλια. Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης 2 ζεύγη γάντια, 1 ποῦλόδεσ, 4 ζεύγη κάλτσες.

Πατριωτικὸν Ἰδρυμα 1000 πακέτα παιγι-νῖα. Σύνλογος γονέων 149 διάφορα παιδιῶν. Κὸς Κοτζιάς 2.040 πακέτα μπισκότα. Κὰ Μαρία Χαράλαμψ 3 βιβλία διάφορα. Κὰ Ἀθανάσιος Χουζούρης 1 1/2 ὁκά μαλλὶ ἀκα-τέργαστο. Κὰ Ὀλλανδέζου Γεωργία 10 ζεύ-γη κάλτσες, 12 μαντήλια, 6 ζεύγη γάντια.

Ἡλίας Ἀνδρικόπουλος 32 διάφορα βιβλία. Ἑταιρεία Ἐτικετῶν ἡ «Ἀνατολή» 20.000 ἐτικέτες διὰ βιβλία. Η Χαρτοδιονηχανία Αἰγίου καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δομετίου διάφορα εἶδη προσφέρθεντα ὑπὸ τῆς Κοινότητος Λα-λιωτῆ Κορινθίας.

Ἐπίσης ἡ ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δρχ. 500.000.

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ἀνδρέας Π. Κάμπας 200.000 δρχ., 100 φιάλας κονιάκ μεγάλας 1.700 μικράς.

Ἀδελφοὶ Μ. Μπαρμπάρεσσου 100.000 δρχ. καὶ 1.720 φιάλας κονιάκ.

Ο κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως λαβὼν γνῶσιν τῶν προσφορῶν τούτων ἀπήντησεν διὰ θερμῶν εὐχαριστηρίων ἐπιστολῶν.

Η Π.Υ.Α.Μ. ΔΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΥ

Η Περιφερειακὴ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἐφρόντισε διὰ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς διὰ τὴν περιθαλψὴν τῶν οἰκονομῶν αἱ ὁ-ποια ἐπλήγησαν ἐκ τοῦ βομβαρδισμοῦ τοῦ Πειραιῶς, διαθέσασα κουβέρτες καὶ ἄλλα εἶδη πρώτης ἀνάγκης καθὼς καὶ τρόφιμα.

ΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Π.Υ.Α.Μ.

Διὰ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλλη-λεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.), προσέφερον χθὲς καὶ προχθὲς ὑπὲρ τῶν ἡρωικῶς μαχομένων στρατιωτῶν μας καὶ τῶν οικογενειῶν τῶν ἡ κ. Ἀγγέλα Χα-ραμῇ δρχ. 14.000, ἡ κ. Μαρία Γουλανδρῃ δρχ. 5.000, ἡ κ. Λιέττα Κουμαντάρου 4.000 πακέτα σιγάρα καὶ ὁ κ. Κωνσταντίνης, ὁ κ. Πάκης, ἡ Α. Σ. Χωροφυλακῆς Ἡρακλείου καὶ ὁ κ. Μουστάκης Β. διάφορα εἶδη.

Η Π.Υ.Α.Μ. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Τὸ τμήμα ψυχολογίας τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἔδωσεν ὡ-ραιότητα ψυχολογικὴν παράστασιν εἰς τὸν Ἀρσάκειον διὰ τοὺς ἐκεῖ νοσηλευμένους ἡ-ρωικοὺς τραυματίας μας.

Χορωδία ἀπὸ κοριταῖα τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτρα-γουδῆσαν διάφορα τραγούδια καὶ ἄλλα κορί-τεια ἐξετέλεσαν λιαν ἐπιτυχῶς ἐπίκαιρα σκέτς.

Ἐπίσης Φαλαγγίτισσες τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Βορρᾶ μετέδωσαν προχθὲς εἰς Λου-τράκι καὶ ἐμοίρασαν εἰς τοὺς τραυματίας μας διάφορα δώρα.

Οἱ τραυματῖαι μας ἠύχρησθησαν θερμῶς τὰ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοί Πρωτευούσης

Η Π.Υ.Α.Μ. ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΜΑΧΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΝ

Φαλαγγίτισσες τῆς Διευθύνσεως Ἀμάχου Πληθυσμοῦ τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτε-υούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἐπεσκέφθησαν διάφορους οἰκογενεῖας ἀπὸρων στρατευθέντων εἰς τὰς ὁποίας διένειμαν εἶδη ρουχισμοῦ καὶ ἄλλα εἶδη πρώτης ἀνάγκης.

ΟΙ ΝΑΥΤΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΑΝΤΑΡΟΥΣ

Εἰς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. ἐλήφθη ἡ κατωτέρω ἐπι-στολή:

«Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἀποστείλω ἓν κι-θάριον περιέχον ἑπτακόσια εἰκοσι (720) με-γάλα πακέτα σιγαρά καὶ ἑναεκόσια ἐξήκον-τα (960) μικρὰ τοιαῦτα ἄτινα οἱ ναῦται τοῦ ὕμ' ἐμὲ ὄχυροῦ ἐξοικονομήσαντες ἐκ τῶν εἰς αὐτοὺς χορηγουμένων προσφέρουν διὰ τοὺς ἐν τῷ Μετώπῳ στρατιώτας συναδέλφους τῶν».

Ο Διοικητῆς

Ι. ΑΓΙΟΥΤΑΝΤΗΣ

Πλωτάρχης Β. Ν.

ΟΙ ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Οἱ συνταξιούχοι τοῦ Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ ἀπέστειλαν πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρε-σίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

«Οἱ ἐν Ἀθήναις διαμένοντες συνταξιούχοι τοῦ Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ μέλη τοῦ Ναυ-τελληνίου Συνδέσμου Συνταξιούχων τοῦ Ναυ-τικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμεῖου ἡμὲς συνταξι-πλέον, λόγω τῆς ηλικίας καὶ ἀναπηρίας τῶν, νὰ μετασχεύωμεν κ' αὐτοί, ὅπως εἰς τὸ παρελ-θόν, τὸν Τίτανειον ἀγῶνα τῶν ἐνόπλων δυ-νάμεων τοῦ ἑθνους μας διὰ τὴν συντηρήσιν τοῦ κυριαρχητικῶς ὑπολοίπου καὶ ἄτιμου ἐχθροῦ, κατανοοῦντες ἐξ ἄλλου τὰς μεγάλας καὶ πολ-λαπλᾶς ἀνάγκας τῶν ἡρωικῶς μαχομένων εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν ἑλπίαν καὶ τὸν ἀέρα ἀπο-φασίζοντες μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ πίστιν ἐπὶ τὴν Νίκην καὶ προσφέρουν ἀπὸ τοῦ ὑστερήμα-τος δρχ. 2.855 διὰ τοὺς μαχομένους εἰς τὴν ἑλπίαν στρατιώτας μας».

ΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Η Ε.Ο.Ν.

Ο Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Φιλοθέης κ. Κ. Μαλαμακτιανὸς, δι' ἐπιστολῆς τοῦ πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Βορρᾶ, συγχαίρει θερμῶς τοὺς φαλαγγίτας τῆς ἐν λόγῳ Ὑποδιοικήσεως διὰ τὴν συμβολὴν τῶν εἰς τὴν συσκότισιν τῶν ἀνδρῶν ὀρυγματῶν πρὸς κατασκευὴν κοινοχρήστων καταφυγίων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν μεγάλον ἐνθουσια-σμόν καὶ προθυμίαν ἐξαιρετικὴν.

ΓΙΑ ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Πρωτοβουλία τῶν ὑπαλλήλων καὶ τεχνι-τῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Καλυκοποιεῖο (5 Ὑμητοῦ), ἐποθετήθησαν εἰς ὅλα τὰ Τμήματα τοῦ ἐργοστασίου εἰδικὰ κουτῖα διὰ τὸ «Τσιγάρο τοῦ Στρατιώτου».

«Οἱ ἀνεξαιρέτως οἱ ὑπάλληλοι, τεχνίται, ἐργάται καὶ ἐργάτριαι τοῦ Καλυκοποιεῖο προσφέρουν καθημερινῶς ὅσα τσιγάρα μπο-ροῦν γιὰ τοὺς στρατιώτας μας. Ὅτω κατὰ τὸ δάστυμα τῆς 20ης ἕως 25ης Δεκεμβρίου 1940 συνεκεντρώθησαν ἐν ὅλῳ 850 πακέτα τσιγάρα, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπεστάλησαν διὰ μέ-σου τῆς Κ.Υ.Α.Μ. εἰς τὸ μέτωπο. Αἱ ἀποστο-λαὶ αὐταὶ ἀπεφασίσθησαν, ὡς ἐπληροφόρησεν, νὰ γίνωνται ἀνὰ 150ῖν ἑμεις καὶ καθ' ἑλπίαν τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου».

Η ἀξιέπαινος καὶ ὠραία αὐτὴ πρωτοβου-λία τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ τοῦ Καλυ-κοποιεῖο ἀποδεικνύει καλλίτερον παντὸς ἄλ-λου τὴν πίστιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν διὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα μας, ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖο ἀκατάσπαστα ἐργάζονται διὰ τὴν ἐνδοξὴν τῆς Πατρίδος μας Νίκης εἰς τὸ ἐξ ἴσου σπουδαῖον μέτωπον τῆς παραγωγῆς.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Π.Υ.Α.Μ.

Η Περιφερειακὴ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὰς οἰκονομίας τῶν στρατευθέντων παρακα-λᾷ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ προσλάβουν ἐρ-

γαζομένους εἰς τὰς ὁπηρεσίας τῶν ὅπως ἀπο-ταθῶν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὁπηρεσίαν τῆς Π. Υ.Α.Μ. ἥτις θὰ φροντίζῃ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν καταλλήλων προσώπων ἐκ τῶν οικογε-νειῶν τῶν στρατευθέντων.

Ἐπίσης γνωρίζει εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ υιοθετήσουν ἢ νὰ ἀναλάβουν τὴν φροντίδα παι-διῶν ἀπὸρων στρατευθέντων ὅπως δηλώσουν τοῦτο εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὁπηρεσίαν τῆς Π.Υ. Α.Μ., Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 23.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΠΙΣΘΕΝ

Ο

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοί Πρωτεύουσας

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ ΠΡΩΤΟΠΥΓΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τηλεγραφήματα πρό ημερών εκ Κήθαλαϊ των 'Ην. Πολιτειών αναφέρουν ότι ο πρωτοπυγμάχος της 'Ελλάδος και της Εύρώπης μέσων βαρύν 'Αντών. Χριστοφορίδης, ηλικίας 23 ετών, άνεκηρύχθη πρωτοπυγμάχος του κόσμου της κατηγορίας ήμιβαρών βαρύν νικήσας κατ' άναμφισβήτητον τρόπον εις τα σημεία τών Ιταλικής καταγωγής Μελίο Μπετίνα.

ΝΑ ΣΠΕΥΣΗ

Ο 'Ελλην πρωτοπυγμάχος Χριστοφορίδης, ηλικίας 23 ετών, κέρδισε τόν τίτλον του παγκοσμίου πρωταθλήτου ήμιβαρών, αφαιρέσας αυτόν από τόν Μελίο Μπετίνα. Λοιπόν ηξέσχετε τί σημαίνει αυτό; Πρώτον ότι η επιτυχία του Χριστοφορίδη είναι η μεγαλύτερα επιτυχία 'Ελληνος αθλητού κατά τα τελευταία έτη. Δεύτερον ότι τόν τίτλον

τόν όποιον κατέκτησεν ο Χριστοφορίδης τόν διεκδικούν χιλιάδες πρωτοπυγμάχων από όλα τα σημεία του πλανήτη μας και, τρίτον, ότι ο νεαρός 'Ελλην άνεδείχθη παγκόσμιος πρωταθλητής εις βάρος του Μελίο Μπετίνα, 'Ιταλικής καταγωγής, όπερ είναι και το κυριώτερον. Το κυριώτερον, δηλαδή, είναι ότι έσάκισεν εις το έθλον ο 'Ελλην τόν 'Ιταλόν. 'Ας έλθη, λοιπόν, εις τήν 'Αλβανίαν ο κ. Χριστοφορίδης και του έγγυώμεθα να εύρη άφθονον εργασία. 'Αλλά να έλθη συντόμως, διότι οι 'Ιταλοί... φεύγουν.

('Εκ της 'Καθημερινής')

ΟΙ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εις το Πανελλήνιον Σκοπευτικόν Κέντρον της Ε.Ο.Ν. έλαβον χώραν έσωτερικοί σκοπευτικοί άγώνες της Διοικήσεως 'Ανωτάτων Σχολών 'Αρρένων της Ε.Ο.Ν. Τα αποτελέσματα τα όποια όηρξαν Ικανοποιητικώτατα έχουν ως έξης: Α' Βολή διά τυφεκίου (τύπου 'Υπουργείου Παιδείας) έξ άποστάσεως 100 μ. 1) Χρήστου Ζ. 183)200. Νέα Πανελληνίος έπίδοσις. 2) Ψιμόρριφος Ε. 176)205 και 3) Μαυρομαράς 170)200. 1ον 'Αγώνισμα 1) Μυλωνάς Κ. 2) 'Ιατρίδης Ε. και 3) Μαγιάκος Δ. 2ον 'Αγώνισμα. 1) Μυλωνάς, 2) Κακοσαίος και 3) Ψιμόρριφος.

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ,,

ΤΡΙΤΗ 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—'Επιτυχής δράσις του στρατού μας έφ' όλοκλήρου του μετώπου είχαν ως αποτέλεσμα τήν συλλήψιν και νέων αιχμαλώτων. Αί συνεχείς ήται τοι έχθρου επροκάλεσαν τήν αντικατάστασιν του αρχηγού τών έχθρικών δυνάμεων έν 'Αλβανία στρατηγού Σόντου.

Το ύπ' αριθ. 79 ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά έξης:

«Περιορισμένη δράσις. Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι τινές ών δύο αξιωματικοί και 4 άρματα μάχης».

'Επίσης το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας εξέδωκε τήν έξης ανακοίνωσιν:

«'Η έχθρική αεροπορία έδομάρδισε χθές τήν Πρέβεζαν με μικρόν αριθμόν θυμάτων και κατέρρευσιν κτιρίων τινών, μεταξύ τών όποιών ή 'Ιερά Μητρόπολις και το Παρθεναγωγείον».

Δημοσιεύει επίσης κατάλογον τών άπαχθέντων υπό τών 'Ιταλών δμηρών κατά τήν υποχώρησιν των.

ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—'Ο στρατός μας έξακολουθεί τήν προέλασιν του έφ' όλοκλήρου του μετώπου, καταλαμβάνων καθημερινώς και νέας στρατηγικής σημασίας θέσεις.

Το ύπ' αριθ. 80 ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά ακόλουθα:

«Περιορισμένοι ένέργεια. Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι τινές».

'Επίσης το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας ανακοινού τά έξης:

«'Η έχθρική αεροπορία έδομάρδισε τήν Πρέβεζαν άνευ θυμάτων και με μικράς ζημίας εις οικήματα. Κατέρρευσε μία εκκλησία».

»Ομοίως έδομάρδισεν έρήμους περιοχάς εις τήν περιφέρειαν Κοζάνης και Σιατίστης, άνευ θυμάτων και ζημιών».

»Ανακοινού επίσης όνόματα δμηρών άπαχθέντων υπό τών 'Ιταλόν εκ τών καταληφθεισών υπό τού στρατού μας πόλεων.

ΠΕΜΠΤΗ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—'Ο στρατός μας, συνεχίζων τούς επιτυχείς τοπικούς άγώνας του, εκυρίευσεν και νέον πολεμικόν ύλικόν.

Το ύπ' αριθ. 81 πολεμικόν ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά ακόλουθα:

«Τοπικοί επιτυχείς άγώνες. Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι και περιήλθον εις χείρας μας πολλά ύλικά, μεταξύ τών όποιών και τέσσαρα πυροβόλα».

'Εξ άλλου το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας ανακοινού:

«Εις το έσωτερικόν της χώρας ήσυχία. 'Εχθρικών υποβρυχίων, άναδυθέν εις έξοχικήν παράλιαν νήσου τών Κυκλάδων, έθαλε διά ριπών πολυβόλου εκ μικράς άποστάσεως κατά τού εις τήν άκτὴν καθημένου αγροφύλακος της περιφέρειας 'Ιωάννου Κώστου, άνευ αποτελέσματος, μεθ' ο καταδυθέν εξηφανίσθη».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—'Η άπεγνωμένη αντίστασις του έχθρου άνατρέπεται πανταχού και ή προώθησις του στρατού μας συνεχίζεται σταθερώς.

Το ύπ' αριθ. 82 πολεμικόν ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά κάτωθι:

«Περιορισμένοι ένέργεια. Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι τινές».

Το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας έξ άλλου ανακοινού:

«Εις το έσωτερικόν της χώρας ήσυχία».

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—'Ο στρατός μας έσημειωσε χθές νέαν λαμπράν νίκην, συλλαβών πολλούς αιχμαλώτους της Μεραρχίας τών Λοκών της Τοσκάνης.

Το ύπ' αριθ. 83 πολεμικόν ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά έξης:

«Κατά τας σημερινάς επιτυχείς ένέργειας κατελήφθησαν όχυρά έδομικά σημεία. Συνελήφθησαν 1000 αιχμαλώτοις έν οίς πολλοί αξιωματικοί και αύτός ο Διοικητής του 77ου Συντάγματος της νεοαφίχθείσης εις 'Αλβανίαν 7ης Μεραρχίας 'Αλύκι της Τοσκάνης» συνταγματάρχης Μενεγκέτι».

Το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας επίσης ανακοινού:

«Εις το έσωτερικόν της χώρας ήσυχία».

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Συνεχίζονται έφ' όλοκλήρου του μετώπου επιτυχείς τοπικοί ένέργεια.

Το ύπ' αριθ. 84 πολεμικόν ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά κάτωθι:

«Περιορισμένοι τοπικοί επιτυχείς ένέργεια».

'Εξ άλλου το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας ανακοινού:

«Εις το έσωτερικόν της χώρας ήσυχία».

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941. Αι τοπικοί επιχειρήσεις του στρατού μας συνεχίζονται επιτυχώς.

Το ύπ' αριθ. 85 πολεμικόν ανακοινώθεν του Γεν. Στρατηγείου αναφέρει τά ακόλουθα:

«Περιορισμένοι τοπικοί επιχειρή-

σεις. Συνελήφθησαν πολλοί αιχμαλώτοι και περιήλθεν εις χείρας μας άφθονον ύλικόν».

'Εν συνεχεία το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας ανακοινού:

«Εις το έσωτερικόν της χώρας ήσυχία».

ΤΡΙΤΗ 21 'Ιανουαρίου 1941.—'Εχθρική αεροπλάνα επέδραμον κατά του Πειραιώς. Υπό του Γεν. Στρατηγείου εξέδόθη το κάτωθι ύπ' αριθ. 86 πολεμικόν ανακοινώθεν.

«Τοπικοί επιτυχείς ένέργεια. Συνελήφθησαν αιχμαλώτοι και περιήλθον εις χείρας μας πολλοί όλμοι και αύτόματα».

Το 'Υφυπουργείον 'Ασφαλείας εξέδωκε τήν ακόλουθον ανακοίνωσιν.

«'Η έχθρική αεροπορία έδομάρδισε τόν Πειραιά, με αποτέλεσμα τόν φόνον και τόν τραυματισμόν όλίγων ατόμων εκ του άμάχου πληθυσμού και τήν κατέρρευσιν προσωγικών τινων οικίσκων. Πληροφορία τών άρμόδιων άστυνομικών άρχών αναφέρουν ότι εκ τών επιδραμόντων κατά του Πειραιώς έχθρικών αεροπλάνων, έν κατέπεσεν εις τήν θάλασσαν παρά τας Φλέσσας και έτερον δυτικώς του Σουνίου. Ομοίως έρρίφθησαν βόμβαι εις άγροτικές περιοχάς 'Ελευσίνας, Κερκύρας και 'Ηρακλείου άνευ ούδενος θυματος και ζημίας».

ΤΕΤΑΡΤΗ 22 'Ιανουαρίου 1941.—Κατόπιν νέων επιτυχών ένέργειών ο στρατός μας έβεβλίωσε σημαντικώς τας θέσεις του και απέκρουσεν επιτυχώς 'Ιταλικήν επίθεσιν με βαρείας άπώλειας διά τόν έχθρόν.

Το ύπ' αριθ. 87 πολεμικόν ανακοινώθεν αναφέρει τά ακόλουθα.

«Περιορισμένοι τοπικοί επιτυχείς ένέργεια».

'Εξ άλλου υπό του 'Υφυπουργείου 'Ασφαλείας εξέδόθη ή κάτωθι ανακοίνωσις.

«'Η έχθρική αεροπορία ένήργησε τας κάτωθι επιδρομάς εις το έσωτερικόν της χώρας. Εις Θεσσαλονίκην άνευ θυμάτων και ζημιών. Εις Βόλον. Αι ριφθείσαι βόμβαι εξερράγησαν εις τας πτωχότερας συνοικίας της πόλεως, όπου έσημειώθησαν μικραί ζημιαί εις οικήματα και ελάχιστα θύματα εκ του άμάχου πληθυσμού.

Εις Πρέβεζαν, με ελάχιστα θύματα εκ του άμάχου πληθυσμού και ζημίας εις οικήματα. Κατεστράφη νοσοκομειοκή εγκατάστασις και έπλήγησαν νοσηλευόμενοι έν αυτή τραυματίαι εκ προηγουμένου βομβαρδισμού.

Εις νήσον του Αιγαίου άνευ θυμάτων και ζημιών».

ΤΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Καθ' ήν στιγμήν σκληρά μοίρα έστέρησε το "Εθνος της μεγάλης μορφής του 'Ιωάννου Μεταξά, τή έντολή της Α. Μ. του Βασιλέως, ή Κυβέρνησις αναλαμβάνει βαρείαν κληρονομίαν, να συνεχίση το μέγα του έργον. Οί ιστορικοί δρόμοι τούς όποιους ήνοιξεν ο μέγας 'Αρχηγός εις τήν ζωήν του "Εθνους εύρίσκονται από μακροϋ χαραγμένοι εις τήν συνείδησιν του 'Ελληνικού λαού και εις τήν ψυχήν μας, και μάλιστα τώρα καθ' ήν στιγμήν αι μαχόμεναι ένοπλοι δυνάμεις του "Εθνους με τά ήρωικά των κατορθώματα διατρανώνουν κατέναντι του εισβολέως τήν άμετάτρεπτον θέλησιν να έξασφαλίσουν τήν ζωήν, τήν τιμήν και τήν έλευθερίαν της Πατρίδος όπως τας ώνειρεύθη ο μέγας μας νεκρός.

Το έργον του 'Ιωάννου Μεταξά έν τώ συνόλω του είναι τόσον εύρύ, μέγα και πολυσύνθετον, ώστε μέσα στην όδύνην της σημερινής στιγμής να μη άπομένη ούτε χρόνος ούτε δυνάμεις διά να έξαρθη.

Δίδομεν μόνον προς τόν έλληνικόν λαόν και γενικώτερα προς το "Εθνος όλόκληρον τήν διαβεβαίωσιν ότι υπό τήν ήγεσίαν της Α. Μ. του Βασιλέως και με τήν βοήθειαν του μετ' αύταπαρνήσεως αγωνιζομένου έλληνικού λαού θα συνεχίσωμεν άποφασιστικώς το έθνικόν του πρόγραμμα, το όποιον ως κύριον περιεχόμενον έχει έν πρώτοις τήν νίκην κατά του έχθρου και κατόπιν τήν έξυπνέτησιν και προαγωγήν τών εργαζομένων τάξεων, αι όποιαί άποτελοϋν τήν παραγωγικήν δύναμιν του "Εθνους. "Οχι μόνον αι άρχαί τας όποιας έν προκειμένω έφήρμοσεν ο 'Ιωάννης Μεταξάς, έν όμοφωνία μετ' α των συνεργατών του, αλλά ή κοινωνική δράσις κατά το παρελθόν του Προέδρου της σημερινής Κυβερνήσεως έγγυώνται περι τούτου.

'Ενώπιον του μεγάλου νεκρού και καθ' ήν στιγμήν ή Κυβέρνησις αναλαμβάνει τήν συνέχισιν του μεγάλου έργου του, ή πρώτη μας σκέψις στρέφεται προς τας μαχομένας ήμών δυνάμεις, αι όποιαί δοξάζουν το έλληνικόν όνομα εις τά πεδία της τιμής.

Με τήν πεποίθησιν ότι το έθνος θα φέρη εις νικηφόρον τέρμα τόν αναληφθέντα άγώνα και ή 'Ελλάς θα συνεχίση τά μεγάλα της πεπρωμένα, βαδίζομεν υπό τήν ευλογίαν του Θεού με θάρρος και πίστιν προς τήν έκτέλεσιν του καθήκοντος.

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΡΙΖΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ταμπακόπουλος, Δουρέντης, 'Αποστολίδης, 'Αρβανίτης, Οικονόμου, Κυριακός, Κριμπάς, Νικολαΐδης, Κοτζιάς, Νικολούδης, Μπουρμπούλης, Σπέντζας, Παπαδήμας, Παπαβασιλείου, Οικονομάκος, Δημητράτος, Ζαφειρόπουλος, Μανιαδάκης, 'Αλεβιζάτος.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

του Κυβερνητικού Έπιτρόπου τής Ε.Ο.Ν. κ. Άλεξάνδρου Ν. Κανελλοπούλου, πρὸς ἀπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τοῦ Ἀρχηγοῦ

Συναγωνιστὲς καὶ Συναγωνίστριες,

Ὁ Ὑψιστος ἠθέλησε καὶ ἀπέσπασεν ἀπὸ μέσου ἡμῶν πλησίον Του τὸν λατρευτὸν μας Πατέρα καὶ μεγαλουργὸ Ἀρχηγό, προτοῦ κἄν προφθάσῃ νὰ χαρῇ δλοκληρωτικὰ τοὺς καρποὺς τῶν ὑπὲρ τοῦ αἰωνίου Ἑλληνισμοῦ σωτηριῶν καὶ πρωτοφανῶν ἀγώνων Του.

Χάνοντας Ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἐδημιούργησε, μᾶς ἐνέπνεε, μᾶς ὠδηγοῦσε, χάνουμε ὅ,τι πολυτιμότερον εἶχαμε στὴ ζωὴ μας μετὰ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν μας Πατρίδα.

Ἡ Ἑλλὰς χάνει τὴν μεγαλύτερα μορφή τῆς Νεοελληνικῆς Ἱστορίας, τὸν ἄφθαστο πολιτικό, τὸν ἀήττητο Στρατηγό, τὸν Δημιουργὸ τοῦ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τὸν Σωτήρα καὶ λυτρωτὴν τῆς. Ἡ ἔργατιά τὸν πρῶτο ἐργάτη, ἡ ἀγροτιά τὸν πρῶτο ἀγρότη, ὁ ἀγῶνας τὸν πρῶτο ἀγωνιστὴ καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τὸν τέλειο τύπο τοῦ Ἑλλήνου.

Ἄλλ' ἂν Ἐκεῖνος ἔλειψε, τὸ Πνεῦμα Του καὶ ἡ Διδασχὴ Του, ἡ πνοὴ καὶ τὸ παράδειγμα Του, αἱ κατευθύνσεις καὶ αἱ ὑποθήκαι Του θὰ ζοῦν ἐνὸς ὧ ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Ἑλληνισμὸς, διότι ὑπῆρξεν ἡ ἐνσάρκωσις τῶν Ἰδανικῶν καὶ τῶν πόθων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ πραγμάτωσις τῶν ὀνείρων του τῶν πλέον τολμηρῶν καὶ τὸ σύμβολον τῆς ὑψίστης ἀρετῆς.

Ὁ ἸΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, παντοεινὸς πατέρας καὶ Ἀρχηγὸς μας, θὰ ζῇ μέσα μας, Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαί μου, σὺν ὀδηγὸς καὶ παραδείγμα καὶ τρόπος ζωῆς καὶ ἀγῶνος.

Σήμερον, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ, ὀφείλουμε νὰ ἐντείνουμε ὅλες μας τίς δυνάμεις, τίς ἠθικές, τίς ψυχικές καὶ τίς σωματικές. Εἶναι τὸ ὑπέρτατο χρέος μας ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς Μνήμης Ἐκεῖνου.

Ὅπως μέيناμε πιστοὶ ἕως τὸ τέλος στὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ, ἔτσι ὀφείλουμε νὰ μείνουμε πιστοὶ στὴν μνήμη Του καὶ στὶς ὑποθήκαι Του σ' ὅλην τὴν ζωὴν, κάμνοντας σήμερα τὸ πᾶν γιὰ νὰ συμβάλουμε στὴν κατάκτησι τῆς Νίκης, τῆς ὁποίας Ἐκεῖνος εἶναι ὁ Πατέρας καὶ γιὰ τὴ δημιουργία μιᾶς Νέας Ἑλλάδος, ὅπως Ἐκεῖνος τὴν συνέλαβε, ποὺ πρῶτος στὴν Παγκόσμιο Ἱστορία, μετὰ τὸν Λεωνίδα, εἶπε τὸ Ἀθάνατο «ΟΧΙ» τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Φαλαγγίτες, Φαλαγγίτισσες, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες,

Ἀρρηκτα ἐνωμένοι κάτω ἀπὸ τὸ ἐνδοξο σκήπτρο τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας θὰ βαδίσουμε σ' ὅλην τὴν ζωὴν τὸν ὑπέροχο δρόμο, ποὺ Ἐκεῖνος μᾶς ἐχάραξε. Ὅπως μέχρι σήμερα ἐν ὀνόματι Του, ἔτσι ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα ἐν ὀνόματι τῆς Μνήμης Του γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μὴ λησμονεῖτε σὲ κάθε σας πράξι, σὲ κάθε σας σκέψι καὶ κάθε σας ἐνέργεια, ὅτι ἡ Ε.Ο.Ν., τὸ Μεγαλειώδες αὐτὸ Δημιούργημα Του, ποὺ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸ δλοκληρώσῃ, εἶναι τὸ δικό Του ἀγαπημένο παιδί, στὸ ὁποῖο μαζὶ μ' ὀλόκληρο τὸ Ἔθνος εἶχε ἐμπιστευθῇ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ καθένας καὶ ἡ καθεμιὰ ἀπὸ σας εἰσθε κληρονόμοι τῆς ἱερωτέρας παρακαταθήκης, τῆς ὁποίας ἐμπράκτως ὀφείλετε νὰ καταστήτε υπεράξιοι, κατακτώντας τὴν καθημερινῶς. Γεμίσετε μὲ τίς πράξεις σας τὸ Χρυσὸ Βιβλίον τῆς Νεολαίας, γιὰ τὸ ὁποῖον μᾶς ὠμίλησε στὸν τελευταῖο Του λόγο καὶ μείνετε ἐνώπιον τῆς Ἱστορίας πιστοὶ στὴν τελευταία Του ἐντολή. Διατηρήσατε καὶ δλοκληρώσατε τὴν Ἑθνικὴ Ἐπανάστασι τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸν ἀγῶνα ποὺ ἐνεκαίνιασε αὐτὴ γιὰ τὸ Μεγαλεῖο καὶ τὴ Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἔτσι θὰ μείνουμε πιστοὶ σὲ Κεῖνον, πραγματοποιώντας μὲ ἀξιοσύνη τίς ὑποθήκαι Του καὶ οἱ εὐχές Του θὰ μᾶς συνοδεύουν στὸν μεγάλο δρόμο, ὅπου μᾶς ἔκανε τὴν ὑψίστη τιμὴ νὰ μᾶς τάξῃ ἀλύγιστους μέχρι θανάτου, Συναγωνιστὲς καὶ Συναγωνίστριές Του, στὸ δρόμο στὸν ὁποῖον τὸ ἀθάνατο πνεῦμα Του, τὸ πνεῦμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας, θὰ ὀδηγῇ τὸν Ἑλληνικὸ Φαλαγγισμὸ στὴν Ὁργανικὴ του μορφή, στὴν Ἑθνικὴ Ὁργάνωσι τῆς Νεολαίας.

Μὲ πίστι ἀκλόνητη καὶ ἀπόλυτη.

ΕΜΠΡΟΣ Εἰς τὸν ὑπὲρ ΠΑΝΤΩΝ ΑΓΩΝΑ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΝ ΚΑΤΣΑΡΟΝ. Σὲ συχαίρομε γιὰ τὸ πατριωτικὸ γράμμα σου. Τὰ ψάλλεις μὴ χαρὰ κι' ἕνα καμάρι καὶ τοῦ Μπενίτο καὶ τοῦ Τσιάνο καὶ τῆς... ἐρίτιμου Κυρίας Ἐντας! Τὸ ποίημά σου ὁμῶς εἶναι πολὺ μακρὺ καὶ σὲ γλώσσα ὑπερκαθαρεύουσα. Μᾶς γράφεις ὅτι ἐχρησιμοποίησες τὴν γλῶσσάν σου ἐπειδὴ τῇ βρίσκεις πῶς κατάλληλη γιὰ σάτυρα. Πέφτεις—στὸ ζήτημα τοῦτο—ἐξω. Ἡ δημοτικὴ μᾶς τσακίζει κυριολεκτικῶς κόκκαλα. Δὲν ἔχεις διαθέσει ποτέ σου σατυρικά ποήματα στὴ δημοτικὴ; Σὺντόμευσέ το ὅσο μπορείς καὶ ἐναστεῖλέ το. ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΑΠΟΣΤ. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τίς πρωτοχρονιάτικες εὐχές σου. Ἰδοὺ τὸ ποίημά σου:

ΚΤΥΠΑΤΕ ΑΓΙΕΣ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

Τῆς λευτεριάς τὸ ἄγγελμα
κτυπάτ' ἀγίες καμπάνες,
κτυπάτε νὰ τ' ἀκούσουν
οἱ δοξασμένες μάνες.

Ποὺ εἶπαν στὰ παλληκάρια τους
—μὴν αὐγῇ τοῦ Ὀκτωβρίου—
πληγαίνετε κι' ὁ ἄπιστος,
μὴν ἀπὸ σας νὰ τὸ ὀδρῇ.

Τῆς νίκης τώρα τ' ἄγγελμα,
κτυπάτ' ἀγίες καμπάνες,
κτυπάτε νὰ τ' ἀκούσουν
οἱ δοξασμένες μάνες.

A. A. M.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΠΛΑΚΙΔΑ. Διευθύντριαν Δημοτικὸν Σχολεῖον Ζαγοράς. Ἐγινε ἡ ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς τοῦ ὧφ' ὡμᾶς σχολεῖου καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος. Ἡ «Νεολαία» σὰς εὐχαριστεῖ. Πολὺ νόστιμα καὶ ἐξυπνά τὰ σατυρικά σκίτσα τοῦ ἐνδοκατοῦς μαθητοῦ Δημητρίου Κωνσταντίνου Παπαδημητρίου. Σὰς παρακαλοῦμε νὰ τὸν συγχάρητε ἐκ μέρους μας. —ΚΩΝΣΤ. ΣΙΣΣΩΝΗ. Δημοσιεύομεν ἐδῶ τὴν εὐχὴν σου στὸν «Καινούργιον Χρόνον».

Σὲ σένα, νέε Χρόνε, ποὺ ἦρθε ἡ σειρά σου νὰ κυβερνήσῃς τὴν τύχη μας, στηρίζουμε τίς μεγαλύτερες ἐλπίδες μας... Τὴν ὥρᾳ αὐτὴν ποὺ ὑπερκόσμου τῆς ζωῆς ἡ καμπάνα σημαίνει τὸν ἐρχομὸν σου, ὅλοι ἐμεῖς, ἡ νέα γενεὰ τῆς Ἑλλάδος, μὲ μιὰ φωνή, μὲ μιὰ καρδίαν ὡφώ.

ΜΕ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ
ΑΛΠΙΝΙΣΤΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 467)
τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ἀνδρῶν τρου, μᾶς ἔλεγε:

—Ντιέτσι τζόρνι νὸν μαντζαρία ἔ νὸν καρντοῦτσι...
Δηλαδή: Δέκα μέρες χωρίς φαί καὶ χωρίς φυσίγνια...

Κανέννας δὲν τοῦ ἀντέτεινε. Κι' ὁμῶς ὅλοι μας ἐέραμε πῶς τὰ πολυβόλα τοὺς τὰ ἀφήσανε μὲ ἀρριχτες ταινίες ἀπάνω στὸν διάδρομο τροφοδοσίας τῶν αὐτομάτων αὐτῶν ὀπλων...

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πορείας οἱ φαντάροι μας μιλούσαν μὲ εὐγένεια στοὺς αἰχμαλώτους. Μάθανε λίγα ἰταλικά ἀπὸ τὸν διερμηνέα καὶ τοὺς φώναζαν:

—Ἀθάντι, λὰ σέρα μπόνα μαντζαρία!...

—Δηλαδή: Ἐμπρός, τὸ βράδυ καλὸ φαί!...

Ὅταν ἄκουαν οἱ αἰχμαλωτοὶ γιὰ «μαντζαρία» χαμογελοῦσαν εὐχαριστημένοι καὶ ἐτάχυναν τὸ βῆμα τοὺς γιὰ νὰ φτάσουν στὸ χωριὸ τὸ γρηγορώτερον...

Οἱ συνοδοί, ὅταν ἤθελαν νὰ ποῦνε τίποτα στοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς φώναζαν:

—Σινιόρι, σινιόρι!...

—Δηλαδή: Κύριοι, κύριοι!...

Αὐτὸ θὰ φανῇ σὲ πολλοὺς ἀπίστευτο, κι' ὁμῶς εἶναι ἀληθινόν. Κανέννας βέβαια στρατὸς στὸν κόσμῳ δὲ φώναζε ποτέ τοὺς αἰχμαλώτους τοῦ κυρίου... Οἱ Ἕλληνες ὁμῶς ἔχουνε πολιτισμὸ καὶ εὐγένεια ψυχῆς, γι' αὐτὸ φωνάζανε «κυριοὺς» τοὺς αἰχμαλώτους,

ποὺ θελήσανε νὰ τοὺς πάρουνε ἀνάνδρα, ὅ,τι ὠραιότερο καὶ ἱερώτερο ὑπάρχει στὴ ζωὴ: Τὴ λευτερίαν!...

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς τῶν μικρῶν χωριῶν, ποὺ βομβάρδισαν οἱ «γενναῖοι» ἀεροπόροι τοῦ Μάουρου Δικτάτορα, ἔδειξε τὴ μεγαλοψυχία του στοὺς αἰχμαλώτους.

Στὸ Γρεβενίτι οἱ τρομαγμένοι χωριατοποῦλες καὶ οἱ χωριάτες ἔδωσαν στοὺς πεινασμένους αἰχμαλώτους ἄφθονο ψωμί καὶ πατάτες. Κι' ὁμῶς τὴν περασμένη μέρα τὰ ἀεροπλάνα τοῦ Ψευδοκαίσαρος τῆς Ρώμης ρίξανε στὸ ἄκακο χωριουδάκι 49 βόμβες.

Μιὰ κοπέλλα ἀπὸ τὸ χωριὸ αὐτὸ — Ἀφροδίτη ἦταν τ' ὄνομά της — μοίρασε

ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΑΘΑΝ. ΜΑΔΕΜΛΗΝ. Τὸ σατυρικό σου ποίημα ἐδόθη στὴν «Ἐξόρμησιν». — ΝΙΚΟΝ ΚΑΛΟΥΖΟΝ. Εὐχαριστίας διὰ τὰς εὐχὰς σου. Τὸ σταυρόλεον ἐδόθη στὸν ἀρμόδιον συντάκτην. — Ε. ΛΥΤΤΑΝ. Μ. ΦΑΜΕΛΛΗΝ. ΤΖΑΝΕΤΑΚΗΝ. ΘΕΟΧΑΡΗΝ. Ἰ. ΚΑΦΕΤΖΑΚΗΝ. Ἐπιτροπὴν Ἐράνου Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων βου Γυμνασίου Ἀθηνῶν. Δεχθῆτε τὰ θερμότερα συγχαρητήρια μᾶς διὰ τὸν ἔρανό σας. Δὲν ἔχομε νὰ προσθέσωμε τίποτε σ' ὅσα μᾶς γράφετε σῆς. — ΚΩΝΣΤ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΝ. Εὐχαριστοῦμε δι' ὅσα γράφεις γιὰ τὴ «Νεολαία». Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν εἰς τὸν ἀρμόδιον συντάκτην. — Ἰ. ΜΑΝΔΑΛΕΝΑΚΗΝ. Τὸ ποίημά σου «Στὸν Ἀρχηγόν μας» χρειάζεται ἐπεξεργασία. — ΣΠ. ΚΑΡΠΟΥΖΗΝ. Τὸ δημοσιεύομεν ἐδῶ:

ΑΝΑΒΑΣΤΗΣΙΣ

Ἐνα δεντρί σέ μι' ἄκρια ἐνὸς κήπου εὐρισκόταν ἀπ' τὴν ἀποσιτιά ἐξερὸ. Κανέννας δὲ νοιαζόταν νὰ κόψῃ τὰ ζιζάνια ποὺ τόχαν γύρω ζῶσει, νὰ τὸ κλαδέψῃ τ' αἰμοῖον καὶ νὰ τοῦ ἐνασώσῃ τὴν πρώτη του τὴν ὁμορφίαν, τὴν πρώτη του γιὰ νὰ γενῇ σὺν ἄλλοτε τοῦ κήπου τὸ καμάρι.

Γιατ' ἦταν ἄλλοτ' ὁμορφὸ σὲ χρόνια περασμένα καὶ τὰ κλαδιά του τὰ ξερά, π' ὁ ἀνεμὸς σταμάτουσε ἰσμενά. Εἶχε τὰ περισσότερα στὰ δέντρα τὰ τρίγυρα εἶχανε δώσει ὁμορφίαν, εἶχανε δώσει μύρον. Μὰ δὲν ἔπερσε καίρος καὶ γύρω του φυτρώσαν ζιζάνια καὶ πικραγγουριές π' ἀμέσως μεγαλώσαν.

Οἱ κηπουροί, σὺν τῷ δῶναι, δὲν εἶπαν οἱ πρῶτοι ἀμέσως νὰ τὰ βγάλουνε, μὴν ἐκπνέσαν σ' ὅ,τι τὸ δέντρο θὰ τοὺς εἶνε κι' ἐκόψαν τοὺς καρπούς του. Μὰ στὶς ἀρχὲς ἐφάνηκε τοῦ μηνὸς τοῦ Αὐγούστου γιὰ τοὺς κηπουροὺς νὰ σκεφθῇ καὶ τοὺς καρποὺς νὰ ὀδρέψῃ.

Καὶ νὰ πῶς ἐκατάφερε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ νὰ κλάδωσῃ, τὸ πότισε κι' ἐφρόντισε νὰ ράνῃ τοὺς κλώνους του καὶ τὸν κορμὸ μὲ φάρμακον [κι' ἀκόμα ἐκοψε τίς πικραγγουριές κι' ἐσκάλισε τὸ χῶμα. Ἀρχὲς τὸ εἶδ' ὁ κηπουρὸς τοῦ μηνὸς τοῦ Αὐγούστου κι' ἀμέσως ἐξανάρχησε καὶ δίνει τοὺς καρποὺς [τοῦ.

Ἔτσι τὸ δέντρο ἔγινε σὺν πρῶτα ἐρακουμένο γιὰτὶ πάλι ἐξανάρχησε καὶ ποῦταν ξεραμένο. Κι' ὅλο φουντῶνει πῶς πολὺ, πᾶσι ψηλά κι' ἀνθίζει καὶ τοὺς κατάγλυκους καρποὺς σ' ὅλους μας [τοὺς χαρίζει.

Καὶ τώρα εἶναι πανύψηλο καὶ θὰ ψηλῶνῃ [χρόνια ὥσπου ψηλά στὸν οὐρανὸ νὰ φθάσῃ μὲ τὰ [κλώνια...

ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΡΠΟΥΖΗΣ
(Τερψιθέα - Πειραιεύς)

στοὺς αἰχμαλώτους καρῶ-
δια καὶ ψωμί

—Χθές, μοῦ εἶπε, οἱ μπόμετες τοὺς γκρεμίσανε τὸ πατρικό μου σπίτι καὶ παρὰ λίγο νὰ σκοτώσουνε τὸ γέρο πατέρα μου... ἄλλὰ δὲν πειράζει. Σήμερα ποὺ πεινᾶνε ἄς φᾶνε ἀπὸ τὸ ψωμάκι μᾶς...

—Ὁ Θεὸς θὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ἀπόσπασε ὁ γέρος πατέρας τῆς Ἀφροδίτης. Πᾶμε παιδί μου γιὰ νὰ ζυμώσῃς. Αὐριο τὸ ἐξημέρωμα πρέπει νὰ τοὺς δώσουμε λίγο ψωμί πρὶν φύγουνε γιὰ τὸ Μέτσοβο...

Ἡ Ἀφροδίτη, σκοπίτισε ἕνα δάκρυ ποὺ ἔτρεχε στὸ μάγουλό της, καὶ πιάνοντας ἀπ' τὸ χέρι τὸ γέρο πατέρα της τραβήσανε πρὸς τὸ γκρεμισμένο σπίτι τοὺς.

Μ. Χ. Κωνσταντόπουλος
Τύποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

—Λοιπόν πού λές Πατέρα, κρυμμένοι μέσα
στους σκίνους φτάσαμε κοντά τους.
Καί τότε...